

YUKIO
MİSİMA

*Dalgaların
Sesi*

ŞİŖSOAHA ÖDÜLÜ

DALGALARIN SESI

HÜRRİYET YAYINLARI
ÇAĞDAŞ YAZARLAR : 2

DALGALARIN SESİ

Yayın Hakkı : (Copyright) YUKİO MİŞİMA ve
HÜRRİYET YAYINLARI
Birinci Baskı : EKİM, 1972
Tiraj : 10.000
Kapak düzeni : FİRUZ AŞKIN
Dizgi - Baskı : DİZERKONCA MATBAASI
Cildiye : Aytaç Kıрма ve Cilt Atölyesi

YUKIO MIŞIMA

Dalgaların Sesi

(Şinşoaha Ödülü)

Çeviren :
ZEYYAT SELİMOĞLU

Nuruosmaniye Caddesi, No. 3, Cağaloğlu - İSTANBUL

BİRİNCİ BÖLÜM

Şarkılar Adası Uta-Jima, aşağı yukarı dört yüz nüfuslu, beş kilometre kadar kıyısı olan bir adadır.

Adada, görüntüsü özellikle güzel olan iki yer vardır. Bunlardan biri, adanın en yüksek tepesinin biraz altındaki ve Kuzey Batıya bakan Yashiro Tapınağıdır. Buradan Ise Körfezi bütün genişliğiyle görünür. Ada, körfezi Pasifik Okyanusu ile birleştiren boğazın tam yanındadır. Kuzeyden Chita Yarımadası, Doğudan Batıya doğru da Atsumi Yarımadası uzanır. Batıya doğru bakıldı mı, Uji-Yamada ile Tsu kesimindeki Yokkaichi limanları arasındaki kıyıların ışıltısı görünür.

Tapınağa giden iki yüz basamaklı taş merdiven tırmanılıp da, taştan bir çift tapınak köpeği tarafından beklenen «*torii*» nin bulunduğu yerden gerilere doğru bakıldı mı, bu uzak kıyıların yüzyıllardan beri çevirmiş olduğu Ise Körfezi görünür. Eskiden burada, dalları biribirine girmiş iki «*torii*» çamı büyümüş ve tek bir «*torii*» bile görüntüyü garip ve çok güzel bir şekilde çerçevelermiş; ama bu ağaçlar yıllar öncesi kuruyup gitmişler.

Şimdi, şu sıralarda, çamların iğne yaprakları daha kıştan bu yana çepeçevre mat bir yeşil içinde; ne var ki kıyılarda, baharın sürüp getirdiği deniz yosunları ile deniz kırmızı bir renge boyanmış. Kuzey Batı mevsim rüzgârları Tsu kesiminden bu yana aralıksız estiği için, hava, görüntüden tam yararlanılamayacak kadar serin.

Yashiro Tapınağı, Deniz Tanrısı Watatsumi-no-Mikoto'ya adanmıştır. Bu Deniz Tanrısına duyulan inanç kendiliğinden, balıkçıların gündelik hayatından doğmuştur. Balıkçılar hep durgun bir deniz için dua ederler, işleri sırasında tehlikeli saatları atlatınca, yaptıkları ilk şey de, bu tapınağa gidip şükran borçlarını oraya bıraktıkları bir sadakayla ödemektir.

Tapınakta altmış altı bronz aynadan meydana gelmiş bir hazine vardır. Bunlardan asma filizi örnekleriyle bezenmiş olanı, sekizinci yüzyıldan kalmadır. Bir diğeri de altı hükümdarlar sülâlesi zamanından kalma bir Çin aynasının kopyasıdır; bütün Japonya'da bundan on yedi kopya vardır. Bu aynanın arkasına oyulmuş geyik ve sincap resimleri, yüzyıllar önce herhangi bir İran ormanından gelip, sonunda buraya, Uta-Jima'ya varıncaya dek yarı yerküreyi dolaşıp, uzak kıtalar, sonsuz denizler aşmış olsa gerektir.

Özellikle güzel olan diğer bir görüntüyü de, Higashi Dağının zirvesi yakınındaki fener kulesi meydana getirir. Fener kulesinin yükseldiği kayalıkların dibinde, Irako-Kanal'dan akan suların hiç durmaksızın çağıladığı duyulur. Ise Körfezi ile Pasifik Okyanusu arasındaki bu dar boğaz, rüzgârlı günlerde sayısız girdaba yataklık eder. Atsumi Yarımadasının burnu bu kanala kadar uzanır ve kayalık ıssız kumsalında Trako Burnunun kimsesiz fener kulesi vardır. Uta-Jima fener kulesinden bakıldı mı, Güney Doğuda Pasifik Okyanusu; Kuzey Doğudaki Atsumi Körfezinin öbür tarafındaki sıra sıra dağların ardında da, yalnız gün doğarken ve sert batı rüzgârı esince görülebilen Fujiyama göze çarpar.

Nagoya'dan ya da Yokkaichi'den gelen, yahut o

tarafa doğru giden bir gemi, Irako Kanalından geçip, körfezle açık deniz arasındaki kanala serpilmiş olan sürüyle balıkçı teknesinin arasından kendine yol açmağa uğraştığı sırada, fener kulesindeki nöbetçi, dürbünle geminin adını kolaylıkla seçebilir. Bir süre önce, Mitsui Şirketine ait bin dokuz yüz tonluk «Tokachi-maru» şilebi dürbünün görüş alanına girmiş, fener kulesindeki nöbetçi, geminin güvertesinde ayaklarını uzatıp çene çalmakta olan iki gemiciyi tanıyabilmişti. Bunun ardından da «Talisman» adındaki bir İngiliz şilebi kanala girmiş, yine fener bekçisi güvertede halka atarak vakit geçiren gemicilerin küçücük gölgelerini olduğu gibi seçmişti.

Fener bekçisi kuledeki masasına dönmüş, gemi jurnalına «giden gelen gemiler» başlığıyla gemilerin adlarını, flâmalarını, seyir yönlerini, seyir zamanını yazmış, varma limanlarındaki yükleme boşaltma firmaları hazırlıklarına başlasınlar diye de telsizle haberi kendilerine ulaştırmıştı.

Öğleden sonraydı, batmakta olan güneş Higashi Dağının ardında kaldığı için fener kulesinin çevresi hanidir gölgelikti. Denizin üstündeki aydınlık gökyüzünde, bir şahin, daireler çizerek uçuyordu. Kanatlarını denemek istiyormuş gibi, önce birini, sonra öbürünü aşağı indirdi; düşüp yere çarpacakmış gibi olunca yukarıya doğru süzüldü ve kanatlarını hareket ettirmeksizin ötelere doğru uzaklaştı.

Güneş tamamen batınca genç bir balıkçı, fener kulesinin oradan geçen dağ patikasını çabuk çabuk tırmanmağa başladı. Yaşına göre iri ve kuvvetliydi ama yüzünden çok genç olduğu anlaşılıyordu. Cildi güneşten adamakıllı esmerleşmişti. Bütün o adada oturanlarda görüldüğü gibi, düzgün bir burnu, kalın dudakları vardı. Koyu gözlerinde pırıl pırıl bir

bakış vardı, ama bu bir zekâ parıltısı değil, ekmeğini denizden çıkaran bütün insanlara yine denizin armağan ettiği parıltıydı; yoksa okuldaki çalışması çok başarısız olmuştu. Genç balıkçı elinde büyükçe bir dilbalığı tutuyordu. Üzerinde, bütün gün balık-tayken sırtında taşımış olduğu giysi vardı; ölmüş babasından kalmış bir pantolonla bir de ucuz kazak...

Delikanlı, şu sırada bomboş olan ilkokulun avlusundan geçip su değirmeninin yanındaki tepeye tırmanmağa başladı. Taş merdivenleri tırmanınca, Yashiro Tapınağının arkasına düştü. Kutsal yerin bahçesinde ve alaca karanlık içinde, şeftali ağaçlarındaki ilk tomurcuklar parıldamaktaydı. Buradan geçtikten sonra, on dakika sürmüyor, fener kulesine varılıyordu.

Patika dar olduğu için öylesine tehlikeli ve dolambaçlıydı ki, şimdiye kadar üzerinden geçmemiş bir kimse gündüz gözüyle bile dengesini kaybedebilirdi. Genç balıkçıya gelince, o gözü kapalı yürüyebilirdi patikada; ayakları, taşlar ve öteden beri fışkırmış çam kökleri arasındaki geçidi buluyordu. Derin düşüncelere dalmış olduğu şu sırada da tek bir defa olsun tökezlememişti.

Biraz önce gün ışığı sona ererken, genç balıkçının çalıştığı tekne, bağlama limanı olan Uta-Jima'ya dönmüştü. «Taiheu-maru», küçük motorlu bir tekneydi; delikanlı, teknenin sahibi ve diğer bir çocukla birlikte çalışıyordu. Tuttukları balığı limanda sendikanın teknesine boşaltmış, sonra kendi teknelerini kıyıya çekmişlerdi. Sonra da genç balıkçı evinin yolunu tutmuş, yanına da fener kulesine götüreceği dilbalığını almıştı.

Alaca karanlıkta kutsal boyunca yürüdüğü

sırada, teknelerini kıyıya çeken balıkçıların sesleri yükselmekteydi dört bir yandan.

Şimdiye kadar hiç görmediği bir kız gözüne çarpmıştı orada. Kız, dinleniyormuş gibi, tahta kızaklardan birinin kenarına yaslanmıştı. Balıkçı tekneleri bir ırgat aracılığıyla kıyıya çekilirken, bu tahta kızaklar omurganın altına sürülüyor, böylece tekneler bir biri ardından kolaylıkla bu kızakların üzerinden kayıyordu. Görünüşe bakılırsa kız tam o sırada kızakların taşınmasına yardım etmişti ve şimdi de nefes almak için dinleniyordu.

Alnı terden ıslanmıştı, yanakları al aldı. Batıdan kuvvetli, soğuk bir rüzgâr esiyordu ama, kız bu serin rüzgârdan hoşlanıyor gibiydi; çalışmaktan ısınmış yüzünü rüzgârın estiği yöne çevirmişti, saçları arkaya doğru uçuşmaktaydı. Sirtında kolsuz, vatkalı bir pamuklu ceket, bacaklarında da bir kadın işçi pantolonu vardı. Ellerine kirli iş eldivenleri geçirmişti. Cildinin sağlıklı rengi öbür kızlarinkinden hiç farklı değildi, ama gözlerinde garip bir soğukluk vardı, kaşları, neşeli ve içinin rahat olduğunu gösteriyordu.

Kız gözlerini dikkatle denizin üzerindeki göğe, kırmızı bir güneş parçasının üstüste yığılmış, koyu renkli bulut dağlarının arasından sarktığı Batı'ya dikmişti.

Delikanlı kızı daha önce görüp görmediğini hatırlayamıyordu. Ne var ki aslında Uta-Jima'da tanımadığı tek bir yüz bile yoktu. İlk bakışta kızı yabancı sanmıştı ama, kızın üzerindeki giysi bunun aksini ortaya koyuyordu. Ne var ki böyle tek başına durup denize bakması onu adanın diğer hareketli kızlarından ayıran bir şeydi.

Genç balıkçı, bilerek tam kızın yanından geç-

ti. Ve tıpkı tanımadıkları bir şey karşısında apışıp kalan çocuklar gibi, olduğu yerde durup kızın yüzüne bakakaldı.

Genç kız kaşlarını hafiften çattı. Ama çocuğa hiç bakmayıp gözlerini açık denize dikti durdu...

Balıkçı sessiz incelemesini bitirdikten sonra çabuk çabuk yoluna devam etmişti. Merakını tatmin ettiği için önce belli belirsiz bir hoşnutluk duymuştu. Ancak çok sonra, fener kulesine giden dik patikayı tırmandığı sırada, ne kadar küstah ve kaba davrandığı kafasına dank etti. Sadece bunu düşünmek bile yanaklarını kızartmağa yetmişti.

Patikanın kenarındaki çam ağaçlarının arasından denize baktı. Aşağıdan dalgaların sesi geliyor, denizin yüzeyi ay'ın henüz çıkmadığı şu sırada kapkaranlık görünüyordu.

«Kadınlar Yamacı» denen yol dönemecine varınca —burada zaman zaman uzun boylu bir kadının hayalinin görüldüğü söylenirdi— başının üzerinde fener kulesinin ışıklı pencerelerini ilk defa görebildi. Aydınlık bir süre gözlerini kamaştırdı; köyün jeneratörü uzun bir süredir çalışmadığı için yağ lambalarının loş ışığına alışmıştı.

Genç balıkçı yukarıdaki bu fener kulesine sık sık balık getirirdi; bunu yapmakla fener bekçilerine şükran borcunu ödemek istiyordu. Geçen yıl okuldaki bitirme sınavları kötü gitmiş, son sınıfı yeniden okuması gerekecek gibi görünmüştü. Çam kozalağı toplamak için sık sık fener kulesinin arkasındaki ormana giden annesi, fener bekçisinin karısıyla tanışmış, dostluk kurmuştu. O sıralarda fener bekçisinin karısına gitmiş, oğlu diplomasını alamazsa, ailenin geçimini tek başına imkânı yok karşılayamayacağını kadına anlatmıştı.

Fener bekçisinin karısı kocasıyla görüşmüş, adam da çok iyi dostu olan okul müdürüne gitmişti. Bu araya giriş sonunda delikanlı sınavı başarabilmiş, okulu bitirir bitirmez de balıkçı olmuştu. O günden beri avladığı balığın bir kısmını fener kulesine götürmeyi kendine görev bilmmişti. Fener bekçisi ile karısının ufak tefek isteklerini de yerine getirmeyi üzerine almıştı. Karı koca candan bir sevgi besliyorlardı çocuğa..

Fener bekçisinin evi, fener kulesine giden beton bir merdivenin yanındaydı. Evin arkasında küçük bir avlu vardı. Genç balıkçı yaklaşıncı, mutfağın camlı kapısı ardında kımıldanan kadının gölgesini gördü. Görünüşe bakılırsa, kadın, akşam yemeği hazırlıklarıyla meşguldü.

Çocuk dışarda kalıp seslendi. Kadın kapıyı açtı.

— «Oo, sen misin Shinji-san..», dedi.

Çocuk hiç konuşmaksızın elindeki dilbalığını uzattı.

Kadın balığı alıp omuzunun üzerinden arkasına doğru yüksek sesle bağırdı:

— «Baba, Kubo-san bize balık getirmiş.»

Başka bir odadan fener bekçisinin neşeli, iyilik dolu sesi geldi:

— «Teşekkür ederiz, çok teşekkür ederiz.. Shinji oğlum, içeri gel..»

Genç balıkçı mutfağın kapısı önünde hâlâ çekingen duruyordu. Dilbalığı çoktan beyaz bir tabak içindeydi. Solungaçlarından kan gelirken zayıf bir hareketle hava alnağa çalışıyor, düz beyaz derisi geriliyordu.

İKİNCİ BÖLÜM

Ertesi gün sabah erkenden, Shinji her zaman-ki gibi iş verenin teknesine binip balığa çıktı. Yeni doğan günün üzerine perde gibi inmiş olan gök, durgun denize bembeyaz yansımaktaydı. Balık yataklarına kadar aşağı yukarı bir saat gerekiyordu. Shinji'nin önünde, sırtındaki kazaktan lastik çizmelerinin konçlarına kadar inen bir lastik ön-lük, bir çift de lastik eldiven vardı. Teknenin başında durup kül rengi göğün altında uzayıp giden Pasifik Okyanusuna bakarken, geçen akşamı, fener kulesine yaptığı ziyaret ile uykuya yattığı zaman arasındaki saatleri düşünüyordu.

Shinji'nin annesi ile kardeşi, ocağın yanındaki soluk ışıklı bir lamba ile aydınlanmış, küçük oda-da kendisini beklemişlerdi. Kardeşi ancak on iki yaşındaydı. Babalarının bir bombardımanda öldüğü geçen savaş yılından Shinji'nin çalışmaya başladığı zamana kadar, anneleri tek başına sünger dalgıç-lığı yaparak aileyi geçindirmişti.

— «Fener bekçisi sevindi mi?»

— «Evet. Bana «içeri gel» dedi, sonra da ka-kao diye bir şey ikram ettiler.»

— «Kakao mu? O da neymiş?»

— «Ne bileyim işte, bir tür yabancı çorba.»

Anneleri yemek pişirmekten pek anlamazdı. Ba-lığı ya çiğ çiğ dilinmiş olarak sofraya getirir, ba-zı bazı biraz sirkeyle mayalanmış olarak, ya da kafası, kuyruğu, yüzgeçleri ve bütün içindikilerle birlikte, olduğu gibi pişirir yahut kızartırdı. Ba-lığı hiç bir zaman temizleyip yıkamadığı için ba-lıkla beraber az da kum çiğnemezlerdi.

Yemek sırasında Shinji umutla, annesi yaban-

cı kız üzerine bir şeyler söyler diye bekledi. Ne var ki ağzından tek bir yakınma çıkmadığı gibi, dibi boş gevezelikten başka bir konuşmaya yelteneceği de beklenmezdi.

Akşam yemeğinden sonra Shinji ile kardeşi sokak hamamına gitmişlerdi. Belki burada kız üzerine bir şeyler duyarım diye düşünmüştü Shinji. Oldukça gecikmiş oldukları için hamam hemen hemen boş, su da oldukça kirliydi. Balıkçılar sendikası başkanı ile posta müdürü bir politika konuşmasına dalmışlardı. Boğuk sesleri tavanda yankılanıyordu. İki kardeş, hiç bir şey söylemeksizin selâm verip kurnadan sıcak su alabilecekleri uzak bir köşeye çekilmişlerdi.

Shinji ne kadar bekleyip kulak kabartıyorsa da adamlar politika konuşmasından ayrılmayıp kız üzerine hiç bir şey söylemiyorlardı. Shinji'nin kardeşi, bu arada yıkanmayı olağanüstü bir hızla bitirmiş, dışarı çıkmıştı.

Shinji kendisini izleyip, neden acele ettiğini sordu. Hiroshi, arkadaşlarıyla öğleden sonra savaşçılık oynamış olduğunu, oyun sırasında sendika başkanının oğlunun kafasına tahta kılıcıyla kuvvetli bir darbe vurduğunu, çocuğun bu yüzden ağladığını anlattı.

Shinji bu zamana kadar çok kolaylıkla uyuyabilirdi, ama bu son gece hep uyanık kaldı. Bu onun için garip ve yeni bir tecrübe olmuştu. Bütün hayatı boyunca bir defa bile hastalandığını anımsamıyordu; kendi kendine acaba öteki berikinin «hastalık» dediği şey bu mudur diye sordu...

Bu sabah da içinde o garip huzursuzluk vardı. Ama Shinji'nin şu sırada durduğu teknenin baş tarafından uzaklara doğru yayılan Okyanusun görü-

nüşü, yavaş yavaş bütün vücudunu, kendisine emanet edilen işi görebileceği kuvvetle doldurup, ona hiç farkına varılmaksızın iç huzurunu yeniden verdi. Tekne, motorun ahengine uymuş yavaş yavaş sallanıyor, soğuk sabah rüzgârı gencin yanaklarını yalıyordu.

Kayalıkların üzerindeki fener kulesinin ışığı çoktan sönmüştü. Irako Kanalı'nın su yüzeyi altında bulunan sık kayalar silsilesi arasındaki daracık geçitten geçmek, bir okyanus gemisi için oldukça güç bir görevdi. Ama «Taiheu-maru», sahibinin becerikli yönetimi altında akıntılı sulardan kolaylıkla süzülüp gidiyordu. Kanaldaki suyun on sekiz ile yüz kulaç arasında derinliği vardı. Sık kayalık silsilesi üzerindeki derinlik ise en fazla on üç ve yirmi kulaç arasındaydı. Geçitin şamandıralarla işaretlenmiş olan bu noktasından Pasifik Okyanusunun ötelere kadar, deniz polipinin, ahtapotun yakalandığı sayısız çanak suya daldırılmıştı.

Ahtapot avı Uta-Jima balıkçılarının en önemli gelir kaynağıydı, bütün yıllık avın yüzde seksenini bu karşılıyordu. Kasımda başlayan av mevsimi artık yavaş yavaş kapanmak üzereydi; bahar gelip de gecelerle günler eşit olduğu zaman da mürekkep balığına çıkma saati gelip çatmış oluyordu. Şimdi denizin dibinde yatıp kalmış olan çanaklar, son kismetlerini, İse Körfezi'nin soğuk sularından kaçıp Pasifik Okyanusunun derinliklerine inen «uçan ahtapot»u bekliyorlardı.

Adanın Pasifiğe bakan sığ sularında, deniz dibinin en küçük girinti ve çıkıntıları bile, gün görmüş ada balıkçılarının bahçeleri kadar yakından tanıdıkları bir şeydi. «Ancak gözleri kör olan göremez deniz dibini» demek alışkanlığındaydı bu balıkçılar.

Rotalarını pusulaya göre ayarlayıp, sonra uzaktaki sıra dağların değişen çizgilerinden, günün her anında yerlerini olduğu gibi tespit ederlerdi. Kerterizi yapar yapmaz artık altlarındaki deniz dibinin nasıl olduğunu tam bir kesinlikle bilirlerdi. Bu deniz dibinin yukarılarına doğru, her birinde yüzlerce çanağın asılı olduğu sayısız ip uzanmış olurdu. Bu ince halatları yoklamağa görevli yüzücüler nöbetleşe dalıp çıkarlardı. Shinji'nin bağlanmış olduğu teknenin sahibi, ahtapot avını çok iyi bilen bir adamdı. Shinji ile Ryuji adındaki öbür çocuğun, bağlı oldukları işe sağlam vücutlarını adanmaktan başka yapacak bir işleri yoktu.

«Taiheu-maru» nun sahibi Jukichi Oyama'nın, deniz rüzgârlarıyla kösele gibi sertleşmiş bir yüzü vardı. Üzerindeki çizgilerin tâ diplerine kadar güneş yanığıydı bu yüz; ellerindeki kir dolu çizgilerle eski yara izleri biribirinden ayırt edilemiyordu. Çok seyrek gülen, ama hep sakin ve dostça davranışları olan bir adamdı Oyama; emir verirken yükselen kuvvetli sesi hiç bir zaman öfkeli çıkmazdı. İş sırasında teknenin kış tarafından hemen hemen hiç ayrılmaz, elini dümenden çok seyrek, o da motorun çalışmasını ayarlamak için, ayırırdı.

Açık denize çıkınca, şimdiye kadar gözlerinden saklı kalmış bir sürü başka tekneyle karşılaşp, birbirlerine iyi gün dilediler. Ufuktaki bulutların arkasında saklı olan güneş buram buramdı. Denizin üzerinde yüzen iki, üç karabatak boyunlarını suyun üstüne çıkarıp uzatmışlardı. Uta-Jima'ya doğru dönüp de gerilere bakılınca, adanın güneyinde, sürüler halinde yaşamakta olan karabatakların gübresiyle kireç gibi bembeyaz boyanmış kayalıkların parladığı görülüyordu.

Acı soğuk bir rüzgâr vardı; ama Shinji ilk halatı makaraya sarıp da indigo mavisi denize doğru bakınca, içindeki kuvvetin gerilmesiyle, birazdan kendisini tere batıracak olan buram buram bir sıcaklığın, içinden yükseldiğini duydu. Makara dönmeğe başlamış, ağır ıslak halat denizden çıkmağa koyulmuştu. Shinji ince eldivenlerinin arasında kalın, buz gibi soğuk halatı hissediyordu, elleri yapışmıştı halata. Adamakıllı gerilmiş olan halat makaraya dolanırken, tuzlu su, inci taneleri gibi sıçırıyordu üzerinden.

Biraz sonra kilden, kırmızı av çanakları da su üstüne çıktı. Ryuji makaranın başında bekliyordu. Çanaklardan biri boşsa içindeki suyu boşaltıyor, makaraya değip çizmemesi için çanağı yukarıda tutuyor, sonra yine halatla birlikte suya bırakıyordu.

Shinji, bacakları birbirinden ayrılmış, ayakta duruyor, bir ayağını küpeşteye dayayıp denizin örtüp gizlendiği her şeye karşı sonsuz bir savaşa girişmiş, halat çekiyordu. Halat, kulaç kulaç yükselmekteydi suyun içinden. Shinji bu savaşı kazanıyordu ama, deniz kolay kolay boyun eğeceğe benzemiyordu. Sanki Shinji ile alay etmek istiyormuş gibi, çanakları birbiri ardından boş olarak yolluyordu.

Yedi, sekiz metre aralıklarla yirmiden fazla çanak çekilmişti yukarı, halatla birlikte.. Shinji halata asılıyor, Ryuji çanaklardaki suyu boşaltıyordu. Jukichi bir eliyle dümeni tutup hiç sesini çıkarmaksızın işbaşındaki çocukları seyrediyordu. Yüzünde kımıldayan tek bir çizgi bile yoktu.

Shinji'nin sırtı yavaş yavaş terlemeğe başla-

miş, sabah rüzgârına karşı duran alm parlamıştı. Yanakları al al olmuştu. Sonunda güneş bulutların arasından ışıyıp, hiç durmadan kımıldayan gençlerin ayakları dibine soluk gölgeler attı.

Ryuji yüzünü denizden bu yana, teknenin içine doğru döndürmüştü. Şu anda, denizden bir an önce çıkmış çanağı yukarı kaldırmıştı; Jukichi de makarayı durdurmak için manivelâyı çekmişti. Şimdi Shinji de ilk defa yana doğru dönüp makaraya baktı. Ryuji, elindeki tahta bir çubukla çanağın içini karıştırıyordu. Hiç bir şey çıkmadı çanaktan. Daha da karıştıрмаğa devam edince, birden, uzun sürmüş bir öğle uykusundan uyanan bir insanmış gibi, bir ahtapot bütün vücudunu çanaktan yükseltip kendini teknenin güvertesine attı. Makine dairesinin yanında duran bambu kamışından sepetin kapağı hızla açıldı ve günün ilk avı, boğuk bir ses çıkartarak içeri kaydı.

«Taiheu-maru» hemen hemen bütün öğleden önceyi ahtapot avıyla geçirdi. Verimsiz av, beş ahtapotu aşmadı bile... Rüzgâr kaldı, güneş gözleri kamaştırarak ışıldı. «Taiheu-maru» Irako Kanalı'ndan geçip yasaklanmış sulara, gizli gizli biraz da teknenin arkasından salınan oltalarla olta balıkçılığı yapmak üzere, Ise Körfezi'ne döndü.

Bundan ötürü sürüyle büyük kanca ile ip bir çapraz çubuğa bağlandı ve hepsi birden sağlam bir halata tutturuldu. Sonra tekne hareket ettirilip hazırlanan gereç bir bahçe tırmığı gibi körfezin dibinde sürülmeğe başlandı. Bir süre sonra av gereci tekrar yukarıya alındı. Dört yassı kafa ile üç deniz dilinin çırpınarak sudan yukarı çıktığı görüldü.

Shinji çıplak elleriyle hepsini kancalardan çıkardı. Yassı kafalar kana bulanmış güverteye düş-

tüler, balıkların beyaz karınları parlıyordu. Küçük gözleri derin çizgiler içinde kaybolmuş gibi duran deniz dillerinin kara, ıslak vücutları göğün mavisini yansıtıyordu.

Öğle yemeği yenecek saat gelip çatmıştı. Jukichi, yassı kafaları makine dairesinin üstüne koyup dilimlere ayırdı. Sonra üçü, bu çiğ dilimleri alüminyum sefer taslarının kapağı üzerine koyup küçük bir şişeden soya salçası döktüler. Bunu yaptıktan sonra da içlerinde haşlanmış pirinçle bulgur karışımı bir lâpa, bir köşesinde de bir kaç dilim turp turşusu bulunan sefer taslarını önlerine aldılar. Tekneyi hafif akıntıya kapıp koyverdiler.

— «Yaşlı Teru Miyata amcanın, kızını geri çekmesine ne dersiniz?» diye sordu birden Jukichi.

— «Benim böyle bir şeyden haberim yok.»

— «Benim de..»

Gençler başlarını sallayınca Jukichi anlatmağa başladı: «Teru amcanın dört kızıyla bir de oğlu vardı. Gerektiğinden fazla kıza sahip olduğu kanısıyla, kızlardan üçünü dışarıya gelin, dördüncüsünü de evlâtlık verdi. Bu sonuncunun adı Hatsue idi, Shima kesimindeki Oizaki'de bir dalgıç ailesine katıldı. Ama bir yıl önce, sizin de bildiğiniz gibi, Teru amcanın oğlu Matsu bir göğüs hastalığı sonunda öldü. Dul bir adam olan Teru amca birden kendini çok yalnız hissetti. Bundan ötürü Hatsue'yi geri çağırıp tekrar kendi adına kaydettirdi. Şimdi de kızı için bir erkek edinip ailesine katmak istiyor. Hatsue çok güzel kız. Onunla evlenmeğe can atacak sürüyle erkek çıkacaktır.. Siz ikinizden ne haber, ha?»

Shinji ile Ryuji birbirlerine bakıp güldüler.

İkisinin de kızardığı muhakkaktı, ama güneş derilerini öylesine kavurmuştu ki, kızarıklık göze görünmezdi.

Kız üzerine yapılan konuşma ile geçen gün kumsalda gördüğü kızın hayali, hemen aynı anda Shinji'nin kafasında biribirine bağlandı. Aynı zamanda da kız için çok fakir olduğunu, içi üzümlere kabullenmek zorunda kaldı. Bu bilinç, onu bir gün önce çok yakından gördüğü kızı, uzağa, uzaklara götürdü. Çünkü artık kızın babasının, Yamagawa Nakliyat Şirketi tarafından kiralanan iki kıyı gemisinin varlıklı sahibi Terukichi Miyata olduğunu öğrenmişti: Yüz seksen beş tonluk «Utajima-maru» ile doksan beş tonluk «Harukaze-maru».. Üstelik bu yaşlı adam, kafası kızdı mı, kırçıl saçlarını arslan yelesi gibi sallamayı bilen tanınmış bir inatçıydı.

Shinji daima akli başında bir insan olarak yaşamıştı. Henüz on sekiz yaşında idi ve bu yaşta kadınlara kafa yormaması gerektiğini biliyordu. Kentlerde yaşamakta olan gençliğe her türden heyecan ve çekici şeyler hazırda ama, Uta-Jima'da kiy oynayacak tek bir salon, tek bir saki meyhanesi, tek bir meyhaneci kadın bile yoktu. Shinji düş kurmak gerekliliğini duyduğu zaman, bu olsa olsa, günün birinde motorlu bir tekneye sahip olmak, kardeşini de yanına alıp bu tekne ile kıyı gemiciliği yapmak oluyordu.

Koca Okyanus bütün çevresini dolduruyordu ama, Shinji yerine getirilemeyecek isteklerle kendini yiyip bitirmiyor, aşırı serüvenli yolculukları aklına koymuyordu. Kendini tam, gerçek bir balıkçı gibi hissedirdi; onun için deniz. bir çiftçi için toprak neyse ondan başka bir şey değildi; üzerinde ekmeğini çıkardığı bir yer, üzerinde pirinç ya da

başka tahıllar yerine uçsuz bucaksız bir mavi içindeki dalgaların beyaz, şekilsiz ürününü veren sallantılı bir tarla..

Böyle düşünüyordu ama günlük işin hemen hemen sonu gelip de ufuktaki akşam bulutlarının önünden beyaz bir şilebin geçtiği görülünce, bu görünüşü gencin yüreğini garip bir heyecanla doldurdu. Daha ötelerdeki, ne olduğu hiç bilinmeyen, uzakdaki evrenin baskısı altındaydı. Bu bilinmeyen evren bilinci, uzaklardan kopup gelen bir fırtına gibi gelip kendisini buluyor, başının üzerinde gümbürdeyip sonra yine dinliyordu.

Baş taraftaki güverte üzerinde küçük bir deniz yıldızı kuruyup kalmıştı. Başına beyaz bir bez sarılmış olan delikanlı burada oturuyordu. Bakışlarını akşam bulutlarından ayırıp başını hafif hafif salladı.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

O akşam Shinji, Gençler Birliği'nin düzenli toplantısına gitti. Bu toplantı, eski yurtta, adanın genç, bekâr erkeklerinin eskiden geceleri yatmak için kullandıkları yurtta yapılıyordu. Şimdi bile, gençlerden bir çoğu, ana baba evinde kalmak yerine, kumsaldaki bu barakada yatmayı uygun buluyorlardı. Burada, öteden beri bura gençlerinin üzerinde durdukları konular olan eğitim ve temizlik, batık gemilerin çıkarılması, denizdeki kurtarma olayları, arslan dansı ve fener alayı bayramı üzerine hararetli tartışmalara girişilirdi. İçinde bulundukları toplum hayatı ile ilgili olarak, kendile-

rini birbirlerine bağlı hissediyorlar, aslında ancak yetişkin erkeklerin işi olan ağır konuların tadını çıkarıyorlardı.

Rüzgâr denizden bu yana esiyor, kapalı pencere pancurlarını sarsıyor, lâmbaları bir ileri bir geri sallayarak salonun kâh aydınlık, kâh loş olmasına sebep oluyordu. Dışarıdan çağlayarak yaklaşan gece dalgaları ile yükselen denizin homurtusu, doğanın kudret ve huzursuzluğunu açığa vururken, içeride sallanan lâmbaların değişen ışığı, gençlerin neşeli yüzlerine yansıyor.

Shinji barakadan içeri girdiği sırada, gençlerden biri, iki eliyle dizleri üzerinde emekleyerek bir lâmbanın altına gelmiş, hafif paslı bir makasla bir arkadaşına saçlarını kestirtmeğe koyulmuştu. Shinji gülümseyip, duvarın dibine, yere oturdu, iki koluyla, yukarı diktiği dizlerini kavradı. Her zamanki gibi, sessiz sedasız oturup ötekilerin konuşmasına kulak kabarttı.

Gençler o gün yaptıkları avla övünüyorlar, yüksek sesle gülüp, yalandan küfür ediyorlardı. Tutkulu bir okuyucu olan biri de, son derece ağırbaşlı, yatakhane­deki eski resimli dergilerden birini karıştırmıyordu. Bir başkası da, onun­kinden aşağı kalmayan bir heyecanla, nükteli bir resimli tefrikaya dalmıştı. Sayfaları sert işçi parmaklarının arasında tutup, bazı resimleri, nükteyi anlayıp da gürültülü bir kahkaha savuruncaya kadar, iki üç dakika süreyle, gözünden ayırmıyordu.

Shinji burada da o genç kızdan söz açıldığını duydu. Dislek bir oğlan, ağzını alabildiğine açıp gülümseyerek:

— «Şu Hatsue yok mu», dedi, «o öylesine...»

Salonun başka bir tarafında ani bir hareket baş gösterip, aynı zamanda, çevresindeki grup dişlek çocuğun ileri sürdüğü fikri okkalı kahkahalarla onaylarken, Shinji cümlenin sonunu duyamadı.

Kuruntu yapmak aslında Shinji'nin hiç de adeti değildi, ne var ki, bu biricik isim, çözümlenmemiş bir bulmaca gibi, onu üzüp tedirgin etmekteydi. Sadece anılması bile, bütün kanının yanaklarına yürümcsine, yüreğinin daha bir kuvvetli çarpmasına yetiyordu. Şu anda burada kıpırdamaksızın oturmasına rağmen, şimdiye kadar yalnız ağır bir iş yaparken karşılaştığı vücut değişikliklerinin yeniden başgöstermesine şaşıp kalıyordu. Etindeki sıcaklık bir yabancıya aitmiş duygusu içindeydi. Sıcaklığı yoklamak için elini yanaklarına götürüyordu. İçinde kendisinin anlayamadığı bir şeyin bulunmasından ötürü gururu incinmiş gibiydi. Artan öfkesi yanaklarını daha da kızartıyordu.

Gençler, başkanları Yasuo Kawamoto'nun görünmesini bekliyorlardı. Yasuo henüz on dokuz yaşındaydı ama, oranın sayılı ailelerinden birinin oğluydu ve insanları kendi iradesine göre yönetmek yeteneğine sahipti. Genç olmakla beraber, kendini saydırmasını biliyordu, toplantılara hep geç gelirdi.

Kapı tumturaklı bir şekilde açıldı, Yasuo salona girdi. Şişmanca ve tutkulu bir şarap meraklısı olan babası gibi, kırmızı suratlıydı. İlk bakışta yüzündeki çizgiler saf etkisi yapıyorsa da, incecik kaşlarının çevresinde kurnaz bir anlam okunuyordu. Akıcı bir dille, şivesini hiç bozmaksızın konuşuyordu:

— «Böyle geç geldiğim için üzgünüm... gelecek ay neler yapacağımızı hemen konuşmaya başlayalım.»

Bu sözleri söyledikten sonra masanın başına geçip not defterini çıkardı. Nedense çok acelesi vardı..

— «Son oturumda yaşlılara saygı konusunda Birlik adına bir toplantı yapılması karara bağlanmıştı — Evet, tarla yollarını onarmak için de taş çekilmesi konusu üzerinde durulmuştu. Ayrıca, farelerden kurtulmak için de kanalların temizlenmesi gerekiyor. — Şurada ihtiyar heyetinin bir teklifi var. Bu işi her zamanki gibi, teknelerin denize çıkmadığı fırtınalı bir günde ele alacağız. Fare avına ne zaman olsa girişilebilir, fareleri kanallar dışındada da yoketsek polis bizi tutuklamaz sanırım.»

Genel bir gülüşme duyuldu.

— «İyisi mi önce polise soralım» diye bağırdı biri.

Sonra teklifler öne sürüldü: Okul hekiminin sağlık korunması konusunda bir konferans vermesi, bir güzel konuşma yarışması açılması konuları üzerinde duruldu. Ama gençlerin eski takvime göre yılbaşı bayramları vardı, arkalarında bir sıra da toplantı bırakmışlardı. Bundan ötürü her iki teklifi de sıcak karşılamadılar.

Bundan sonra, hep birlikte, kendilerinin çıkar-
dığı dergi «İssız Ada» üzerine bir tartışmaya giriş-
tiler. Konuşma sırası, tutkulu okuyuculardan bir
gencin, derginin son sayısını gözden geçirirken al-
tını çizdiği Verlaine'e ait dört şiir dizesine geldi.

*«Yash ruhım,
Bilmiyorum ben neden
Deniz kaçır soluklarla
Deli gibi dansederek, sallanıp...»*

— «Ne anlıyorsunuz bu (soluklarla) deyiminden?»

— «Soluklarla mı dedin? Ne anlayacağım canım, (soluklarla) işte...»

— «Belki (oluklarla) olacaktı da yanlış dizildi.»

— «Elbette, öyle olsa gerek... O zaman ne demek istendiği daha iyi anlaşılır.»

— «Bu Verlaine de kimmiş acaba?»

— «Ünlü bir Fransız şairi.»

— «Sen Fransız şairlerinden ne anlarsın be, bu satırları garanti bir dans şarkısından almışsındır.»

Toplantı böyle, her zamanki alaylarla sona erdi.

Yasuo'nun toplantıdan çıkıp gitmek için neden bu kadar acele ettiğini merak eden Shinji, arkadaşlarından birini durdurup sordu.

— «Bilmiyor muydun?» diye karşılık verdi arkadaşı. «Terukichi Miyata amcanın, kızının eve dönmesi şerefine verdiği küçük bir eğlenceye davetli de, ondan.»

Aslında Shinji eve dönerken hep ötekilere katılır, onların konuşmasına, gülüşmelerine kulak verirdi. Ama şimdi, tabii kendisinin davetli olmadığı bu eğlenceyi duyunca, usulca ayrılıp kumsal boyunca, Yashiro Tapınağına çıkan taş merdivenlere kadar, yürüdü. Dik yamaçta birbirinin üstüne yapışmış gibi duran köyünün evlerine baktı ve Teru Miyata'nın aydınlanmış evini hemen gördü. Köyün her yanında aynı yağ kandilleri yanıyordu, yalnız Teru Miyata'nın evindekiler ona daha başka, daha bir aydınlık, daha bir kıvılcımlı göründü.

Şimdi orada verilmekte olan şöleni görmese de, lâmbaların sıcak ışığı kızların incecik kaşlarıy-

le uzun kirpiklerinden yanaklarına nasıl titreşen gölgeler atıyor, tahmin ediyordu.

Taş merdivenin dibine varan Shinji, çam dallarının gölgesi altındaki basamaklara baktı. Yavaş yavaş yukarı tırmanmağa başladı. Ayağındaki tahta kunduralar kuru, takırtılı bir ses çıkarıyordu. Tapınağın dört bir yanında canlı namına bir şey yoktu. Rahibin evindeki ışık da çoktan sönmüştü.

Shinji iki yüz basamağı, sonlarına doğru çabuk çabuk çıkmıştı ama, geniş göğsünde birazcık olsun fazladan çarpıntı yoktu Tapınağa vardığında. Tapınağın önünde saygıyla eğildi. Yardım kutusuna on yenlik bir sikke attı. Sonra bir an düşündü, kutuya ikinci bir sikke attı. Tanrının dikkatini üzerine çekmek için ellerini birbirine vurdu, çıkan ses kutsal tapınağın bahçesinde yankılandı. Sonra, Shinji içten bir duaya başladı:

— «Tanrım, bize durgun bir deniz, bol balık bağışla, köyümüzü daha mutlu, daha neşeli kıl. Daha gencim ama, gözü pek bir balıkçı olmama yardım et. Denizle, balık avıyle, tekneler ve hava ile ilişkili her şeyde zengin bilgi sahibi olmama yardım et. Her şeyi becerebilen yetenekli bir erkek olmayı benden esirgeme. Sevgili anamı, daha çocuk sayılacak yaştaki kardeşimi koru. Anam yeniden dalmak zorunda kalırsa, vücudunu denizin bütün tehlikelerinden uzak tut. Sonra, senden dilediğim bir şey daha var. Günü saati gelince, bana uygun bir kız, iyi, güzel bir eş gönder. Terukichi Miyata'nın eve dönen kızı gibi bir kız...»

Çam ağaçlarının içine doğru, dalların arasında iniltili sesler çıkaran bir rüzgâr esti. Rüzgâr, Tapınağın karanlığa gömülmüş iç taraflarında da

haşmetli bir yankı doğurdu. Belki de bu, delikanlının duasını kabul eden Deniz Tanrı'sının sesi idi.

Shinji, yıldızlarla dolu göğe bakıp derin bir soluk aldı. Sonra, düşündü:

«Tanrılar beni bu bencil dualarımdan ötürü cezalandırmaz mı acaba?»

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Dört ya da beş gün sonraydı, rüzgâr fırtına hâline girmişti. Dalgalar, Uta-Jima limanındaki dalgakıranı aşıyordu. Deniz, göz alabildiğine, köpükten taşlarla kaplanmıştı.

Gök açıktı ama, fırtına yüzünden tek bir tekne bile açılammıştı denize. Shinji'nin anası, oğlundan bir şey yapmasını istemişti. Köyün kadınları öteden beri dağlarda yakacak odun toplar, odunu, eskiden askerî gözetleme kulesi olarak kullanılan bir kulede saklardı. Shinji'nin anası kendi odun kümesini kırmızı bir bez parçasıyla işaretlemişti. Oğlu öğleye kadar yol yapımı için taş toplar, Gençler Birliği için görevini yerine getirirse, kendisinin toplamış olduğu odunu da aşağı indirecekti.

Shinji, yakacak odunun yükleneceği arkılığı omuzuna vurup yola koyuldu. Patika fener kulesinin yanından geçiyordu. «Kadınlar Yamacı» nı döner dönmez, rüzgâr yüzüne bir tokat gibi çarptı.

Fener bekçisinin evi çepeçevre öylesine sessizdi ki, sanki ne var ne yok öğle uykusuna yatmıştı. Shinji, nöbet odasındaki masanın başında oturan vardiyacının sırtını görüyordu. Bir radyodan müzik sesi geliyordu.

Fener kulesinin arkasındaki amlık koruyu tırmanmaa koyulan Shinji, terlemee başladı.

Dağ, ölüm sessizliğı içindeydi. Görünürde canlı tek bir yaratık yoktu. Başiboş bir köpek olsun dolanmıyordu ortalıkta. Ada tepelerle dolu ve ancak daracık tarlalara sahip olduğundan ötürü, at ya da öküz gibi çekim hayvanları kullanılmazdı. Biricik evcil hayvan, sıra sıra evlerin arasındaki taşlı yollara düşen zikzaklı gölgeler içinde kuyruklarını dikerek dolaşan kedilerdi.

Shinji, dağın tepesine kadar tırmandı. Uta-Jima'nın en yüksek yeriydi burası. Ama böğürtlenlerle yüksek yaban otları öylesine kaplamıştı ki tepeyi, bakılsa da hiç bir yer görülmüyordu. Bütün fundalarla ağaçların arasından geçip buraya kadar ulaşan, sadece denizin homurtusuydu. Öbür tarafta güneye doğru uzanan patika, boydan boya fundalar ve yaban otlarıyla kaplı olduğundan, gözetleme kulesine ulaşmak için sapa bir yoldan dolaşmak gerekiyordu.

Artık, amlarla kaplı kumulun ardında, beton duvarlarla sağlama alınmış iki katlı gözetleme kulesi görünmüştü. Bu ıssız, kendi başına bırakılmış bölgedeki beyaz parıltılı kalıntılar, çok garip bir etki yaratıyordu.

Geçmiş günlerde erler birinci kat galerisinde durur, gözlerinde dürbünler, Irak-o-Cope'ın karşısındaki Mt. Konaka Dağında yapılan atış talimlerinde atılan mermilerin nereye düştüğünü denetlerlerdi. Kulenin iç bölümündeki subaylar, mermilerin nereye düştüğünü öğrenmek için bağırlar, erler de yine bağırlarak atış menzilini bildirirlerdi. Savaşın ortalarına kadar bu böyle sürüp gitmişti. Erler, kumanyanın esrarlı bir şekilde yok olmasından

hep ortalarda görünmeyen bir porsuğu sorumlu tutmuşlardı.

Shinji, kulenin alt katına bir göz attı. Burada, küme küme bağlanmış kuru çam filizleriyle dallarından bir dağ vardı. Görünüşe bakılırsa, bu oda cephane odası olarak kullanılmış olacaktı. Pencere-
releri çok küçüktü, bundan ötürü şu ya da bu camı henüz sağlamdı. Shinji içeri girince, pencerelerden sızan zayıf ışık altında, anasının toplamış olduğu yakacak odunu gördü, birkaç odun kümesine tutturulmuş kırmızı bez parçaları ile beceriksizce kazınmış harflerden meydana gelmiş «Tomi Kubo» adından da anlaşılıyordu bu.

Shinji, omuzundaki tahta arkalığı indirip, kurumuş filizlerle dalları arkalığa bağladı. Kuleye çoktandır adım atmamıştı, onun için çabuk ayrılmak da istemiyordu. Yükünü yere bırakıp beton basamakları tırmandı.

Tam bu sırada yukarıdan hafif bir ses geldi. Bir taş ile tahta birbirleriyle çarpıştı sanki. Shinji kulak kabarttı. Ses yok oldu. Aldanmış olsa gerekti.

Daha da yukarı çıktı. Buradan, birinci kattan, camı ve tahta pervazları bulunmayan geniş bir pencere içinden, deniz olduğu gibi görünüyordu. Gale-rideki demir parmaklık bile yok olmuştu. Grileşmiş duvarlarda, erlerin çizmiş olduğu tebeşir çizgilerinin izleri görülüyordu.

Shinji daha yukarı çıktı. İkinci kat pencerele-
rinden birinin önündeki kırık bayrak direğini göz-
den geçirmek için bir an durdu. Bu sefer iniltiye benzer bir ses duyduğundan emindi. Son bir atılış-
la ve ayağına çabuk, kulenin çatısına koştu.

Hiç adım sesi duymadığı hâlde karşısında âni-

den bitiveren delikanlıdan korkmuş bir kız vardı damın çatısında. Ayağında tahta sandallar olan kız ağlamaktaydı, ne var ki, şu anda, içini çekmesi birdenbire kesilmişti. Korkudan inme inmiş gibi görünen kız, Hatsue'nin tâ kendisiydi.

Shinji'ye gelince, böylesine mutlu bir karşılaşmayı düşlerinde bile görmediği için, gözlerine inanamıyordu.

Ormanın tam ortasında karşılaşmış iki hayvan gibi göz göze geldiler, duyguları ihtiyat ile merak arasında bocalamaktaydı.

Neden sonra Shinji söze girişti:

— «Sen Hatsue'sin, değil mi?»

Elinde olmayarak başını sallayan Hatsue, delikanlının adını bilmesine şaşı kaldı. Ne var ki, karşısındaki bu gururlu gencin kara, ciddi gözlerinde, bir süre önce kumsalda hiç kıpırdamaksızın kendisine çevrilmiş o genç yüzü hatırlatan bir şeyler var gibiydi.

— «Biraz önce ağlıyordun, değil mi?»

— «Evet.»

— «Neden ağladın?» Shinji'nin sesi bir polisin sesiydi sanki.

Kızın cevabı umulmayacak kadar çabuk oldu. Fener bekçisinin karısı, köyün ilgilenen kızlarına görgü ve ev idaresi dersi vermekteydi. Hatsue de bugün ilk kez, bu derslere katılmak istemişti. Ama erken geldiği için fener kulesinin ardındaki dağa tırmanmış, bu arada yolunu kaybetmişti.

Tam bu sırada, başlarının üzerinden bir kuşun gölgesi geçti. Geçici bir şahin. Shinji bu olayda uğurlu bir başlangıç sezdi. Ve bu dakikadan sonra dili çözüldü. Alışkın olduğu erkekçe güveni yeni-

den kazanmıştı. Kıza, dönüşte fener kulesinin yanından geçeceğini, kendisini oraya kadar götürebileceğini söyledi. Hatsue gülümsedi. Yanaklarından aşağı süzülen gözyaşlarını silmeyi bile dene-memişti daha. Sanki güneş birdenbire yağmur bulutlarının arasından ışıdı.

Genç kızın sırtında kırmızı bir kazak vardı, bacaklarında mavi keten bir pantolon, kalın, kırmızı çoraplarından sonra da tahtadan kunduralar...

Hatsue, çatının dış kenarındaki beton parmaklığa dayanıp aşağıdaki denize baktı. Shinji de kızdan biraz uzakta durup parmaklıktan aşağı eğilmişti.

— «Eu ne kulesi?» diye sordu kız.

— «Eskiden atış talimlerini izlemek için kullanılan bir kuleydi», diye karşılık verdi Shinji. «Buradan top mermilerinin nereye düştüğü görülüyordu.»

Burada, adanın dağ tarafından korunan güney yamacında, rüzgâr esmiyordu. Altlarında, Pasifik Okyanusu güneş ışınlarının altında pırıl pırıl, alabildiğine uzanıyordu. Çamlarla kaplı kayalıklar denize doğru iniyordu. Kayaların ileri fırlamış köşeleri, karabatak gübresinden bembeyaz olmuş, eteklerindeki su, deniz dibinde yetişen yosunlardan ötürü kara kahverengi bir renk almıştı.

Shinji, kıyıdan dimdik yükselip, hücum eden dalgaların köpüklere boğduğu bir kayayı gösterdi. «Bu, Kara Ada'dır», dedi, «Polisler orada, dalgaların alıp götürdüğü Suzuki'nin boğulmuş cesedini bulmuşlardı.»

Shinji mutluydu. Ne var ki, Hatsue'nin fener kulesinde bulunması gereken saat git gide yaklaş-

maktaydı. Genç kız beton parmaklıktan doğrulup Shinji'ye döndü:

— «Artık gitmeliyim», dedi.

Ses etmeyen Shinji'nin yüzünde bir şaşkınlık belirdi. Hatsue'nin kırmızı kazağının tam önünde, enlemesine kara bir çizgi görmüştü.

Genç kız, Shinji'nin bakışlarını izleyince, tam beton parmaklığa dayanmış olduğu yerde, kara bir kir lekesi gördü. Başını eğip elleriyle göğsüne hafif hafif vurmağa koyuldu. Kazağının altında, ellerinin canlı darbeleriyle, iki zarif kabarıklık hafiften titremeğe başlamıştı.

Shinji, bir mucize görüyormuşcasına bakakaldı. Genç kızın memeleri, ellerinin altında sevinçle oynayan iki küçük hayvan gibiydiler. Shinji, kızın lâstik yumuşaklığındaki hareketlerinden derin bir heyecana kapılmıştı.

Neden sonra kir lekesi silinip temizlendi.

İlk Shinji indi merdivenlerden aşağı, Hatsue de onu izledi. Genç kızın tahta kunduraları, kalıntının dört duvarı arasında yankılanan tok bir ses çıkarıyordu. İlk kata vardıkları sırada Shinji'nin ardındaki adımlar birden kesiliverdi.

Shinji çevresine bakındı. Kız ötede durmuş, gülümsüyordu.

— «Ne var?» diye sordu Shinji.

— «Ben esmerim esmer olmasına ama, sen de düpedüz kapkarasın.»

— «Ne gibi?»

— «Güneşten çok fazla yanmışsın demek istiyorum.»

Delikanlı şöyle bir gülüp basamakları inmeğe devam etti. Tam kuleden çıkıyorlardı ki, Shinji bir-

den durup yeniden içeri koştu. Anasının odun kümesini az kalsın unutuyordu.

Fener kulesine dönerlerken, sırtına çam dallarından koca bir dağ yüklenmiş olan Shinji, önden yürüyordu. Böyle aşağı indikleri sırada, kız Shinji'nin adını sordu, o da kendini takdim etti. Ama hemen ardından da telâşla, adını kimseye söylememesini, burada buluştuklarından da söz açmamasını sıkı sıkı tenbih etti. Köydeki bütün insanların dillerinin ne uzun olduklarını Shinji öteden beri bilirdi. Hatsue, hiç kimseye bir şey anlatmıyacağına söz verdi. Böylece, köyde dedikodu yapılır düşüncesinden ileri gelen korku, bu günahsız buluşmayı aralarında bir sır hâline soktu.

Shinji sesini çıkarmadan yürümeğe devam etti. Kızla yeniden buluşmayı nasıl yoluna koyabilirim diye düşündü durdu boşuna. Biraz sonra, fener kulesinin görüldüğü yere kadar geldiler. Shinji kıza, fener kulesinin ardındaki eve giden kestirme patikayı gösterip ayrıldı. Sonra da kendisi, döne döne köye inen bir başka yola çıkıp, uzaklaştı.

BEşİNCİ BÖLÜM

Bu güne kadar genç balıkçı, yoksul olmakla beraber, sâkin, rahat bir hayat yaşamıştı, ne var ki bu rastlantıdan sonra huzursuz, kuruntulu oldu. Hatsue'nin sevgisini kazanmak için ortaya koyacak hiç bir şeyi olmamasından ötürü acı duyuyordu. Kızamıktan başka yakalandığı hastalık olmamıştı, Uta-Jima'nın çevresini hiç durmaksızın yüzererek beş defa dolaşabiliyordu. Kuvvet deneme-

sinde kendi yaşıtlarının hiç birinden aşağı kalmıyacağından emindi. Ne var ki, bu niteliklerden hiçbirinin Hatsue'nin kalbini yerinden oynatacağına aklı yatmıyordu.

Kıza rastlamak için yeni bir fırsat çıkmadı. Balıktan döndüğü her akşam, kumsal boyunca gözleri onu arıyor, binde bir onu görse de, kız öylesine işe dalmış oluyordu ki, konuşmaları mümkün olmuyordu.

Kızın yalnız başına kızağa yaslanıp da denizi seyrettiği gibi bir an gerçekleşmedi bir daha. Ne var ki Shinji, artık dayanamayıp, Hatsue ile ilgili bütün düşünceleri kafasından kovmağa karar verdiğinin her seferinde, onu teknelerin dönüşünde kıyıda işbaşı eden kalabalık arasında yeniden göreceğini umuyordu.

Kentlerdeki gençlik, sevdalanınca ne yapılması gerektiğini romanlar, filmler aracılığıyla çok erken öğrenir. Gelgelelim, Uta-Jima'da insanın ayak uyduracağı örnekler yoktu. Shinji o kadar kafa yorduğu hâlde, gözetleme kulesi ile fener bekçisinin evi arasında genç kızla başbaşa kaldığı o değerli dakikalardan nasıl yararlanacağını bilememişti. Shinji sadece acılı bir üzüntü duyuyor, yerine getirilmesi imkânsız bir şeyi elinden kaçırmış gibi geliyordu kendi kendisine.

Babasının ölümünün her ay anıldığı gündü ve bütün ailesi, her ay olduğu gibi bugün de mezarlığı yoklamak istiyordu. Shinji'nin işe gideceğini düşünerek, teknelerin henüz denize açılmadığı ve kardeşinin okula gitmek zorunda olmadığı bir saati seçtiler.

Shinji ile kardeşi evden, ödağacı çubukları ve

mezara konacak çiçekleri taşıyan anneleri ile çıktılar. Evin kapısını açık bıraktılar, adada hırsızlık olmazdı.

Mezarlık köyden biraz ötede, kumsalın oradaki alçak bir kayalığın üstündeydi. Deniz yükseldiği zamanlar, dalgalar kayalığın eteklerine kadar dayanırdı. Küçük tepelerle dolu yamaç, yumuşak, kumlu temelleri üzerinde eğri duran mezar taşlarıyla örtülüydü.

Güneş henüz doğmamıştı. Fener kulesi yönünde gök ağarmağa başlamıştı, ne var ki kuzey batıdaki köyle, köyün limanı, henüz karanlık gece içindeydi.

Shinji, elinde bir kâğıt fener, önden yürüyordu. Hiroshi hâlâ uykulu gözlerini oğuşturmaktaydı. Derken annesini kolundan çekti:

— «Bugün yemekte dört tane piring köftem olacak mı, ha?»

— «Saçmalama hadi... iki köften olur. Üç tane yiyecek bile olsan karnın sancılanır zaten.»

— «Ne olur, dört tane olsun...»

Adada, «Maymunlar Günü» ile «Ölmüşleri Anma Günleri»nde yenmesi gelenek hâline girmiş olan piring köfteleri, hemen hemen küçük bir yastık büyüklüğündeydi.

Mezarlığın üzerinden serin bir sabah meltemi esti. Adanın rüzgâra açık yanında denizin üstü karaydı, açık denizde ise günün ilk ışıkları görünüyordu. İse Körfezini kuşatan dağlar ortadaydı.

Doğan günün soluk ışığı altında, ağız ağıza dolu limana demirlemiş teknelerin beyaz yelkenleri mezar taşları gibi duruyordu. Öyle yelkenler ki, uzun boylu boş durmaktan şimdi aşağı sarkmış da

taş kesilmiş ve bir daha rüzgârda şişmeyeceklermiş gibi. Teknelerin attığı demirler denizin karanlık dibine öyle dalmıştı ki, bir daha hiç alınamıyacaklardı sanki.

Babalarının mezarına varınca, anne çiçekleri vazoya koydu. Sonra, rüzgârın ardı ardına söndürdüğü bir sürü kibrit çaktı, neden sonra ödağacı çubuklarını yakmayı başardı. Oğullarına, mezarın önünde eğilmelerini söyleyip, kendisi de arkalarında durarak, gözleri yaşlı, eğildi.

Köyde eski bir kurala uyulurdu öteden beri: «Teknene kadın ya da rahip alma sakın...» Shinji'nin babasının içinde öldüğü tekne bu kuraldan ayrılmıştı. Savaşın sonlarına doğru, adada yaşlı bir kadın ölmüş, sendikaya ait bir tekne, otopsi için ölüyü Toshi-Jima'ya götürmüştü. Tekne daha Uta-Jima'dan üç mil kadar uzaklaşmıştı ki, bir uçak gemisinden havalanmış bir uçak tarafından görüldü. Uçak önce tekneye bir bomba atıp, sonra da üzerinden geçerken makineli tüfekle güverteyi taradı. Teknenin asıl makinisti o sırada tekne de değildi, yardımcısı da teknenin motorundan pek anlamıyordu. Güçlkle çalışan motordan yükselen kara dumanlar uçağa hedef olmuştu. Teknenin bacası yıkıldı, Shinji'nin babası, alnından kulaklarına kadar yarık açan bir yara aldı. Adamlardan biri de, gözüne rastlayan bir mermi yarası sonunda öldü. Bir başkasının ciğeri delinmiş, bir dördüncü de bacağından yaralanmıştı. Omuzu parçalanan bir diğeri de, hemen az bir zaman sonra kan kaybından ölmüştü.

Teknenin güvertesiyle ambarı kısa zamanda bir kan denizine dönüştü. Yağ tankı delinmiş, yağ,

kanların üzerine fıskırmağa başlamıştı. Bu yüzden çabuk davranamayıp, kendilerini yere atmağa karar veremeyen bir kaç kişi kalçalarından yaralanmışlardı. Pruvadaki kamaranın yanındaki soğuk hava deposuna sığınan dört kişi kendilerini kurtarmışlardı.

Böylece, on bir kişiden üçü ölmüş, bir sürüsü de yaralanmıştı. Ne var ki, güvertede kaba bir döşegin altında yatan yaşlı kadının cesedine tek bir mermi bile rastlamamıştı.

— «Yılan balığı avında babamın üstüne yoktu doğrusu», dedi Shinji annesine dalgın dalgın. «Bu güne bugün benden bile üstün olurdu. Gerçekten de, daha hayvanlar dalmağa vakit bulamadan haklardı hepsini.»

Kumluk yerlere dadanan bu yılan balıkları, Yohiro yakınlarındaki sığ sularda görülür, avlanmaları özel bir beceriklilik isterdi. Bunun için bükülebilir bir bambu kamışından yararlanılır, ucuna da su altındaki balığın ardına düşmüş bir kuşu andırsın diye, tüyler takılırdı. Ondan sonrası artık bir an meselesiydi.

— «Evet, haklısın», dedi annesi. «Yılan balığı avı tecrübe ister.»

Hiroshi, annesi ile Shinji arasında geçen konuşmayla ilgili değildi, on gün sonra yapılacak okul gezintisinin düşünüyü kuruyordu. Hiroshi'nin yaşındayken, Shinji okul gezintilerine katılamıyacak kadar yoksuldu, onun için şimdi kendi gelirinden bir kısmını Hiroshi'nin gezintisi için ayırmıştı.

Üçü, ölüyü anma törenini bitirdikten sonra, Shinji, günlük işlerin hazırlığına yardım etmek üzere tek başına, dosdoğru kumsala indi. Annesinin

eve gidip, tekneler denize açılmadan, ona yemeğini getirmesine karar verilmişti.

Kumsal boyunca «Taihei-maru» ya doğru koşmağa başlayan Shinji'nin kulağına rüzgâr bir grup insanın seslerini iletliyordu:

«Haberiniz var mı? Yasuo Kawamoto, Hatsue ile evlenecekmiş.»

Birden, Shinji'nin yüreğine gece indi sanki.

«Taihei-maru» o gün de ahtapot avına çıktı. Deniz üzerinde geçirdikleri on bir saat süresince, Shinji canla başla çalıştı ve bir defa olsun ağzını açmadı. Ne var ki, aslında hiç konuşkan olmadığı için kimsenin de gözüne batmadı bu.

Yeniden limana girince, yine her zamanki gibi, sendika teknesine halat atıp, tuttukları ahtapotları boşalttılar. Ardından da öbür balıklar bir madrabaz aracılığıyla satılıp, büyük bir balık tüccarına ait «satış teknesi» ne yüklendi. Altın pullu balıklar, tartı için kullanılan metal sepetlerde çırpıyor, pulları batan güneşin ışınları içinde parılıyordu.

Avın onuncu günü, demek balıkçılara paralarının dağıtıldığı gün, Shinji ile Ryuji, teknenin sahibiyle birlikte sendika bürosuna gittiler. Bu üçü son on gün içinde üç yüz kırk librenin üzerinde av yapmışlar, sendikanın satış komisyonu ayrıldıktan, yüzde on da tasarruf hissesi düşüldükten sonra, 27 997 yen almışlardı. Shinji, reisinden pay olarak 4000 yen tutarında bir para almıştı. Verimli av mevsiminin geçmiş olduğu göz önünde tutulursa, iyi bir paraydı bu.

Shinji parmaklarını yalayıp, kâğıt paraları büyük, kaba ellerinin arasında tutarak dikkatle

saydı. Sonra, parayı adının yazılı olduğu bir zarfa koyup, zarfı kazağının iç cebine sakladı. Eğilip reisini selâmladıktan sonra, bürodan çıktı. Reis, sendika başkanı ile odun sobasının başına çökmüş, bir mercan dalından kendi elleriyle yontup yaptığı sigara ağızlığını gururla gösteriyordu.

Shinji aslında doğru eve gitmek niyetindeydi ama, birden, bacakları sanki kendiliğinden onu akşam karanlığı içindeki kumsala doğru sürükleyiverdi.

Tam bu sırada son balıkçı teknesi de kıyıya çekilmişti. Irgatı döndürüp halatlara asılacak sadece iki erkek bulunduğundan, aslında kızağı teknenin altına sürmekle görevli iki kadın da tekneyi arkadan iterek yardım ediyorlardı. Görünüşe bakılırsa, işin altından kalkamıyacaklardı. Ortalık karardıkça kararıyor, çoğu zaman yardım etmek için orada bulunan okul çocukları da ortalıkta görünmüyordu. Shinji işe katılmağa karar verdi.

Tam bu sırada, tekneyi iteleyen kadınlardan biri başını kaldırıp Shinji'ye baktı. Hatsue'ydi bu. Uğrunda bütün gün dalgın dolaşıp durmuş olan Shinji'nin aklının köşesinden bile geçmiyordu kızı görmek. Ne var ki, bacakları kendiliğinden onu tekneye doğru sürüklemişti. Genç kızın yüzü, güneşin battığı şu sırada ve alaca karanlık içinde, yanıp tutusmuş gibiydi. Shinji, kızın terlemiş alnını, kızarmış yanaklarını ve teknenin çekildiği yöne çevrilmiş koyu renkli, parlak gözlerini görüyordu.

Shinji hiç konuşmaksızın halata yapıştı. Irgat başındaki erkekler, «Sağol» diye bağırdılar.

Shinji'nin kolları güçlüydü. Bir iki saniye geçti geçmedi, tekne kumun üzerinde kaydı, kadınlar kızaklarla ardından koşuştular.

Tekne sağlama alındıktan sonra Shinji yola koyuldu, arkasına bir defa olsun dönüp bakmaksızın, eve yollandı. Dönüp bakınağa can atıyordu aslında ama, kendini tuttu.

Baba evinin çekme kapısını çekip açan Shinji, lâmbanın loş ışığı altında, uzun süredir kullanılmaktan ötürü kızıl kahve bir renk almış serili ot yatakları gördü. Kardeşi yüzükoyun yatmış, ışığa tuttuğu ders kitabını okuyordu. Annesi ocak başında uğraşmaktaydı. Lâstik çizmelerini çıkarmaksızın sırtüstü uzandı Shinji. Ayakları kapıya uzanmış, belden yukarısı ot yatağın üzerinde, dinleniyordu.

— «Şükür gelebildin», dedi annesi.

Shinji, içinde kazancının bulunduğu zarfı öteden beri annesine vermek alışkanlığındaydı. Annesi de tam bir ana olduğu için, ödeme günü olan onuncu günün gelip çatmış olduğunu unutmuş gibi davranırdı. Yüzünde beliren o şaşkınlığı, oğlunun çok sevdiğini bilirdi.

Shinji elini kazağının iç cebine attı. Para cebinde değildi. Öbür taraftaki cebi araştırdı. Pantolonun ceplerine baktı. Hattâ donunun içini bile araştırdı.

Zarfı kumsalda düşürmüş olacaktı. Hiç bir şey söylemeksizin evden fırlayıp çıktı.

Shinji çıkıp gittikten biraz sonra, evin önünden bir ses yükseldi. Shinji'nin anası kapının önüne çıkınca, karanlık sokakta genç bir kızın durduğunu gördü.

— «Shinji-san evde mi?»

— «Biraz önce gelmişti ama, çok geçmeden yine çıktı.»

— «Şunu kumsalda buldum. Üzerinde Shinji'nin adı olduğu için...»

— «Eksik olma kızım. Shinji de muhakkak bunu aramak için çıkmış olacak.»

— «Gidip haber vereyim mi?»

— «O zahmete katlanır mısın? Teşekkür ederim, çok teşekkür ederim.»

Kumsal artık tamamen karanlıktı. Toshi-Jima ile Sugashi-Jima'nın zayıf ışıkları denizin üzerinde titreşiyordu. Başları egemen bir tavırla açık denizi gösteren sıra sıra balıkçı tekneleri, yıldızların ışıltısı altında derin uykulara dalmış gibiydiler.

Hatsue, Shinji'nin kumsaldaki gölgesine baktı. Tam bu sırada Shinji bir teknenin arkasında yok oldu. Yere eğilip kumların içinde bir şey aramağa koyuldu, görünüşe bakılırsa Hatsue'yi görmemişti. Neden sonra kız teknenin gölgesi içinde karşısına çıkınca, Shinji olduğu yere çakılmış gibi kalakaldı kızın önünde.

Hatsue olan biteni anlatıp, paranın annesinde olduğunu söyledi, üç kere Shinji'nin evinin nerede olduğunu sormak zorunda kaldığını, ne var ki ötekinin berikinin merakını uyandırmamak için, her seferinde, Shinji'nin adının yazılı olduğu zarfı göstermekten de geri kalmadığını anlattı.

Shinji rahatlayarak içini çekti. Gülümsedi, beyaz dişleri karanlıkta parıldadı. Kız öyle hızlı koşmuştu ki, göğsü şu sırada kuvvetle inip kalkıyor, Shinji'ye denizdeki büyük, koyu mavi dalgaları hatırlatıyordu. Sabahtan beri içini ezmekte olan huzursuzluk üzerinden kalkmış, keyfi yerine gelmişti.

— «Yasuo Kawamoto ile evleneceğini duydum. Doğru mu?»

Sözler kendiliğinden dökülüverdi sanki ağzından.

Genç kız bir kahkahadır tutturdu. Boğulmaya yüz tutuncaya kadar, güldü de güldü.

Shinji, bu kahkahalara bir son vermek istiyordu ama, nasıl son vereceğini bilemiyordu. Elini kızın omuzuna koydu.

Bu dokunuş çok hafifti aslında, ama, Hatsue hâlâ gülerek kendini kumların üzerine bıraktı.

— «Nen var, ne oluyorsun?» diye soran Shinji, kızın yanına çömelip omuzlarını sarsmağa başladı.

Neden sonra gülmesi kesilen kız, ciddi bir bakışla delikanlının yüzüne bakakaldı. Derken, yeniden gülmeğe koyuldu.

Shinji yüzünü kızın yüzüne yaklaştırarak sordu: «Doğru mu bu?»

— «Yok canım, sunturlu yalan.»

— «Herkes öyle söylüyor ama.»

— «Yalanın sunturlusu dedim ya.»

Şimdi, ikisi teknenin gölgesine oturmuş, ellerini dizlerinde kenetlemişlerdi.

— «Oh, ağrımayan yanım kalmadı gülmekten, çok güldüm. her yerim ağrıdı, şurası da işte...» Kız elini göğsüne dayadı.

Solmuş işbaşı gömleğinin çizgileri kımıldıyor, memelerinin üzerinden geçtiği yerde, şişip kabarıyordu.

— «Burası ağrıyor işte», dedi Hatsue yeniden.

— «Şimdi de mi?» diye soran Shinji, daha fazla düşünmeksizin, elini aynı yere dayadı.

— «Sen elini bastırınca ağrısı azalıyor», dedi kız.

Artık Shinji de daha sık soluk almağa başlamıştı.

Yanakları birbirine çok yaklaşmıştı. Her biri, öbürünün vücudundan yükselen kokuyu duyuyordu, tuzlu sudan çıkan o kuvvetli kokuyu andıran bir koku. Birbirlerinin sıcaklığını da duyuyorlardı.

Kurumuş, çatlak dudakları birbirini buldu. Hafif bir tuz tadı vardı dudaklarında.

«Tıpkı yosun», diye düşündü Shinji.

Sonra, o saniye geçti. Shinji geri çekilip ayağı kalktı. Hayatının bu ilk denemesinde bir tür suçluluk duygusu onu kızıdan uzaklaştırmıştı.

— «Yarın balıktan dönünce fener bekçisine birkaç balık getireceğim.»

Açık denize bakınca, Shinji yeniden toparlanmıştı. Ağzından çıkan ses sâkin ve erkekçe bir sestti.

— «Yarın öğleden sonra ben de onlarda olacağım», dedi kız denize bakarken.

Böylece, teknenin baş tarafında birbirlerinden ayrılıp, her biri başka bir yönde, uzaklaştılar. Shinji doğru eve gitmek niyetindeydi ama, kızın balıkçı teknelerinin arasından çıkmadığını gördü. Kendisinden saklanmak isteyen kızın en sondaki teknenin arkasına sindiğini de gözden kaçırmadı.

— «Gölgen ele veriyor seni...», diye bağırdı.

Kız birdenbire fırlayıp, arkasına hiç bakmaksızın ve ürkütlülmüş bir av hayvanı gibi, kumsalda koşmağı koyuldu.

ALTINCI BÖLÜM

Ertesi gün balıktan dönen Shinji, fener kulesine doğru yola çıktı. Elinde, her biri on beş santim uzunluğunda ve solungaçlarından geçen ince bir sa-

za bağı iki akrep balığı vardı. Yashiro Tapınağı-
nın arkasına vardığı sırada, Tanrı ona böylesine
çabuk bereket bağışladığı halde henüz şükran bor-
cunu ödememiş olduğunu hatırladı. Çabucak Tapı-
nağın önüne geçip duasını etti.

Duayı bitiren Shinji, ayışığı altındaki Ise Kör-
fezine baktı durdu, derin bir soluk aldı. Ufukta,
eski çağ Tanrılarını andıran bulutlar yüzüyordu.

Genç balıkçı, dört bir yanındaki bereketli do-
ğa ile birleşmiş gibi hissediyordu kendisini. Yeni-
den derin bir soluk aldı, doğanın derinliklerinden
yükselen bir şey, içine doluyor gibiydi. Kıyıya çar-
pıp duran dalgaların sesini duydu, damarlarındaki
ateşli kan çağlıyordu sanki. Günlük yaşantısı bo-
yunca Shinji'ye müzik sesi gerekmezdi hiç, bu özle-
mini doğa yerine getiriyordu da, ondan.

Akrep balıklarını gözü hizasına kaldıran Shin-
ji, dikenli suratlarından dillerini dışarı çıkarttı.
Balıkların hâlâ yaşadıkları kesindi ama, en ufak
bir kıpırtı bile yoktu vücutlarında. Shinji balıklar-
dan birini solungacından yakalayıp salladı.

Yavaş yavaş, sallana sallana yürümeye devam
etti. O kadar özlediği karşılaşmayı daha önceye al-
mak için çaba harcamıyordu.

Fener bekçisi ile karısı, yeni konukları Hat-
sue'den çok hoşlanmışlardı. Genç kız öyle sus pus
olup oturdukça, fener bekçisi ile karısı, böyle su-
sup durmakla çekici bir kız olamayacağını ileri sü-
rüyorlar, kız o zaman çocuksu, sevinçli bir gülüşle
gülmeğe başlıyordu, —öbür kızlardan hiç birinin
dikkat etmediği bir şeydi bu— o arada mutfakta
bulduğu bütün bulaşığı yıkamaktan da geri kalma-
mıştı.

Fener kulesindeki karı kocanın tek bir çocukları, Tokyo'da üniversiteye devam eden bir kızları vardı. Kızları ancak yaz tâtilinde eve gelebildiği için, iki ihtiyar, kendilerini yoklamağa gelen köydeki kızlara kendi kızları gözüyle bakarlardı. Kızların geleceği için çok yakın ilgi duyar, içlerinden biri özellikle mutlu olursa, kendi kızlarıymış gibi sevinirlerdi.

Otuz yıldır bu işte olan fener bekçisi, sert bakışlarından ve kuleyi keşfetmek için gizli gizli yaklaşan çocukları kovarken çıkardığı öfkeli sesten ötürü, köydeki çocukların korktuğu bir adamdı. Oysa aslında içi dostlukla dolu bir insandı. Tek başına yaşaması sonucu, insanların aşağılık ve kötü niyetli olabileceği konusunda beslenecek herhangi bir duygu, artık ondan uzak kalmıştı. Bir fener kulesinde oturanlar için, konukları olmaktan daha fazla sevinç verecek bir şey olamazdı. Kötü niyetli bir kimsenin bunca yolu yürüyüp, tek başına yaşayan bir fener bekçisinin kapısını çalması beklenemezdi; hiç değilse böylesine sınırsız bir konukseverlikle kabul edildiğinden ötürü, niyeti kötü bile olsa vazgeçerdi o niyetinden. Fener bekçisi de sık sık öyle söylemez miydi zaten: «Kötü niyetler iyileri kadar uzun ömürlü olamaz.»

Fener bekçisinin karısı da iyi insandı. Eskiden, köydeki, kızlar okulunun öğretmeniydi. Evliliğinden sonra, fener kulelerinde geçirdiği yıllar boyunca okuma hırsı körüklendikçe körüklenmiş, sonunda genel bilgi bakımından nerdeyse başa çıkılmaz bir düzeye ulaşmıştı. Salt, La Scala Opera binasının Milano'da olduğunu bilmekle kalmayıp, şu ya da bu film yıldızının Tokyo'da kısa bir süre önce ayağını incittiğinden bile haberi oluyordu. Bir tartış-

ma çıktı mı, kocasını konuştuğuna pişman ettiriyor, sonra yeniden aralarını bulmak istiyormuş gibi, kocasının çoraplarını canla başla yamamağa, ya da yemeğini hazırlamağa koyuluyordu. Bir konukları oldu mu, ağzı durmak bilmiyordu. Köyden gelenler, bu diline çabuk kadını hararetle dinliyor, kimileri fener bekçisi ile karısını gizliden gizliye karşılaştırıp, bu kendi hâlindeki sessiz fener bekçisine acıyordu. Fener bekçisine gelince, karısının bilgiçliği karşısında büyük saygı duyan bir adamdı.

Fener bekçisi ile karısının evi, üç odalı, alçak tavanlı bir binaydı. Bu odalarda ne varsa, fener kulesinin kendisi gibi tertemiz, pırıl pırıldı. Duvarda bir şilepçilik şirketinin takvimi asılıydı; oturma odasının sönmüş şöminesindeki küller, odun kömürü yığınının dört bir yanına doldurulmuştu. Kızları evde olmasa da, küçük masası konuk odasının bir köşesinde durur, kızın masası üzerinde de, cilâlı yüzeyi, boş bir mürekkep şişesinin mavi camını yansıtan bir Fransız taş bebeği otururdu. Evin arka tarafında, büyük sallanır lambaları yağlamak için kullanılan yağ artıkları ile ısıtılan bir su kazanı vardı. Oldukça kirli olan kimi balıkçı evlerindeki karşılık, burada, ayakyolu kapısında asılı duran yeni yıkanmış el havlularının üzerindeki mavi desenler bile, hep temiz ve iç açıcı bir hâldeydi.

Fener bekçisi günün büyük kısmını sönük şöminenin yanında, tutumluluk olsun diye ikiye bölüp pirinç bir ağızlığa ilıştirdiği ucuz «Yeni Hayat» sigarasını tüttürerek geçirirdi. Bütün gün boyu, fener kulesi ölüm sessizliği içinde kalırdı. Sadece gençten bir yardımcı nöbetçi odasında oturur, gelen geçen gemilerin kaydını düşerdi deftere...

Bu akşam görgü dersi verilmeyecekti ama,

Hatsue gazete kâğıdına sarılmış armağanlık birkaç deniz hıyarı ile yine de çıkageldi. Mavi keten etekliğinin altında uzun, ten rengi pamuklu çoraplar, onların üzerinde de kırmızı kısa çoraplar vardı. Hemen hemen bütün gün sırtından çıkarmadığı kırmızı kazağı da vücudunun belden yukarısını örtüyordu.

Daha Hatsue evden içeri henüz adım atmıştı ki, fenercinin karısı lâfına bol eğitimine başladı:

— «Hatsue, mavi etek giyince kara çorapları seçmelisin. O çoraplardan sende var biliyorum, geçenlerde bir çift almıştın.»

— «Evet...» Hatsue hafiften kızararak şöminenin başına geçti.

Ev idaresi ve görgü konusundaki düzenli ders saatlerinde kızlar dikkat kesilip oturur, öğretmenin olgun bir sesle bilgiçlik etmesine kulak kesilirdi. Ama şu anda, Hatsue ile şömine başında tek başına oturan kadın, olağan ve serbest bir tavırla konuşuyordu. Karşısındaki genç bir kız olduğu için, önce aşk üzerine genel görüşlerini açıkladı, ardından da şöyle açık sorulara girişti: «Özellikle hoşlandığın biri var mı?» Kızın utandığını gören fener bekçisi, zaman zaman şaka yollu bir soru atıyordu ortaya.

Vakit gecikince, akşam yemeğine kalması için alıkoymak istediler Hatsue'yi, ne var ki Hatsue, babasının beklediğini ileri sürüp, geri dönmesi gerektiğini söyledi. Ama akşam yemeğinin hazırlanması için yardıma hazır olduğunu da sözüne eklemekten geri kalmadı. Bu dakikaya kadar, Hatsue, yanakları kıpkırmızı, oturup kalmış, gözlerini yere dikmekten başka bir şey yapmamıştı. Ona ikram

edilen soğuk şerbetlere elini bile sürmek istemişti. Şimdi mutfağa girer girmez yeniden neşelenmiş, ürkeklikten kurtulmuştu. Deniz hıyarlarını dilmeğe koyulurken, adada fener alayı bayramlarında söylenen eski Ise-halk şarkısını söylemeye başladı. Bu şarkıyı bir süre önce teyzesinden öğrenmişti.

«Yüksek yüksek dolaplar, koca sandık, tavullar

*Kızım, kızım, çeyizin öylesine büyük ki,
Düşünme hiç artık geri dönmeyi...*

*Anacığım, öyle ama, büyük sözden korkmalı...
Doğudaysa bulutlar, derler rüzgâr çıkacak,
Batıdaysa bulutlar, derler yağmur yağacak,
Patladı mı kötü hava bir anda*

Yoi... Sora...

En sağlam gemi bile döner limana...»

— «Oo, demek o şarkıyı biliyorsun, Hatsue-san?» dedi kadın. «Biz üç yıldır buradayız ama, ben daha bu şarkıyı doğru dürüst öğrenemedim.»

— «Hemen hemen Oizaki'de söylediğimiz şarkının eşi...» diye karşılık verdi Hatsue.

Tam bu sırada, dışarıda adım sesleri, ardından da, birinin karanlıkta seslendiği işitildi:

— «İyi akşamlar.»

— «Shinji-san olsa gerek» diyen kadın, dışarı bakmak için mutfak kapısına yürüdü. Sonra bağırdı:

— «Aman ne güzel... Yine mi balık? Çok teşekkür ederim... Baksana baba, Kubo-san bize balık getirmiş yine...»

— «Teşekkür ederiz, sağ olasın...» diye bağırdı fener bekçisi şömineden bu yana doğru. «İçeri gir Shinji, içeri girsene...»

Karı koca, genç balıkçıyı selâmlayıp teşekkür ederlerken, Shinji ile Hatsue birbirlerine kaçamak bir bakış attılar. Shinji gülümsedi. Hatsue de gülümseyerek karşılık verdi. Ama tam bu sırada kadının dönmüş, ikisinin birbirine gülümsediğini görmüştü.

— «Yaa, demek tanışıyorsunuz öyle mi? Eh, elbette, ne kadarcık köy ki zaten. Öyle olduğu da daha iyi. Hadi içeri girsene Shinji-san. Ne diyecektim, öyle ya, geçen gün Tokyo'dan, Chiyoko'dan mektup aldım. Mektubunda özellikle Shinji-san'ı sorup duruyor. Bana kalırsa Chiyoko'nun burada kimden hoşlandığı artık bulmaca değil, ne dersiniz? Yakında bahar tâtili başlıyor, evine dönmesine az kaldı. Bak ama, o zaman bizi muhakkak ziyaret edeceksin...»

Hoş, Shinji eve henüz ayak basmıştı ama, bu sözleri duyunca yeniden dışarı uğramasına az kaldı. Hatsue yine bulaşık masasına yönelip delikanlı karanlığa doğru geri çekilirken, dönüp bakmadı bile. Kadın, kalması için dayattı durduysa da Shinji içeri girmek istemedi. Uzaktan eğilerek selâm verip, gitmeğe yeltendi.

— «Olur şey değil bu Shinji-san da, amma çekingen çocuk, değil mi baba?» dedi kadın gülererek.

Kahkahası evin içinde yankılandı. Ama ne fener bekçisi, ne de Hatsue katıldılar bu kahkahaya.

Ötede, patikanın «Kadınlar Yamacı» ne yöneldiği yerde, Shinji, Hatsue'yi bekledi.

Bu saatlarda, batan güneşin son zayıf ışınları, karanlığa gömülmekte olan fener kulesi dolaylarına henüz yansımaktaydı. Çam dallarının gölgesi şimdi yeniden karanlık görünüyordu ama, denizin üzeri gecenin parıltısı içindeydi. İlkbaharın doğudan esen ilk meltemi, bütün gün adanın üzerinden geçmişti, ve şu anda, gece başlarken, hava henüz soğumamıştı.

Shinji «Kadınlar Yamacı» nı dönerken, meltemin bu son soluğu da kesilmişti. Artık alacakaranlık içinde, bulutlardan geçip sızan soluk ışıklardan başka bir şey yoktu.

Shinji, denize doğru ilerleyip Uta-Jima limanının dış kenarını meydana getiren aşağıdaki küçük sıradağa baktı. Zaman zaman bu sıradağın tepesi kayalık omuzlarını sallıyor da zarif bir hareketle dalgaların köpüğünü sıçratıyordu sanki. Öndeki sıradağın çevresi özellikle aydınlıktı. En yüksek yerinde, batan güneşin ışığı altında tek başına bir çam ağacı duruyordu. Çamın gövdesi, genç balığın keskin gözleriyle çok iyi görülüyordu. Birdenbire, son ışık parıltısı da ağacın gövdesinden ayrıldı. Yukarıdaki bulutlar karardı, Higashi dağının üzerinde yıldızlar parıldamağa başladı.

Shinji kulağını çıkıntılı bir kayaya dayadı, fener kulesinin kapısı önündeki taş basamaklardan aşağı inen patikadan yaklaşmakta olan hızlı adım seslerine kulak verdi. Aslında Shinji burada saklanıp, Hatsue geçerken kızı hafiften korkutmak istiyordu, ne var ki, adımlar daha da yaklaştıkça, kızı korkutmaktan çekindi. İyisi mi, varlığını, bir süre önce kızın söylediği şarkıyı ıslıkla çalarak ortaya koymayı düşündü.

*Doğudaysa bulutlar, derler rüzgâr çıkacak,
Batıdaysa bulutlar, derler yağmur yağacak,
Patladı mı kötü hava bir anda...*

Hatsue yamacı döndü ama, Shinji'nin orada olduğunu hiç görmemiş gibi, yanında durmayıp yürümeğe devam etti.

— «Heeey...»

Kız yine dönüp bakmadı. Shinji için, kızın ardına düşmekten başka yapılacak bir şey kalmadı.

Çamlık koruya vardıklarında yol kararıp dikleşmişti. Hatsue, çevresini görebilmek için cep lambasını yaktı. Adımları yavaşlamıştı, ne olup bittiğinin farkına bile varmadan, Shinji önderliği ele almıştı bile.

Kız birden, hafifçe haykırdı. Cep lambasının ışığı, ürkmüş bir kuş gibi, çam ağaçlarının köklerinden tepelerine doğru uçarcasına yükseldi.

Shinji şimşek hızıyla döndü. Sonra, yerde yatan kızı iki koluyla kavrayıp ayağa kalkmasına yardım etti.

Kıza yardım ederken, biraz önce onun yolunu nasıl beklemiş olduğunu, nasıl ıslık çaldığını, sonra kızın nasıl ardına düştüğünü düşündü utanarak. Hoş bütün bu olanlar, içinde bulundukları zor durumdan doğmuştu ama, şimdi bir bakıma haksızlık gibi geliyordu kendisine. Bir gün önceki okşamalara hiç girişmeyip, kızın eteğindeki tozu dostça ve nezaketle silkti. Bunu yaparken ağabeyiydi sanki. Buralarda yerler kuru ve kumluktu, kir çok kolay silkeleniyordu. Bereket kızın ötesinde berisinde incinme falan yoktu.

Hatsue, çocuk gibi, kıpırdamaksızın duruyor,

Shinji elleriyle eteğini silkelerken, delikanlının kuvvetli omuzuna yaslanıyordu. Sonra, yitirdiği cep lambasını aramağa koyuldu. Cep lambası arkalarında, toprak üzerindeydi, zayıf ışığını çam dikenleri ile kaplı toprağın üzerinden hâlâ yollamaktaydı. Adanın karanlığı, bu biricik aydınlık noktanın dört bir yanını dolduruyordu.

— «İşte işte, bak, şurada... Düşerken arkama fırlattım her hâlde.»

Genç kız artık çok neşeliydi, nerdeyse gülmeğe başlayacaktı.

— «Bana neden öfkelendin öyle?» diye soran Shinji, bir şey anlamak istercesine, kızın yüzüne baktı.

— «Chiyoko-san ile ilişkiden ötürü.»

— «Çok saçma.»

— «Bir şey yok mu aranızda?»

— «Hiç bir şey yok.»

Omuz omuza yürümeğe devam ettiler. Shinji cep lambasını tutup, gemileri limana sokan bir kılavuz römorkörü gibi, Hatsue'yi sarp patikadan yürütüyordu. Ne söyleyeceğini bilemeyen ve aslında hiç de konuşkan olmayan Shinji, sessizliği bozmak amacıyla üstün körü konuşmağa başladı.

— «Evet, vakti saati gelince bir kıyı gemisi alacağım işte. Yani kazanıp biriktirdiğim parayla demek istiyorum. Sonra kardeşimle birlikte Kishu'dan kereste, Kyushu'dan da kömür taşıyacağım. O zaman anam da biraz daha rahat eder, yaşlanınca adaya dönüp burada dinleneceğim. Nereye gidersem gideyim adamızı unutmayacağım. Bütün Japonya'da, adaların en güzeli, — Uta-Jima'da oturan herkes buna inanırdı — onun için adamız-

daki hayatın daha güzel, daha huzurlu olması uğrunda elimden geleni yapmak niyetindeyim... gelmiş geçmiş en mutlu hayat... çünkü biz bunu yapmıyacak olursak o zaman ada unutulmağa başlanır, adayı özleyip geri dönen olmaz. Zaman ne kadar değişmiş olursa olsun, bütün kötülükler, adımıza ulaşmadan yokolacaktır. Deniz... o, ada için gerekli olan iyi, güzel şeyleri getirir yalnız... ve bizim sahip olduğumuz iyi ve dürüstlükle ilgili ne varsa, topunun burada kalmasının nedeni, denizdir... İşte bu yüzdendir ki, adamızda hırsız yok; sadece namuslu, iş bilir erkekler var. İçleri çalışmak isteğiyle dolu erkekler, başlarına gelecek her şeye dayanabilen erkekler, sevgilerinde sahtelik olmayan, aşağılık yanları olmayan erkekler...»

Genç balıkçı, düzgün konuşabilen bir kimse değildi kuşkusuz; söylediği şeyler birbirini tutmuyordu, üstelik adamakıllı da karışıktı, ne var ki, konuşkan olmak isteğiyle, Hatsue'ye anlattığı şeylerin özeti buydu.

Genç kız, Shinji'nin konuşmasını yarıda kesmeyip, ne anlatırsa, başını eğerek dinliyordu. Canı sıkılıyormuş gibi de görünmüyor, yüzünden, Shinji'yi anlayış ve güvenle karşıladığı belli oluyordu. Shinji, sevinç içinde, bunu görmekte gecikmiyordu.

Kızın gözünde küstah bir kimse olmak niyetinde değildi. Onun içindir ki, konuşmasının sonunda bile bile şu son ve önemli umuda, bir kaç gece önce Deniz Tanrısına dua ederken dilediği şeye geçti içinden mırıldanarak.

Yol, ağaçların koyu gölgesi içinde sürüp gidiyordu. Kolunu Hatsue'nin beline dolamasına hiç

bir şey engel olamazdı, ne var ki, bu akşam kızın elini bile tutmadı, onu yeniden öpmeyi de aklından geçirmedi.

Dün karanlık kumsalda geçenler, kendi iradeleri dışında gerçekleşmiş gibi geliyordu ikisine de. Kendilerinin dışında bir gücün esrarlı bir şekilde doğurduğu bir olay... Az buçuk zorlanarak, buluşmayı kararlaştırdılar: Balıkçı tekneleri bir daha sefere denize çıkmayacak olursa, öğleden sonra yine gözetleme kulesinde buluşacaklardı.

Yashiro Tapınağının arkasından geçip de yolun yeniden ileri doğru dönemeç yaptığı yerde, Hatsue hayretle bağırıp kalakaldı. Shinji de duraldı hemen.

Bütün köy birdenbire pırıl pırıl ışıklar içinde ortaya çıkmıştı. Sessiz, ihtişamlı bir sahne oyununda perde açılmış gibiydi. Bütün pencerelerden pırıl pırıl, kuvvetli bir ışık yayılıyordu. Bu ışıkların yağ kandillerinin loş ışığıyla hiç bir benzerliği yoktu artıö. Sanki bütün köy birdenbire canlanmış da kara gecenin içinden yukarı doğru yükselmışti. Çoktandır çalışmayan elektrik jeneratörü onarılmıştı da, ondan.

Daha köyün kenarında, Hatsue ile Shinji başka başka yollara saptılar. Hatsue, uzun bir süre sonra, fenerleri yeniden yanınağa başlayan sokaklara giden taş merdivenleri inmeğe koyuldu.

YEDİNCİ BÖLÜM

Shinji'nin kardeşi Hiroshi'nin büyük okul gezintisine katılacağı gün gelip çatmıştı. Çocuklar altı gün içinde Kyoto ile Osaka arasındaki bölgeyi ge-

zecekler, beş gece evlerinden uzak kalacaklardı. Böylece, doğup büyüdükleri adadan hiç ayrılmamış gençler, uzak yerleri kendi gözleriyle görüp tanıyacak, içlerine sindireceklerdi. Daha önceki bir kuşaktan olan küçücük okul öğrencileri bile teknelere binip karşıdaki büyük anavatan topraklarına geçmişler, hayretten yusyuvarlak açılmış gözleriyle hayatlarının ilk atlı tramvayına bakıp bağırmışlardı: «Şuna bak, şuna bak... Helâyı çekip götüren koca bir köpek...»

Adanın çocukları, kendilerince tanınmayan bu dünya üzerine ilk bilgileri doğrudan doğruya görek değil de, okul kitaplarındaki resimler ve yazılar aracılığıyla öğreniyorlardı. Bir tramvay, bir göktürmalayan, bir film ya da bir tünel gibi şeyleri kafalarının içinde canlandırmaları elbette zor geliyordu onlara. Ama bu mûcizeyi gözleriyle bir görüp de ilk şaşkınlıkları geçti mi, bütün bunları kafalarının içinde canlandırmaya kalkmanın saçmalığını anlıyorlardı.

Her okul gezintisinden önce, Yashiro Tapınağının rahipleri, sattıkları muskalarla iyi bir iş yapmış oluyorlardı. Adanın kadınları, günlük yaşantıları boyunca vücutlarını büyük bir doğallık içinde ölüm tehlikesine atıyor, bu tehlike onları denizin dibinde bekliyordu.

Kendilerinin hiç görmediği o uzak ve büyük kentlere yapılacak gezintiye sıra geldi mi, analar birdenbire, çocuklarının ölüm tehlikesi ile dolu bir serüvene atıldığı kanısına kapılıyorlardı.

Hiroshi'nin anası, oralılar için çok değeri olan iki yumurta ayırıp, oğluna yolluk olsun diye müt-hiş tuzlu bir yumurta böreği yapmıştı. Ve okul çan-

tasının en dibine, çocuğun kolay kolay el atamıyacağı bir yere de, bir kaç yemiş ile bir kaç da şekerleme saklamıştı.

O gün, adanın posta gemisi Kamikaze-maru, hiç alışılmamış bir saatte, öğle vakti saat birde, Uta-jima'dan kalktı. Bugüne dek, ancak yirmi tonluk bir tekne olan bu motorlu sandığın inatçı, eski kafalı kaptanı, kullanılan tarife dışında en ufak bir değişikliği, duyulmamış bir küstahlık diye adlandırıp, derhal geri çevirirdi. Ama kendi oğlunun da katıldığı gezintinin yapılacağı saat gelip çatmıştı şimdi. Gemi, Toba'dan kalkacak trenin hareketinden çok önce Toba'ya varacak olursa, çocuklar paralarını çarçur ederler diye yakınmanın ne demek olduğu da kafasına dank etmişti.

Kamikaze-maru'nun güvertesi ile kamaralarında, sırtlarındaki çantaları, kayışları göğüslerinden çaprazlamasına geçen mataraları ile bir sürü okul çocuğu bir araya yığılmıştı. Görevli öğretmenler, rıhtıma toplanmış anneler kalabalığına öfkeleniyorlardı. Uta-jima'daki bir öğretmenin işinde kalabilmesi, annelerin hoşgörüsü ile çok yakından ilgilidir. Bir seferinde bu öğretmenlerden biri, anneler tarafından komünist olmakla suçlandırılmış, adadan sürülmüştü.

Pırıl pırıl bir ilkbahar günüydü, gemi rıhtımdan ayrılırken, her ana kendi çocuğunun adını haykırıyordu. Okul kasketlerinin kayışlarını çenelerinin altından sımsıkı geçirmiş olan çocuklar, yüzlerinin kıyıdaakiler tarafından seçilmediğinden iyice emin olduktan sonra, olanca sesleriyle bağırmağa koyuldular: «Hoşça kal, ihtiyar bunak... Yuuuh ihtiyar kaz... Yerin dibine gir...»

Güvertesi boydan boya okul çocuklarının üniformalarından kapkara kesilmiş olan gemiden, kasketlerin maden armalarından yayılan parıltı titreşiyor, cilâlı düğmelerin ışıltısı kumsala kadar yansıyor. Sonunda, bütün bunlar uzaklarda yok oldu...

Hiroshi'nin anası dönünce, öğle vakti bile sessiz ve loş olan evdeki ot döşeğe oturup, ağlamağa başladı. Oğullarının her ikisinin de, hiç dönmemek üzere denize açılacakları günü düşünüyordu.

Kamikaze-maru, İnci Adasının karşısındaki Toba rıhtımına okul çocuklarından oluşmuş yükünü boşalttı, yeniden günlük görünüşüne bürünüp, Uta-jima'ya dönme hazırlıklarına başladı. Eski bacanın tepesinden aşağı bir kova asılıydı, geminin baş tarafındaki saçlarla rıhtımdan sarkan balık sepetlerinin üzerinde dalgaların ışıltılarla yansıdığı görülüyordu. Tam deniz kıyısında gri bir dükkân vardı. İki yanındaki duvarında büyük beyaz harflerle «dondurma» yazısı okunuyordu.

Fener bekçisinin kızı Chiyoko, rıhtım iskelesinin en sonunda duruyordu; elinde bavulu vardı. Uzun bir ayrılıktan sonra, şimdi adaya dönmüş olan bu çekingen kız, adada oturanların kendisini selâmlayıp, konuşmalarından hoşlanmazdı.

Chiyoko yüzünü, hafiften de olsa hiç boyamaz, üzerindeki gösterişsiz, koyu kahverengi giysi, vücut çizgilerinin büsbütün göze batınamasına sebep olurdu. Esmer yüzündeki mimikler birçoklarına çekici gelebilirdi belki ama, kendisi hep hoşnutsuzluktan dem vurur, kendi kendisini inatla çirkin olduğuna inandırırdı. Şimdiye dek Tokyo Üniversite'sinde edindiği «ince öğrenim» in göze batar sonucu buydu.

Hiç istemediği halde, Chiyoko'nun iyi niyetli babası da bu hoşnutsuzluğu körüklemekten geri kalmamıştı. Chiyoko, açıktan açığa, bu çirkinliğin kendisine babadan kalma bir miras olduğundan yakındıkça, içtenlikli fener bekçisi, hemen bitişik odada da olsa, konuklarına yakınmağa koyulurdu:

— «Ah ah, evlenme çağındaki kızım daha güzel olmadığına çok üzülüyor. Bundan sorumlu olan da çirkin babası elbette, kendimi sorumlu tutuyorum bundan... Ama ne yaparsın, alinyazısı...»

Biri Chiyoko'nun omuzuna dokununca, kız döndü. Gençler Birliği'nin Başkanı Yasuo Kawamoto'ydu omuzuna dokunan. Durduğu yerde gülümseyen gencin deri ceketı güneşin altında parlıyordu.

— «Merhaba. hoş geldin. Bahar tatili, değil mi?»

— «Evet. Sınavları dün bitirdik.»

— «Demek bir süre yine anneciğinin sofrasına döndün, öyle mi?»

Yasuo bir gün önce, babasının sendika işi ile ilgili bir bildirisini idare makamları önünde açıklamak üzere, Tsu'ya gitmişti. Geceyi, bir hısımının Toba'daki pansiyonunda geçirmişti, şimdi de posta gemisi ile Uta-jima'ya dönmek istiyordu. Tokyo'dan yeni gelmiş bu üniversiteli kıza ne kadar düzgün ve güzel bir şiveyle konuşabildiğini göstermekten gurur duyuyordu.

Chiyoko, yaşıtı olan bu delikanlıdan fışkıran erkekçe neşeyi içinde duyuyordu. Delikanlının kendinden öylesine emin bir hâli vardı ki, «Bu kızın hoşuna gittiğimden eminim» der gibiydi. Bu duygu Chiyoko'yu daha da kötümserliğe sürükledi.

«İşte yine olan oldu», diye söylendi içinden.

Tokyo'da gördüğü filmlerle okuduğu kitaplar, içindeki eğilim, artık gözlerinin içine bakıp «Seni seviyorum» diyecek bir erkek bulmak isteğini uyandırmıştı ruhunda, yoksa «Beni seviyorsun» diyen bir erkek değil. Ne var ki, bunu aslâ yaşıyamıyacağına inanıyordu.

Kamikaze-maru'dan kuvvetli, kaba bir ses yükseldi:

— «Heey, şilte hararı hangi cehennem dibinde kaldı be? Bir baksanıza...» Hemen bunun üzerine, sırtında renkli bir şilte ve yastık balyasıyla bir adam göründü. Şilteler, kıyıdaki dükkânın gölgesinde, rıhtımda duruyordu.

— «Gemi birazdan kalkıyor», dedi Yasuo. Rıhtımdan güverteye atarlarken, Yasuo, Chiyoko'yu elinden tutup yardım etti. Chiyoko, bu demir gibi elin Tokyo'daki erkeklerin ellerine göre ne kadar başka bir dokunuşu var, diye düşündü. Ama Chiyoko'nun düşlerinde canlandırdığı el, aslında Shinji'nin eliydi, bütün hayatı boyunca bir defa bile sıkamadığı el...

Yasuo ile Chiyoko, küçük lumboz deliğinden yolcu kamarasına bir göz attılar. Kamara, güneşe alışmış olan gözlerine olduğundan daha da karanlık göründü. Bir kaç çift, beyaz boyun atkısıyla parılayan iki gözlükten, kanapelere oturmuş insanları zar zor seçebildiler.

— «Güvertede kalalım daha iyi. Biraz soğuk bile olsa...»

Dümen dairesinin ardında rüzgârdan korunabilecekleri bir yer arayıp, sırtlarını bir halat yığınınına dayadılar.

Kaptanın çok bilmiş yardımcısı çıkagelip:

— «Heey, siz ikiniz», diye bağırdı, «Gerilerini-
zi söyle biraz havalandırın bakalım.»

Bunu söyleyip altlarındaki bölme tahtasını çekti. Yolcu kamarasına ışık veren bir lumboz deliğinin üzerine oturmuşlardı.

Çok hafif boyanmış olan duvarlarındaki boyanın yaprak yaprak dökülüp altından tahta damarlarının meydana çıktığı dümen dairesindeki kapitan, gemi çanını çaldı. Kamikaze-maru yol alnağa başladı.

Vücutları eski motorun takırtısıyla sallanmağa koyulan Yasuo ile Chiyoko, başlarını geriye döndürüp, giderek küçülmekte olan Toba limanına baktılar. Yasuo, dün bir geceliğine bir sevgili satın aldığından söz açmak istedi önce ama sonra vazgeçti. Herhangi bir çiftçi ya da balıkçı köyündeki bir genç, kadınlarla arasındaki ilişkilerden övünerek söz açabilirdi ama, Uta-jima gibi geleneklerine sıkı sıkı bağlanmış bir adada ağzını açmaması gerekirdi. Ne kadar genç de olsa, Yasuo, olduğundan başka türlü görünmeyi çoktan öğrenmişti.

Çekingenliğinden ötürü Tokyo'da başından hiç bir serüven geçmemiş olan kız, için için adaya döndükten sonra olağanüstü bir şey, bütün dünyasını değiştirecek bir serüven yaşıyacağı umudunu besliyordu. Chiyoko, kırmızı bir kayışla bileğine sarılmış olan kol saatinin saniye göstergesine gözlerini dikti.

— «Şu uçan martılardan biri otuz saniye içinde yukarılara yükselirse, adada beni olağanüstü şeyler bekliyor demektir.»

Beş saniye geçti. Geminin ardına düşmüş martılardan biri, birdenbire kanat vurup, havaya yükseldi.

Yanındaki genç daha gülümsediğini görmemişti ki, Chiyoko sessizliği bozdu:

— «Adada yeni bir şey var mı?»

Geminin sancak tarafında Sakate adası görünüyordu. Yasuo'nun sigarası öylesine küçülmüştü ki, nerdeyse dudağını yakacaktı. İzmariti güverteye bastırıp söndürerek karşılık verdi:

— «Önemli bir şey yok. Ha öyle ya, on gün öncesine kadar jeneratör çalışmıyordu, bütün köyde yağ kandillerine başvuruldu. Ama şimdi her şey yolunda yine.»

— «Öyleymiş, annem de öyle yazmıştı bana.»

— «Ya, demek öyle. Evet işte, böyle.»

Bahar ışıısıyla parıldayan dalgaların ısıltısı gözlerini kamaştırdığı için, Yasuo gözlerini kısmak zorunda kalıyordu. On mil kadar uzaktan, kıyı polisinin yatı, kar beyazı «Hiyodori-maru», Toba yönünde geçti gitti.

— «Öyle ya, bir şey daha var. Teru amca kızını eve getirtti yine. Kızın adı Hatsue, güzel mi güzel üstelik.»

— «Yaa.»

Chiyoko'nun yüzü, «güzel» sözünü duyar duymaz asıldı. Kendi görünüşünün gizliden gizliye yerilmesi gibi çalındı bu söz kulağına.

— «Teru amca benden hoşlanır. Hem ailemizin adını sürdüren ağabeyim de var üstelik. Köydekilere bakılırsa, Teru amca beni Hatsue'nin kocası olarak benimseyecekmiş.»

Biraz sonra, iskelede Suga adası, sancakta da Toshi göründü. En durgun denizde bile, bu iki adanın koruyucu alanından çıkan her gemi, omurgaları çatırdatan koca dalgaların saldırısına uğrardı. Bu

andan sonra, kendilerini dalgaların sallantısına bırakmış sürüyle karabatak göründü, uzakta da, Oki derinliklerinden yükselen kayalıklar görünüyordu.

Yasuo kaşlarını çattı, Uta-jima'nın bugüne dek tatmış olduğu tek utanç konusu olan Oki derinliklerinden gözlerini ayırdı. Öteden beri Uta-jima gençliğinin, uğrunda kan akıttığı bu dolaylardaki balık yumurtası avlanma hakkı, Toshi adasına geçmişti.

Şu anda Chiyoko ile Yasuo ayağa kalkmışlar, oldukça alçak olan dümen dairesinin üzerinden bakıyor, adalarının birdenbire karşılarında belirmesini bekliyorlardı.

Gerçekten de, biraz sonra, Uta-jima esrarlı, garip bir külâh gibi denizin üzerinde yükseliverdi.

Gemi yan tarafa doğru dönmeğe başladı, onunla birlikte külâh da...

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Balığa çıkmaya ara verilecek bir gün gelmeyecek gibiydi. Neden sonra, Hiroshi'nin okul gezisine katılması üzerinden iki gün geçmişti ki, adada, teknelerin denize açılmıyacağı kadar kuvvetli bir fırtına baş gösterdi. Görünüşe bakılırsa, henüz açmağa başlamış olan incecik kiraz çiçekleri bile mahvolmaktan kurtulamıyacaktı.

Bir gün önce, bir mevsim için olağanın dışında sayılacak ıslak bir rüzgâr yelkenleri şişirip doldurmuş, güneş batarken gökyüzünde garip bir ışık belirmişti. Fırtınadan önceki saatlere özgü bir karışıklıktır başlamıştı denizde. Körfezde gümbürdeyen dalgalar kuleler gibi yükseliyor, ufak deniz hay-

vanları, canları dişlerine takılı, kıyıda korunacak yerler arıyorlardı. Geceyarısı, yağmurla karışık bir rüzgâr esmeğe başladı, gök ve deniz, insanların yakınıırken çıkardığı sesler ile ıslık seslerine benzer gürültülerle doldu.

Shinji, ot döşegine uzanmış, fırtınanın sesini dinliyordu. Bu ses ona, teknelerin denize çıkamıyacağı haberini vermekteydi. Evet, halat örmek, balık ağlarını onarmak bile olacak iş değildi, belki de fırtına, Gençler Birliği'nin karara bağladığı fare avına bile engel olacaktı.

Shinji anasını uyandırmak istemediği için - bir ötedeki döşekten gelen hafif soluklar anasının hâlâ uyuduğunu belli ediyordu - hiç sesini çıkarmıyor, pencereden girecek ilk sabah ışığını sabırsızlıkla bekliyordu. Ev temellerinden sarsılıyor, pancurlar vurup duruyordu. Herhangi bir yerde bir teneke parçasının toprağa düştüğü duyuldu. Büyük, zengin evleri olsun, küçük alçakları olsun, Uta-jima'daki bütün evler hep aynı plâna göre yapılmıştı. Sokak kapısından bir sofaya girilir, solda helâ, sağda mutfak bulunurdu. Yeri göğü oynatan bu rüzgârda, günün ağarmasına az kala ve karanlık içinde, bütün evi tek bir koku sarmıştı ve odaların havasını bulandırıyor, bütün ağırlığıyla: Helâdan gelen ağır, soğuk, itici koku...

Komşu sundurmanın duvarına açılan pencere çok yavaş aydınlanıyordu. Shinji, damın üzerinde takırdayıp pencere camlarından sıçrayan yağmura baktı. Çok yakın bir zamana kadar, balığa çıkamadığı böyle günlerden nefret ederdi. Çünkü böylesi günler, çalışmaktan ve para kazanmaktan doğan iki-

li zevkini berbat ediyordu. Ne var ki şimdi bu hava renkli bir bayram gününün başlangıcı gibi görünüyordu gözüne. Bu, mavi bir gök, bayraklar ve direklerdeki pırıl pırıl flâmalarla güzelleşen bir bayram değil, öfkeyle kabaran bir deniz, yerlere eğilmiş ağaçların arasından ıslık çalarak geçen bir rüzgârın güzelleştirdiği bir bayramdı.

Genç balıkçı artık daha fazla bekleyemedi, ayağa fırlayıp pantolonunu, kara, dik yakalı kazağını giydi.

Biraz sonra uyanan anası, ağaran günün hafiften aydınlattığı pencerenin önündeki erkek gölgesini gördü.

— «Hey, kim var orada?» diye seslendi.

— «Ben'im, ben.»

— «Neden korkutuyorsun beni böyle? Bu havada balığa mı çıkacaksın yoksa?»

— «Tekneler bugün denize açılmaz, ama...»

— «Öyleyse neden biraz daha uyumuyorsun? Pencerenin önünde yabancı biri var sandım.»

Annesi pek haksız da sayılmazdı: Bu sabah oğlu gerçekten de yabancı bir erkek gibiydi. Aslında ağzını pek açmayan oğlu Shinji, karşısında durmuş, pürüzsüz bir sesle şarkı söylüyor, kapının eşiğine doğru atılırken, bir tür jimnastik gösterisi yapıyordu.

Anası, oğlu evi kırıp geçirecek diye korktu. Ama homurdanmaktan başka bir şey de gelmiyordu elinden.

— «Dışarıda fırtına var, görünüşe bakılırsa evin içinde de öyle...»

Shinji sık sık, isten kararmış duvar saatine yak-

laşıyor, kadrana göz atıyordu. Shinji'nin yüreği kuşku nedir bilmezdi, kızın böyle kötü bir havada verdiği sözü tutup tutmayacağını bir an için olsun aklına getirmiyordu. Shinji'de düş kurmak diye bir şey yoktu. Bundan ötürüdür ki, mutlu ya da kederli olsun, duyguların hayâl gücü yardımıyla büyütülüp, karışık bir hâle sokulduğu şu melânkolik anların sürüp gitmesinden haberi yoktu.

Shinji artık uzun boylu bekliyemiyeceğini anlayınca, sırtına lâstik bir palto geçirip kumsala indi. Sessiz sorularına anlayışla karşılık verecek olan denizdir gibi geliyordu ona.

Öfkeli dalgalar, dalgakıranın üzerine kadar yükseliyor, yabancı bir gümbürtüyle köpürüyor, sonra yine geri çekiliyordu. Bir akşam önce verilen fırtına haberi üzerine bütün tekneler, kumsalda her zamankinden daha yukarılara çekilmişti. Dev gibi dalgalar geri çekildikçe, deniz öyle alçalıyordu ki, dibini limanın içinde gözler önüne sermek istiyordu sanki.

Rüzgârın kırbaçladığı yağmurla dalgaların köpüğü, Shinji'nin yüzüne çarpıyordu. Kızarmış yanaklarından ve burnundan aşağı akan keskin, taze, tuzlu su, ona Hatsue'nin dudaklarını hatırlatıyordu.

Bulutlar hızla geçip gidiyor, kararmış gökyüzünde aydınlıkla karanlık arasında sürekli bir değişme yer alıyordu. Zaman zaman, Shinji uzaklarda, alaca bir ışıkla aydınlanıyormuş gibi görünen bulutlara bakıyor, göğün bulutlardan sıyrılıp havanın açacağını muştular gibi görünen bu belirti, hemen biraz sonra yokoluyordu.

Shinji göğün bu görüntüsüne öyle dalmıştı ki, bir dalganın doğru üzerine gelip, ayağındaki tahta

sandalların burunlarını ıslattığını görmedi. Gözlerini yere çevirince, ayaklarının hemen dibinde, herhalde bu dalgaların getirmiş olduğu güzel, küçük, şeftali rengi bir midye gördü.

Midyeyi yerden alıp inceledi. Midye sımsıkı kapalıydı, tam formuna girmişti, soluk kadar ince kenarlarında en ufak bir aralık yoktu. Çok güzel bir armağan olur, diye düşünerek, midyeyi cebine koydu.

Hemen yemekten sonra, Shinji yine evden çıkmaya hazırlandı. Oğlunun ikinci defa fırtınalı havaya rağmen çıkmak üzere olduğunu anlayan anası, bulaşıkları yıkarken, durup Shinji'nin ardından baktı. Ama nereye gittiğini sormaya cesaret edemedi. Oğlunun hâlindeki herhangi bir şey, susması gerektiğini gösteriyordu. Hiç değilse bir kızı olsaydı da evde yanında kalıp işe yardım etseydi diye üzülüyordu.

Erkekler balığa çıkıyorlar. Kıyı gemilerine girip, limana sürüyle yük götürüyorlar. Denizaşırı yerlerle ilişkisi olmayan, uzaklara gidemeyen kadınlar da pirinç haşlayıp, su taşıyorlar, yosun topluyor ve yaz gelince, denizin derinliklerine dalıyorlar. Dalgıç kadınlar içinde en yaşlılarından olan Shinji'nin anası için bile deniz dibindeki dünya, kadınların dünyasıydı.

Shinji'nin anası, bütün bunların yabancısı değildi. Öğle saatinde bile loş olan bir evin içi, acılı doğum sancıları, deniz dibindeki alaca ışık, bütün bunların hepsi, içlerinde yaşantısını sürdürmüş olduğu, birbiri ile yakın ilişkisi olan dünyalardı.

Shinji'nin anası geçen yazı, kendisi gibi dul kalmış kadınlardan birini, çocuğunu bakıp beslemek

zorunda olan zayıf kadını, hatırladı.

Kadın sünger çıkarmak için dalmış, tekrar çıkıp da kurumak üzere ateşin başına geçerken, birdenbire düşüp bayılmıştı. Gözleri aka kesmiş, morarmış dudaklarını ısırıp yere yığılmıştı. Kadının cesedi akşamın alaca karanlığında çamlık koruda yakılırken, öbür dalgıç kadınlar öylesine fenalaşmışlardı ki, ayakta duramayıp, ağlayarak yerlere çömelmişlerdi.

Bu olayla ilgili olarak ortalıkta garip bir söylenti dolaşmağa başlamış, kimi kadınlar dalmaktan korkar olmuşlardı. Ölen kadının, deniz dibinde, insanların görmemesi gereken çok korkunç şeyler gördüğü için cezalandırıldığı söyleniyordu.

Shinji'nin anası, bu söylentiye alaya alıp, hep daha derine, daha derine dalmış, mevsimin en zengin sünger avını yapmıştı. Kendince bilinmeyen şeylere kafasını yormazdı bile.

Böyle bir anı bile onun yaradılıştan sahip olduğu neşeyi bozamıyordu. Sağlığının yerinde olmasından gurur duyuyor ve dışarıda uluyan fırtına, keyfinin artmasına sebep oluyordu ancak ..., tıpkı oğluydu bu bakımdan.

Bulaşığı yıkadıktan sonra, kimonosunun eteklerini alabildiğine açıp yere oturdu, çıplak bacaklarını ileri uzatıp, pancurları takırdayan pencereden sızan zayıf ışık altında, bacaklarını ciddî bir yüzle gözden geçirdi. Güneş yanığı, biçimleri çok güzel baldırlarında tek bir kırıışık bile yoktu, güzel, yuvarlak et, kehribar gibi parlıyordu.

«Daha üç, hattâ beş çocuk doğurabilirdim», diye düşündü. Ama bu henüz aklına gelmişti ki, erdenli yüreğinde bir baskı duydu.

Kimonosunu çabucak örtünüp, kocasının anı levhası önünde eğildi.

Shinji'nin, fener kulesine tırmandığı patika, yağmurdan ötürü bütün ayak izlerini silip yok eden bir dağ seline dönüşmüştü. Çamların tepelerinden iniltili sesler yükseliyordu. Shinji'nin ayaklarındaki lâstik çizmeler tırmanmasını güçleştiriyor, kısa kesilmiş saçlarından aşağı, suyun ensesine doğru nasıl sızdığını olduğu gibi duyuyordu. Ama, yüzü fırtınaya dönük, durmadan tırmanmaktan da geri kalmıyordu. Fırtınaya karşıt bir duygu yoktu içinde, doğanın sessizliği dört bir yanını sardığı zamanlar nasıl mutluluk duyuyorsa, su anda doğanın kükremesiyle de aynı ahenk içinde buluyordu kendini.

Çanı ormanının arasından, üzerindeki sayısız köpüklü dalganın kuvvetle ileri atılıp kumsala kadar yürüdüğü denize baktı. Zaman zaman, yakın tepelerin uçlarındaki yüksek kayalar bile dalgalarla kaplanıyordu.

Kadınlar Yamacı'nı döndükten sonra, fener bekçisinin basık evini gördü Shinji. Ev, fırtınadan yerlere yıkılacakmış gibiydi. Bütün pencereleri kapatılmış, perdeler sımsıkı çekilmişti. Shinji, fener kulesine çıkan son basamakları da tırmandı.

Kapalı gözetleme odasında nöbetçi gözcünün izi bile yoktu. Yağmurun çarpıp durduğu, takırdayan camlı kapıların ardında, kapalı pencereye doğru dönmüş bir dürbün görünüyordu. Masadaki kâğıtlar rüzgârdan karmakarışık olmuştu. Bir pipo, sahil muhafaza memurlarının giydiği bir kasket, bir gemicilik şirketinin takvimi, bir duvar saati, saatin yanına çakılmış bir çivide de iki büyük gönye görünüyordu.

İliklerine kadar ıslanmış olan Shinji, gözetleme kulesine ulaştı. Kimseciklerin bulunmadığı bu yerde fırtına daha da korkunç bir öfke içindeydi. Burada, adanın bu en yüksek yerinde, çıplak gökle toprak arasında hiçbir şey bulunmayan bu yerde, fırtına egemenliğini sınırsız bir kudretle ortaya koyabilirdi.

Pencere delikleri üç yönde alabildiğine genişleyen bu yıkık yapının, fırtınaya karşı en ufak bir korunması yoktu. Görünüşe bakılırsa, kule daha çok fırtınaları odalarına buyur etmiş de, odalarını onun emrine vermiş gibiydi. Birinci kattan bakıldı mı, bütün Pasifik Okyanusu'nu içine alan görüntü, yürüyüp gitmekte olan yağmur bulutlarından ötürü daralmıştı, ne var ki, öfkeli dalgaların köpükten taşları ile karanlık yağmur bulutlarını bir araya getiren tablonun görünüşü, sınırsız, fırtınalı bir genişliğin etkisini uyandırıyordu.

Shinji yeniden dış merdivenden aşağı inip, bir süre önce anasının yakacak odununu aldığı toprak katındaki odaya baktı. Anlaşıldığına göre, burası eskiden depo olarak kullanılmış olacaktı, pencereleri öylesine küçüktü ki, ancak bir tanesinin camı kırılmıştı. Fırtınaya karşı bulunmaz bir sığınaktı burası. Bir süre önce oradaki çam dallarından oluşmuş tepe, dallar yavaş yavaş taşındığı için, yokolmuş gibiydi, en dış köşede dört ya da beş odun kümesi kalmıştı topu topu.

«Zindandan farkı yok», diye düşündü Shinji küf kokusunu alınca.

Genç balıkçı, fırtınaya karşı henüz bir sığınak bulmuştu ki, ne kadar ıslak ve üşümüş olduğunu anladı. Yüksek sesle hapsirdi. Yağmurluğunu çıkarıp

pantolonunun ceplerinde kibrit aradı, denizde geçirdiği günler ona kibritini yanında taşımayı öğretmişti.

Daha kibriti ele geçirmeden, parmakları o sabah kumsalda bulduğu midyeye dokundu. Midyeyi çıkarıp pencerelerin birinden sızan ışığa tuttu. Şeftali rengi kabuk, hâlâ deniz suyundan ıslakmış gibi, pırıl pırıldı. Sevinerek midyeyi yeniden cebine attı.

Biraz kurumuş çam filizi getirip, dağılmış bir odun kümesinden biraz da çalı çırpı aldıktan sonra, çimento döşemenin üzerine yığı, uzun boylu uğraşarak, ıslanmış kibritlerden birini ateşleyip dalları tutuşturdu. Bir süre bütün oda dumana boğuldu, neden sonra, tütmekte olan duman küçük, titreşen bir alev hâline girdi.

Shinji, sırlı sıkılam olmuş pantolonunu çıkarıp, kurusun diye ateşin yanına astı. Sonra, ateşin başına oturup, elleriyle dizlerini kavradı. Şimdi sıra beklemeğe gelmişti.

Shinji bekledi. En ufak bir huzursuzluk çıkmaksızın geçiyordu zaman. Shinji parmaklarını kara kazağının deliklerine geçiriyor, delikleri daha fazla genişletiyordu.

Bulunduğu yer daha da ısınıp dışarıda fırtına sesi ulurken, Shinji, vücudunun giderek daha rahatlayıp gevşediğini duyuyordu. Kendini tamamen, güven beslediği sevgisinden yükselen mutluluk duygusuna bıraktı. Yeterince hayal gücü olmadığı için, kızların çıkaracağı engelleri düşünemiyor, ondan ötürü de rahatı kaçmıyordu.

Bir süre sonra, başını dizlerine dayayıp uykuya daldı.

Shinji gözlerini yeniden açtığı anda, önündeki

ateş yine eskisi gibi canlı yanmaktaydı. Gözlerini bir an için kapatmıştı sanki. Ama ateşin öbür yanında garip, ne olduğu anlaşılmayan bir gölge duruyordu. Acaba düş mü görüyorum diye sordu Shinji kendi kendine.

Gölge, çıplak bir kızın gölgesi idi. Orada, başı önüne eğilmiş duruyor, beyaz gömleğini kurutmak için ateşe tutuyordu. Böyle iki eliyle gömleğini ateşe tutarken, vücudunun belden yukarısı olduğu gibi görünüyordu.

Shinji düş görmediğinden emin olunca, ufak bir hileye başvurmak, uyuyormuş gibi yapmak istedi. Böylece, yarı kapalı gözlerinin arasından kızı gözetleyebilirdi.

Sudan çıkan dalgıç kadınların, vücutlarını ateşte kurutmak öteden beri baş vurdukları bir gelenektir. Onun için Hatsue de, anlaşıldığına göre, ateşin karşısına geçmekte bir sakınca görmemişti. Buluşmak için söz verdikleri yere gelmiş, ateşi bulmuş, ateşin önünde de derin uykuya dalmış Shinji'yi görmüştü. Çabucak ve küçük bir çocuk kadar bile üstünde durmayarak, kararını vermiş, ıslak giysileri ile ıslak vücudunu kurutmak için zamandan yararlanmayı düşünmüştü. Burada, bir erkeğin önünde soyunduğunu aklına bile getirmemisti. Sadece ateşin önünde soyunuyordu, o kadar. Çünkü üstü başı sırlıslıklamdı, biricik ateş de buydu.

Shinji'nin kadınlarla öteden beri ilişkisi olsaydı, içinde fırtınanın uluduğu bu yıkık yapıdaki ateşin karşısında duran çıplak Hatsue'nin, henüz erkek eli değmemiş bir vücuda sahip olduğunu, daha ilk bakışta anlardı. Kızın cildi hiç de beyaz değildi, ne var ki, deniz suyu ile sürekli bir araya gelmekten

ötürü, pürüzsüz ve kaygandı. İçindeki ciğerlerinin sağlamlığına dayanarak sık sık denizlerin dibine daldığı geniş göğsünde, utanıyorlarmış gibi, hafifçe birbirinden ayrılmış ve her birinde pembe birer tomurcuk bulunan iki küçük, diri meme vardı. Yakalanmak korkusuyla gözlerini ancak çok az aralayabilen Shinji, tavana kadar yükselen alevlerden ötürü, kızın vücudundaki hemen hemen gözden silinen bazı yerleri belli belirsiz bir şekilde ancak ayırt edebiliyordu.

Derken, genç balıkçı gözlerini kırptırınca, ateşin ışığı altında, kirpiklerinin gölgesi bir an için yanaklarının üzerine düştü.

Genç kız, şimşek gibi bir hızla memelerini henüz tamamen kurumamış olan gömleğinin ardına saklayıp bağırdı:

— «Kapat gözlerini...»

Namuslu bir genç olan Shinji, gözlerini sımsıkı kapattı. Şu anda, uyur gibi görünmekle doğru etmediğini düşünüyordu. Ama uyanmasının da önüne geçemezdi ya. Böyle düşünmek işine geldi, cesaretini artırdı, güzel kara gözlerini ikinci defa açtı.

Kız öylesine utanmıştı ki, gömleğini çabucak sırtına geçirmeyi bile unutmuştu. Kuvvetli, çocuksu sesiyle yeniden bağırdı:

— «Kapatsana gözlerini...»

Ne var ki Shinji onun sözünü dinlemeyi düşünmüyordu bile. Şöyle bir kafasından geçirince, bu balıkçı köyündeki bütün kadınların hemen hepsinin vücutlarının çıplaklığına yabancı olmadığını düşündü. Ama şu anda ilk defa bir genç kıızı, sevdiği kıızı, çıplak görüyordu. Anlamadığı bir şey varsa, o da kızın üzerinde bir şey yok diye aralarına bir ayrılık

duvarının dikilmesi, aslında çok doğal bir şey olan karşılıklı güvenlerinin sarsılmaya yüz tutmasıydı. Gençliğin verdiği bütün mertliğiyle doğruldu.

Shinji ile genç kız karşılıklı durmuşlar, alevlerin arasından birbirine bakıyorlardı.

Shinji sağa doğru kısa bir adım attı. Aynı anda Hatsue de biraz sola geriye kaydı. Ve önceki gibi, yine ateş girdi aralarına.

— «Niye kaçıyorsun benden?»

— «Utaniyorum da ondan.»

Shinji: «Peki neden giyinmiyorsun öyleyse?» demedi. Kızı hiç değilse kısa bir süre daha böyle görmek istiyordu. Neden sonra, sessizlik dayanılmaz bir hâl alınca, Shinji çocuksu bir soru ile içini boşalttı:

— «Artık utanmaman için ne yapabilirim?»

Ve genç kız şu günahsız, aynı zamanda da şaşırtıcı karşılığı verdi:

— «Sen de soyunursan utanmam artık.»

Şimdi utanma sırası Shinji'ye gelmişti. Bir saniye çekimser durdu, sonra, hiçbir şey söylemeksizin dik yakalı kazağını çıkarınağa koyuldu. Bu arada, kızın kaçıp sıvışmasından korktuğu için, kazağı yüzünü örttüğü sırada, ilmek deliklerinin arasından bakmayı da unutmadı. Sonra, becerikli elleri kazağı çekip çıkararak bir kenara attı, genç bir erkeğin çıplak vücudu ortaya çıktı. Giyimli olduğundan çok daha güzeldi böyle. Üzerinde kala kala dar bir kuşak kalmıştı. Kafası, karşısındaki kızla öylesine meşguldü ki, bir an için utanma duygusu falan kalmadı içinde.

— «Artık utanmıyorsun değil mi?» Soru öylesine çabuk sorulmuştu ki, kız bir soruşturmada ta-

nıklık ettiği kanısına kapıldı. Hatsue bu soruya şaşkırtıcı bir karşılık verdi:

— «Utaniyorum...»

— «Neden?»

— «Sen bütün üzerindekiyi çıkarmadın da, ondan.»

Şimdi Shinji'nin utanç duygusu geri gelmiş, bütün vücudu kızarıyordu sanki. Konuşmaya yeltendi ama ses çıkmadı ağzından. Ateşe öylesine yaklaşıyordu ki, nerdeyse parmaklarının uçları yanacaktı. Gözlerini kızın gömleğine dikti, alevler gömleğin üzerinde uçuşan gölgeler yaratıyordu. Neden sonra, zar zor birkaç söz çıkabildi ağzından:

— «Eğer... eğer şunu çıkarırsan... o zaman ben de soyunurum.»

Hatsue'nin yüzünde bir gülümseme belirdi birdenbire. Ama ne kendisi, ne de Shinji farkına vardı bunun.

Genç kızın elindeki gömlek, vücudunu, memelerinden kalçalarına kadar örtmüştü. Hatsue, gömleğini çektiği gibi arkaya savurdu.

Shinji kıza baktı. Sonra, gözleri kıza dikili, bir kahraman heykeli gibi dimdik, kuşağını çözmeğe başladı.

Tam bu sırada dışarıda, pencerelerin önünde, fırtına birdenbire şiddetini artırmıştı. Rüzgârla yağmur hanidir bu yıkık kuleye çarpıp duruyordu ama, genç balıkçı ile kız, fırtınanın varlığını tam anlamıyla ancak şimdi farkediyorlardı. Yüksek pencerelerin tam altında engin Okyanusun delirmişçesine sarsıldığını duyuyorlardı.

Genç kız birkaç adım geriledi. Dışarı çıkacak yol yoktu. Sırtı, ıslı çimento duvara yaslandı.

— «Hatsue...», diye bağırdı Shinji.

— «Ateşin içinden atlayıp bana gel... Ateşin içinden atlarsan.»

Genç kız zorlanarak soluk alıyordu ama, sesi pürüzsüz ve sertti.

Çıplak Shinji bir an çekingen durdu. Durduğu yerden ileri atıldı, bütün vücudunu aydınlatan alevlerin arasından geçti. Hemen biraz sonra genç kızın tam karşısındaydı. Göğsü kızın memelerine değdi hafiften.

«Hem yumuşak hem de sert; tıpkı kırmızı kağıdının altında düşündüğüm gibiler, öylesine yumuşak, öylesine de sert ki», diye düşündü.

Birbirlerine sarıldılar. Kız yumuşak bir hareketle kendini yere bıraktı.

— «Çam dikenleri canımı acıtıyor», dedi kız.

Shinji beyaz gömleğe uzamp kızın altına yerleştirdi.

Ama kız âniden Shinji'ye engel olup, kollarından kurtuldu. Dizlerini yukarı çekti, gömleğini toptop edip, ellerinin arasında böcek tutan bir çocuk gibi kavrayarak, vücudunu bununla savunmaya girişti.

Hatsue'nin bundan sonra söylediği cümle, onun ne kadar günahsız olduğunu ortaya koydu:

— «Doğru değil... Bu doğru değil... Bir kızın bunu evlenmeden yapması doğru olmaz.»

— «Gerçekten doğru olmaz mı sence?» diye soran Shinji, bir an duraksadı ama, pek de akli yatmıyordu buna.

— «Evet, doğru değil.» Kız gözlerini kapatmış olduğu için, hiç ara vermeden konuşmayı sürdürüyordu, hem suçlayan, hem de şefkatli bir ses tonuy-

la. «Şu anda doğru değil. Günün birinde evleneceğim erkeğin sen olduğundan eminim. Ama o güne kadar doğru değil.»

Shinji bütün ahlâk kuralları karşısında saygı duyardı. Daha önce de hiç bir kadınla düşüp kalkmamış olduğundan, şu anda kadın denen varlığın en derin ahlâk anlayışıyla karşı karşıya bulunduğunu iratıyordu. Hatseu'yi daha fazla sıkıntıya sokmadı.

Shinji'nin kolları henüz genç kızın vücuduna dolanmış duruyordu. Birbirinin nabzı nasıl atıyor, ikisi de duyuyordu. Heyecanlanmış olan genç balıkçı, uzun bir öpüşmeyi ancak bir işkence gibi değerlendirebilirdi şu sırada. Bu işkence, ancak belirli bir andan sonra, garip bir mutluluk duygusuna dönüyordu.

Sönmeğe yüz tutan ateş, zaman zaman yeniden canlanırcasına hışırdıyordu. Bu sesleri, fırtınanın ıslığını ve bütün bu seslerle birlikte de kalplerinin atışını dinliyorlardı. Bu sonsuz sarhoşluk duygusu, dışarıdaki denizin boğuk boğuk gümbürdemesi ve fırtınanın ağaçların tepesinde uluması, doğanın biricik büyük ve yabansı ritmini izleyen bir şey gibi geliyordu Shinji'ye. Bu duyguda temiz, hiç son bulmak istemeyen bir mutluluk vardı.

Shinji vücudunu Hatsue'nin vücudundan ayırdı. Sonra erkekçe, sâkin bir sesle konuştu:

— «Bugün kumsalda güzel bir midye buldum. Yanıma alıp sana getirdim.»

— «Oh, teşekkür ederim, gösterebilirseniz bakayım.»

Shinji ayağa kalkıp eşyasının durduğu yere gitti, giyinmeye koyuldu. Hatsue de gömleğini çabucak sırtına geçirip giysilerinin içine kayd.

Sonra, Shinji kıza doğru ilerleyip midyeyi uzattı.

— «Ah, ne güzel...» Heyecanlanmış olan kız, parıldayan kabuğu alevlere doğru uzattı. Sonra, saçının kenarında tutup:

— «Mercan gibi değil mi?», dedi. «Saçımı süslemek için kullanılabilir.»

Shinji yere, kızın hemen yanına çöktü.

Şimdi, böyle giyinmişken, hiç ürkmeksizin öpüşebilirlerdi.

Bir süre sonra, dönmek için yola koyulduklarında, fırtına henüz dinmeğe yüz tutmamıştı. Bundan ötürü, Shinji, Hatsue'den fener kulesinin yukarısında ayrılmayıp, fener kulesindekilerin ne düşüneceklerine aldırmaksızın, onunla birlikte yürümeyi sürdürdü. Hemen fener kulesinin yanından geçen daha kolay yürünebilecek bir patika seçtiler. Sonra beraber, rüzgârın hâlâ kasıp kavurduğu taş merdivenlerden aşağı indiler.

Chiyoko evine gelmişti ama, daha ilk gününden sıkılmağa başlamıştı. Shinji bile yoklamağa gelmemişti kendisini. Önceden kararlaştırılmış gün gelip çatınca, köyün kızları görgü dersi için Chiyoko'lar da toplandılar.

Aralarında şimdiye kadar tanımadığı bir yüz vardı. Chiyoko bu kızın, Yasuo'nun sözünü ettiği Hatsue'den başkası olamayacağını hemen anladı. Ve kızın pürüzsüz yüzü ona, adada oturanların anlattığından çok daha güzel göründü. Öteden beri Chiyoko'nun erdemli yanıydı bu: Ne kadar iyi niyetli olsa da, genellikle bir kadının başka bir kadına ait herhangi bir kusuru görmemezlikten gelmiyeceği kesin olmakla beraber, Chiyoko bu konuda bir erkekten daha açık sözlüydü ve kendinden başka her

kadının güzelliğini teslim etmeğe her zaman hazırды..

Yapacağı daha iyi bir şey olmadığı için Chiyo-ko, İngiliz Edebiyat Tarihini ele almıştı. Kraliçe Viktorya zamanında yaşamış bir sıra kadın şâirin adlarını belliyordu - Christina Georgina Rossetti, Adelaide Anne Procter, Jean Ingelow, Augusta Webster - hiç birine ait tek eserin bile adını bilmeksizin yapıyordu bu işi. Tıpkı Buda'cılıkla ilgili bir metni belliyormuşçasına. Mekanik ezbercilik Chiyo-ko'nun kuvvetli yanıydı, profesörlerin ağzından çıkan her sözü, aksıracak bile olsalar, not defterine geçirirdi.

Kızından yeni bilgiler edinmek hırsına kapılmış olan annesi, hep yanında dururdu. Hoş üniversite eğitimi aslında Chiyoko'nun fikriydi ama, annesi bu fikre heyecanla katılmamış olsaydı, önceleri çekimsiz kalan baba kolay kolay evet demiyecekti.

Fener kulesinden fener kulesine, ıssız bir adadan ıssız bir adaya yapılan uzun göçlerle dolu yaşantısı süresince, kadının içindeki öğrenmek hırsı hep daha da ateşlenmiş, sonunda kızının hayatını kendi özleminin bir örneği gibi canlandıрмаğa başlamıştı. Annesi Chiyoko'nun içindeki huzursuzluğun farkında bile değildi.

Bu fırtınalı sabah, anne ile kızı uzun bir süre uyumuşlardı. Kötü hava bir akşam önce başlamış, bu yüzden, ana kız, gecenin büyük bir kısmında görevini çok ciddiye alan fener bekçisiyle bir arada kalmışlardı.

Aslında hiç alışkın olmadıkları hâlde, öğle yemeği aynı zamanda kahvaltı yerine geçmişti. Kötü havadan ötürü dışarı adım atamadıkları için yemekten sonra üçü bir arada, sessiz sedasız oturup kalmışlardı.

Chiyoko, Tokyo'yu özlemeğe başlamıştı. Böyle fırtınalı bir günde bile otomobillerin caddelerden her zamanki gibi geçtiği, apartmanlardaki asansörlerin yukarı - aşağı çıkıp indiği, tramvayların takırtılarla geçtiği Tokyo'yu... Orada, büyük kentte, hemen hemen bütün doğa boyunduruk altına alınmıştı, serbest kalmış bir parçacık doğa kudreti varsa, o da insanlara düşman görünürdü. Oysa bu adada insanlar heyecanlı bir tutkuyla doğa ile birleşiyor, üstelik onu koruyorlardı da.

Okumaktan canı sıkılan Chiyoko, yüzünü pencereye dayayıp, kendisini eve hapsetmiş olan fırtınaya dikti gözlerini. Fırtına tekdüze geliyordu Chiyoko'ya. Dalgaların gümbürdemesi kulaklarını öylesine rahatsız ediyordu ki, bir sarhoşun zevzekliğinden farkı yoktu.

Nedendir bilinmez, birdenbire, sevdiği erkek tarafından baştan çıkarılan bir sınıf arkadaşı üzerine konuşulanları düşündü. Kız o erkeği candan davranışları ve şefkatli duygularından ötürü sevmiş, bunu açıktan açığa da söylemişti. O geceden sonra ise onu kabalığı ve bencilliğinden ötürü sevdiği söyleniyordu - ama kız bunu kimseye açmamıştı.

Tam bu sırada Chiyoko, Shinji'nin, fırtınanın kırbaçladığı taş merdivenlerden aşağı indiğini, Hatsue'nin de ona yaslanmış olduğunu gördü.

Chiyoko, kendi yüzü gibi çirkin bir yüzün de bazı olumlu tarafları olduğuna inanırdı. Böyle bir yüz bir kere tam formunu bulduktan sonra, onun ardında her heyecan, güzel bir yüzün ardında saklanabildiğinden daha iyi saklanırdı. Chiyoko'nun çirkinlik diye kabul ettiği şey, gerçekte durmadan kendi kendisiyle meşgul olan bir bâkirenin alçıdan maskesiydi.

Chiyoko pencerenin kenarından çekildi. Ana babası, döşemeye oyulmuş mangalın başında oturuyorlardı. Annesi dikiş dikeyor, babası da «Yeni Hayat» sigarasını tütürüyordu. Dışarıda fırtına ortalığı kasıp kavururken, içeride bir evin barış havası sürüp gidiyordu. Chiyoko'nun mutsuzluğunu gören tek bir insan bile yoktu ortada.

Chiyoko yeniden masanın başına geçip, İngilizce kitabı açtı. Kitaptaki sözlerin hiç bir anlamı yoktu onun için, harflerin yanına dizilmiş harfler, o kadar. Satırların arasında kanat çırparak yükselip alçalan kuşlar göründü gözüne. Martılar...

«Gemideyken» diye düşündü, «Bir martı göklerle yükselecek mi diye bahse tutuşmuştum kendi kendimle; şimdi anlıyorum bunun ne demek olduğunu.»

DOKUZUNCU BÖLÜM

Hiroshi okul gezisinden bir ekspres kart göndermişti. Kartı âdi posta ile göndermiş olsaydı belki de kendisi döndükten sonra ele geçecekti. Posta kartının üzerinde Kyoto'daki ünlü bir tapınağın resmi, bir de menekşe rengi, anı mühürü vardı. Annesi kartı alır almaz, posta parasını zamlı ödemiş olmasından ötürü Hiroshi'nin bir müsrif olduğunu, günümüz çocuklarının para kıymeti bilmediklerini ileri sürdü.

Kartın arkasına zar zor sığmış olan yazı, Hiroshi'nin hayatında gördüğü ilk filmle ilgiliydi. Gördüğü yerlerin doğal güzelliklerinden, tarih köşelerinden hiç söz açmıyordu.

«Kyoto'da ilk gece dilediğimiz gibi gezebilece-

ğimiz için, Sochan, Katchan, bir de ben, hemen yakındaki bir sinemaya gittik. Sarayları andıran şık bir sinemaydı. Yalnız koltuklar çok dar ve sertti. Oturmayı denediğimizde, tavukların tünediği değneklerin üzerindedeyiz sandık. Hiç rahat değildik, gerilcrimiz sancımağa başlamıştı. Bir süre sonra, arcamızdan bir adam bağırdı: «Oturalım, oturalım...» Ama oturmuştuk ya işte, herhâlde şaka ediyor diye düşündük. Ne var ki bize çok iyi davranan bu bay, biraz sonra ne yapacağımızı gösterdi. Bunların açılır kapanır koltuklar olduğunu, oturmadan önce aşağı itmemiz gerektiğini söyledi. Budalaca davranışımızdan ötürü utanmştık. Koltukları aşağı itince, ne kadar yumuşak olduklarını anladık, hani Tenno bile oturabilirdi bu koltuklara. Günün birinde annem de böyle otursa ne güzel olurdu, diye düşündüm...»

Shinji, kartı annesine okudu. Son cümleyi duyan kadının gözlerinden yaşlar boşandı. Kartı küçük ev mihrabının üzerine koyup, Shinji'den kendisiyle birlikte önünde diz çökmesini, Hiroshi'nin dönüş günü olan öbür güne kadar fırtınanın bir zarar vermemesi için dua etmesini istedi.

Hemen bunun üzerine de, Shinji'yi tepeden tırnağa suçlamaya, okuyup yazmaktan hiç anlamadığını, Hiroshi'nin bu konularda çok daha becerikli olduğunu sıralamağa koyuldu. Aslında, Hiroshi'nin bilgeliği diye ileri sürdüğü şey, gözlerinden yaş getirmek konusundaki yeteneğiydi.

Bir süre sonra, posta kartını göstermek üzere, Hiroshi'nin arkadaşları Sochan ile Katchan'ın ana babasına gitti. Akşam üzeri Shinji ile birlikte sokak hamamına gidip de buharlar içinde posta mü-

dürünün karısına rastlayınca, kadının önünde cırlı-çıplak diz çöküp eğilerek, ekspres kartın eline çok çabuk geçmesinden ötürü teşekkür etti.

Shinji banyosunu yapmış, giriş kapısının önünde, anasının kadınlar bölümünden çıkmasını bekliyordu. Hamam binasının çatısı altındaki oymalı ve boyalı tahta kısım, buharın çıktığı yerde solmuş ve şişmişti. Gece sıcak, deniz durgundu.

Shinji, birkaç metre kadar ötesindeki sırtı dönük adamın, caddenin ortasında durmuş, bir evin çatısına bakmakta olduğunu gördü. Adamın elleri ceplerindeydi, tahta sandallarıyla yoldaki taşlara vuruyordu. Akşamın alaca karanlığı içinde Shinji, adamın sırtında tütün rengi bir deri ceket olduğunu gördü. Uta-jima gibi bir yerde pahalı bir ceket giymek, her babayiğidin kârı değildi. Shinji, adamın Yasuo olduğundan emindi.

Shinji tam adını çağırıyordu ki, Yasuo arkasına döndü. Shinji ona bakıp şöyle bir gülümsedi. Ama Yasuo, yüzünde hiçbir değişiklik olmaksızın, şöyle bir baktı sadece, sonra, yine arkasını döndü.

Hoş Shinji bu davranışı doğrudan doğruya bir aşağılama diye kabul etmedi ama, biraz da garip karşılamadı değil. Tam bu sırada annesi hamamdan çıkınca, Shinji her zamanki gibi konuşmaksızın, annesiyle birlikte eve yollandı.

Bir gün önce, fırtınanın kesilmesinden hemen sonraki olağanüstü aydınlık gün, tekneler balıktan döndükten sonra, Chiyoko, Yasuo'yu yoklamıştı. Alış-veriş için annesiyle köye indiğini, geçerken şöyle bir uğrayıp onu görmek istediğini söylemişti.

Annesi hemen yakındaki sendika başkanını görmeğe gitmiş, kendisi de tek başına Yasuo'nun evine uğramıştı.

Chiyoko'nun, Shinji ile Hatsue'nin yanyana ve sıkıfıkı yürümeleriyle ilgili sahneyi anlatması pek de zararsız olmadı. Verdiği haber, Yasuo'nun gurununa ağır bir darbe indirmiş oldu. Bütün gece bunu kurup durdu kafasının içinde. Öbür gün, Shinji, Yasuo'yu gördüğü sırada, Yasuo, köyün tam içinden geçen sarp bir yol üzerindeki bir evin çatısı altına asılmış bir bildiriyi incelemekle meşguldü.

Uta-jima'da su çok kıttı. Eski takvime göre yılbaşına rastlayan günlerde bu kıtlık son haddine ulaşmıştı. Bu sorunla ilgili olarak, su üzerindeki haklar konusunda sonu gelmez anlaşmazlıklar baş gösterirdi. Topraktan çıkan biricik su, köyün tam ortasından geçen taş döşeli caddenin basamaklarından aşağı dökülen dar bir akar suydu. Sulak mevsim boyunca, ya da kuvvetli bir yağmurdan sonra bu akar su, köy kadınlarının, kenarında çene çalarak çamaşır yıkadıkları çamurlu bir dere halini alırdı. Çocuklar, el yapması savaş gemilerini de törenle burada kızaktan indirirlerdi. Kurak mevsimde ise, akar su, en ufak bir pisliği bile sürükleyemiyen yarı kurumuş bir bataklık haline girerdi.

Akar su bir kaynaktan besleniyordu. Bu kaynak, adanın dağlık tepelerine düşen yağmurların toprağın içine sızması sonunda mı ortaya çıkmıştı, yoksa başka bir şekilde mi meydana gelmişti, bilinmiyordu; ne olursa olsun, adanın biricik kaynağı olduğu kesindi. Köyde oturanların, sularını bu kaynaktan çekmek için izleyecekleri sırayı saptamak, köy muhtarlığının çoktandır üzerinde durduğu bir

sorundu. Bu konuyla ilgili olarak her hafta bir bildiri yayınlanıyordu.

Yağmur suyunu süzüp bir varilde toplayabilen, ancak fener kulesinde oturanlardı. Köyün bütün öbür evleri, salt bu kaynağın suyu ile yetinmek zorundaydılar. Her aile, su almak için gece yarısı sıra gelir diye korku geçiriyor, hoş karşılamıyacağı bu sürprizi hesaba katıyordu. Hoş bir kaç hafta sonra, listedeki bu gece yarısı saatları hep daha elverişli erken sabah saatlarına kayacaktı ya. Su taşımak kadınların işiydi.

İşte Yasuo, sürüyle insanın önünden geçtiği bir yere asılmış olan bu bildiriyi gözden geçiriyordu. Miyata adının listede sabahın saat ikisine ayrıldığını görmüştü. Demek bu saat, Hatsue'nin su taşıyacağı saattı.

Yasuo dilini şapırdattı. Teknelerin sabah erkenden denize çıkmadığı ahtapot mevsiminde olsaydık, diye düşündü. Şu sıralarda gelip çatmış olan mürekkep balığı mevsiminde, teknelerin daha gün ağarırken Irako Kanalı'nın balık yataklarında bulunmaları gerekiyordu. Bundan ötürü, her evde en geç sabahın üçüne kadar kahvaltı hazırlanmış oluyor, üstelik kimi evlerin bacalarından, mutfak ateşinin dumanı göğe çok daha erken yükseliyordu.

Ne olursa olsun, Hatsue'nin sabahın üçünde sıraya girmek zorunda olduğu bu hafta, gelecek haftadan daha elverişliydi. Balıkçı tekneleri ertesi sabah denize açılmadan Hatsue'yi ele geçireceğim diye kendi kendisine söz verdi Yasuo.

İşte böyle, bildirinin önünde durmuş kararını verirken, Shinji'yi erkekler hamamının kapısı önünde

gördü. Bu çocuğu gördükçe öylesine tedirgin oluyordu ki. Her zamanki yapmacık nezaketini tamamen unutup arkasını döndü, çabucak evine yollandı.

Evden içeri giren Yasuo, babasıyla ağabeyinin akşam sakisini içtikleri ve radyoda, sesi bütün evi dolduran bir balad şarkıcısını dinledikleri oturma odasına bir göz attı. Yasuo doğru birinci kattaki odasına çıkıp, öfkeli bir suratla bir sigara yaktı.

Yasuo olan biteni, kendi düşünüş tarzına uygun olarak, şöyle yorumluyordu: Shinji, Hatsue'yi baştan çıkarmayı başardığına göre tecrübesiz olmasa gerekti. Bu oğlan hanidir Gençler Birliği'nin toplantılarında günahsız bir gülümsemeyle oturur, ellerini dizlerine dolayıp çocuksu bir bakışla başkalarının konuşmalarına kulak kabartırdı, demek bütün bu süre içinde kadınlarla gizliden gizliye yapmadığını koymamıştı. Vay tilki vay...

Ne var ki, Shinji'nin namuslu yüzü gözünün önüne gelince, onun kızı kurnazlıkla elde etmiş olabileceğine yine de inanamıyordu. Şu halde önüne geçilmez sonuç, aynı zamanda Yasuo için de dayanılmaz olan şeydu: Shinji kızla, çok namuslu davranarak ve karşılıklı konuşarak anlaşmış, kız da ona kendi isteğiyle teslim olmuştu.

Yasuo o gece yatakta, uyanık kalmak için sık sık bacağını çimdiklemekten geri kalmadı. Aslında bunu yapmasının gereği yoktu: Bu oğlan onu yaya bıraktığı için, Shinji'ye duyduğu nefret ve kafasını işkenceli bir acıyla dolduran kıskançlık, uykusunu kaçırmak için yetecekti nasıl olsa.

Yasuo'nun, ötede beride övünerek gösterdiği fosforlu bir kol saati vardı. Bu gece, saati kolun-

dan çıkarmamış, ceketini pantolonu üzerinde, yatağa girmişti. Zaman zaman saati kulağına götürüyor, ikide birde, parıldayan rakamlarına bakıyordu. Yasuo'nun görüşünce, salt böyle olağanüstü bir saata sahip olması bile onu bütün kadınların gözdesi durumuna yükseltmeliydi.

Saat biri yirmi geçe Yasuo evden sıvıştı. Ay gökte pırıl pırıldı, bütün köy derin bir sessizlik içindeydi. Gecenin sessizliği içinde dalgaların hışırtısı olduğu gibi duyuluyordu.

Adada topu topu dört sokak feneri vardı; biri rıhtımda, ikisi köyün ortasından geçip dağlara çıkan yokuş üzerinde, biri de yukarıda, dağdaki kaynağın yanında. Limanda yolcu gemisinden başka bir de balıkçı tekneleri vardı, evlerdeki son ışıklar da çoktan sönmüştü. Ayrıca, bu balıkçı köyünde evlerin damları ya kiremit, ya da demirli teneke ile kaplıydı. Burada, çiftçi köylerindeki gibi geceleri göze batan bir sıra kara dam yoktu.

Yasuo, uykuya dalmış caddenin sağından çabuk çabuk yukarı çıkmağa başladı, spor ayakkabılarının yumuşak tabanları hiç gürültü etmiyordu. İlkokulun tomurcuklanmış bir sıra kiraz ağacı ile çevrili ovun alanından geçti. Bu oyun alanı bir süre önce yapılmış, ağaçlar ormandan getirilip buraya dikilmisti. Fidanlardan biri fırtınadan kırılmıştı. Gövdesi, ay ışığının aydınlattığı kum yığınının üzerinde kapkara görünüyordu.

Simdi Yasuo akar suyun yanıbaşındaki tas basamakları tırmanıp kaynak sesinin duyulduğu yere kadar geldi. Tek başına duran fenerin ışığı altında çeşmevi sövle böyle gördü.

Yosun tutmuş kayaların arasından pırıl pırıl

bir su taş yalağa dökölüyor, sonra, yalağın kenarlarından dışarı sızıyordu. Yalağın taş çevresi parlak yosunlarla örtülüydü. Sanki su yosunun üzerinden dökülmüyordu da, yosun kalın, şaşılacak kadar saydam bir cam tabakasıyla kaplıydı.

Kaynağın ardındaki sık ormandan bir ak baykuşun sesi geliyordu.

Yasuo, fener direğinin ardına saklandı. Yakında bir yerden havalanıp kaçışan küçük kuşların kanat sesleri geldi. Yasuo, yüksek bir kaynağacının gövdesine yaslandı. Bir yandan da, kol saatının ışıldayan rakamlarına heyecanla bakarak beklemeğe koyuldu.

Saat ikiyi ancak geçmişti ki, Yasuo, kızın okul avlusundan geçerek geldiğini gördü. Kızın omuzunda, her iki ucunda birer kova asılı bir sırık vardı. Ay ışığında vücudunun bütün çizgileri olduğu gibi görünüyordu.

Kadın gücü, aslında gece yarıları yapılacak işlere uygun olmamakla beraber, Uta-jima'da kadın erkek, varlıklı yoksul, kim olursa olsun, herkes üzerine düşen görevi yerine getirmek zorundaydı. Üstelik Hatsue, güçlü kuvvetli, sünger dalgıçlığından ötürü de adamakıllı sertleşmiş bir kızdı. Taş basamakları hiç zorlanmaksızın tırmanıyor, bu arada, boş kovaları ileri geri sallaması, sanki çocukmuş da bu alışılmamış saatta yapılan işten olağanüstü bir sevinç duyuyormuş etkisini yapıyordu.

Artık Hatsue kaynağa ulaşmış, kovalarını kaynağın yanına indirmişti. Aslında bu an, Yasuo'nun, kızın üzerine atılmayı tasarladığı andı ama, nedense bir an çekinip, kız kovaları dolduruncaya kadar beklemeğe karar verdi. Tam zamanında ileri atıla-

bilmek için, sol kolunu yukarı kaldırıp bir dala tutundu. Sonra, taştan bir heykel gibi, olduğu yerde kımıldamaksızın durdu.

Kızın kuvvetli, kırmızı, soğuktan biraz şişmiş ellerine bakıp, kovaları borudan fışkıran suyun altına tutuşunu seyretti. Bu görünüm, hayal gücünü harekete geçirmişti : Şehvet içinde, kızın sağlıklı, genç vücudünü gözünün önüne getirdi.

Yasuo böyle dururken, dala tutunduğu elinin bileğindeki gurur duyduğu fosforlu saati, fosforlu ışınını yayıyor, hafif tik takları da duyuluyordu. Bu tik tak sesleri, dalda yuvalanmış bir eşek arısı sürüsünü ayaklandırdı, anlaşıldığına göre de, arıların merakını uyandırdı.

Eşek arılarından biri dikkatle kol saatına doğru uçunca, dört bir yanına pırıl pırıl bir ışık yayan ve düzenli bir şekilde mırıldanan bu garip böceğin, dümdüz, soğuk, camdan bir zırha sahip olduğunu gördü. Belki de düş kırıklığına uğradığı için olacak, eşek arısı, iğnesini Yasuo'nun bileğine doğru çevirip, bütün kuvvetiyle batırdı.

Yasuo var gücüyle haykırdı.

Hatsue olduğu yerde irkilip, haykırmanın geldiği yöne döndü, ama hiç sesini çıkarmadı. Ses çıkarmak şöyle dursun, kovaların asılı olduğu ipleri sıırıktan çıkarıp, sıırığı, kendini savunmak istercesine, önünde eğrilemesine tuttu.

Hatsue'nin gözünde acınacak duruma girdiğini Yasuo bile itiraf etmeliydi şu anda. Hatsue, bir iki adım geriledi. Ne var ki, kendini savunma durumunu bozmamıştı.

Şu anda Yasuo, bütün olan bitene şaka siisi vermenin daha yerinde olacağını düşünüyordu. Kendini gülmeğe zorladı.

— «Hey», dedi. «Korkuttum seni galiba. Beni hortlak sanmışsındır garanti.»

— «Ne dedin? Yasuo... sensin demek.»

— «Burada saklanıp seni korkutmak istedim.»

— «Ama... bu saatta mı?»

Genç kız, erkeklerin gözünde ne kadar çekici olduğunu bilmiyordu bile. Belki şu anda biraz düşünecek olsaydı farkına varırdı bunun. Ama Yasuo'nun, buraya onu korkutmak için gizlendiğine inanmıştı.

Yasuo, durumun kendi yararına olduğunu o saat anlamıştı. Şimşek gibi bir hızla sırtığı elinden kaptı, kızı sağ bileğinden yakaladı. Ceketinin derisi hışırdıyordu.

Yasuo şu anda iç dengesine yeniden kavuşmuştu. Hatsue'nin önünde dimdik durup gözlerini kıza dikti. Bilinci yerine gelmişti. Kızı razı ederek elde etmek amacını güdüyordu. Bundan ötürü, hiç farkına varmaksızın, ve kendi görüşünce, Shinji'nin kullandığını sandığı yola başvurdu.

— «Güzel», dedi sakın bir sesle, «Şimdi sana söyleyeceğim şeyi iyi dinle. Karşı koymağa kalkarsan canının acıyacağını bil. İyisi mi bana kulak ver... Shinji ile aranda geçenleri millet duyup öğrenmesin istiyorsan...»

Hatsue'nin yüzü ateş gibi yanıyor, soluğu tıkanacak gibi oluyordu.

— «Bırak kolumu... Ne demek istiyorsun? Shinji ile aramda ne varmış?»

— «Bırak masum numarasını hadi. Sanki Shinji ile aranda hiç bir şey geçmemiş gibi... Evet, biliyorum o benden önce sıraya girdi.»

— «Saçmalayıp durma... ben öyle bir şey yapmadım.»

— «Ben her şeyi biliyorum. Fırtına günü dağ başında Shinji ile ne yaptın? Gördün mü bak, yüzün bile kızarıyor. Aynı şeyi şimdi benimle de yapacaksın. Hadi, gel bakalım.»

— «Çekil git... çekil git yanımdan!»

Yasuo bırakmıyordu genç kızı. Onu, bir şey yapmadan gitmeğe bırakırsa, babasına koşup her şeyi anlatırdı garanti. Ama istediğini elde ederse kalkıp tek bir insana bile lâfını edemezdi. Yasuo, büyük kentlerde yayınlanan ve «baştan çıkarılmış» kızlar üzerine bilgi veren şu bayağı resimli dergileri severek okurdu. Bir kıza böyle bir şey yapıp da sonra hiç konuşmayacağından emin olmak, harika bir duygu olsa gerekti.

Neden sonra Yasuo, kaynağın yanıbaşında Hatsue'yi zorla yere indirmeyi başarabildi. Kovalardan biri devrilmişti. Su yosun tutmuş toprak üzerinden akıp gidiyordu. Fenerin ışığı altında, Hatsue'nin burun kanatlarının titrediğini, alabildiğine açılmış gözlerinin kıvılcımlandığını gördü. Genç kızın saçları, yerde akan sudan ıslanmıştı. Hatsue birden bire dudaklarını büzüp Yasuo'nun yüzüne tükürdü.

Yasuo'nun tutkusu bundan ötürü daha da alevlenmişti. Göğsünün altında, kızın dalgalanıp duran memelerini duyuyor, yüzünü üzerlerine bastırıyordu.

Gelgelelim tam bu sırada yine haykırıp, ayağa fırladı. Eşek arısı yeniden sokmuştu Yasuo'yu, şimdi de ensesinden...

Duyduğu öfkeden deliye dönen Yasuo, hayvanı yakalamak istedi. Bir yandan eşek arısı ile uğraşıyordu ama, aynı zamanda, her ne pahasına olursa olsun, kıza da sahip olmak istiyordu. Ne yaptığını, önce ne yana dönmesi gerektiğini pek kestire-

miyordu artık. Kızı tekrar yakalamaktan geri kalmadı.

Hatsue'nin gencecik vücudunu yine yosunların üzerine bastırmıştı ki, inatçı eşek arası pantolonunun üzerine konup iğnesini olanca gücüyle Yasuo'nun gerisine bastırdı.

Hatsue artık yavaş yavaş, savunma ve korunma konusunda belirli bir düzeye ulaşmıştı. Yasuo yeniden ayağa fırlayınca, bu sefer de kaynağın öbür yanına kaçtı. Ağaçların gölgesinde gözden yitip bir küme yüksekçe fundarın ardına saklanmak istedi. Bu arada gözüne koca bir taş da ilişti. Taşı yerden kaldırıp iki elinin arasında tuttu. Artık yeniden soluk alabilir, kaynaktan aşağı göz atabilirdi.

Bu ana kadar, Hatsue, hangi Tanrının yardıma koştüğünü bilememişti. Ama şu anda, kaynağın öbür yanında deliler gibi sıçrayıp duran Yasuo'ya nefretle bakarken, her şeyin zeki bir eşek arasının eseri olduğunu anlıyordu. Yasuo ellerini havada döndürüp duruyor, genç kız, Yasuo'nun parmaklarının dört bir yanında altın parıltılı kanatların uçtuğunu, fener ışığı altında olduğu gibi görüyordu.

Yasuo neden sonra arıyı kovunca, olduğu yerde durup şaşkın şaşkın çevresine bakındı, ve bir mendille suratındaki teri silmeğe koyuldu. Sonra, Hatsue'yi araştırmağa başladı. Kızın izini bile göremeyince, ellerini ağzına boru yapıp, hafif bir sesle ve korkuyla, adını çağırdı.

Hatsue, ayağının ucuyla ve bile bile, fundayı biraz hışırdattı.

— «Aşağı insene, hadi in aşağı... sana hiç dokunmıyacağım, söz veriyorum.»

— «Hayır, istemiyorum.»

— «Ne olursun in aşağı.. lûtfen!»

Yasuo yukarı çıkınağa koyulunca, Hatsue kaya parçasını başının üzerinde havaya kaldırıp salladı. Yasuo gerilemek zorunda kaldı.

— «Yaptığın şeye bak... kendine gel... tehlike-
lidir... Aşağı inmen için ne yapayım istersin?»

Yasuo'nun bu sırada bütün düşündüğü, oradan sıvışmaktı ama, kızın, babasına her şeyi anlatacağın-
dan korkuyordu. Onun için yeniden yalvarıp yakar-
mağa başladı :

— «Ne olursun... aşağı inersen istediğin her şe-
yi yapmağa hazırım. Babana muhakkak anlatırsın
bunları, değil mi?»

Yasuo bir karşılık alamıyordu.

— «Ne olursun, babana bir şey söyleme sakın...
Söylemezsen, istediğini yapınağa hazırım.»

— «Peki öyleyse, kovalarımı doldurup eve ka-
dar taşırsan..»

— «Doğru mu söylüyorsun?»

— «Evet.»

— «Güzel, çok güzel, doldurdum gitti... Teru
amcadan korkarım ben.»

Başka tek bir söz bile etmeksizin, kendine ait
bir görevi yerine getiriyormuş gibi, Yasuo işe sarıldı.
Gerçekten de gülünç bir hâli vardı. Devrilmiş kovayı
yeniden suyla doldurdu, ipleri sıırağa geçirdi, omuzu-
na vurdu, yola koyuldu.

Yasuo daha ilk adımları atıp da dönüp ardına
bakınıştı ki, Hatsue'nin fundaların arasından çıkıp,
iki metre kadar arayla kendisini izlediğini gördü.
Kızın yüzünde en ufak bir gülümseme bile yoktu.
Yasuo durunca o da duruyor, Yasuo yürümeğe ko-
yulunca o da harekete geçiyordu.

Damları ay ışığına bulanmış olan evler, önce derin bir uyku içindeydiler. Ama ikisi taş merdiveni basamak basamak aşağı inmeğe koyulduklarında, köyün dört bir yanından yükselen horoz sesleri günün ağarmağa başladığını haber veriyordu.

ONUNCU BÖLÜM

Shinji'nin kardeşi okul gezisinden dönmüştü. Oğullarını karşılamak isteyen analar rıhtımdaydılar. İnceden çiseleyen bir yağınur ortalığı sise boğmuş, görüşü güçleştirmişti. Yolcu gemisi rıhtıma yüz metre kadar yaklaşmıştı ki, sisin içinde şöyle böyle göründü. Analardan her biri, kendi oğlunun adını haykırıyordu. Artık çocukların gemiden salladıkları kasketlerle mendilleri de olduğu gibi görüyorlardı.

Gemi yanaştı. Ama çocuklar kıyıya çıkıp da annelerinin karşısında durdukları sırada bile, birbirleriyle şakalaşmayı sürdürüyor, kaçamak bir gülüşle annelerine bakıyorlardı. İçlerindeki duyguyu arkadaşlarının önünde açığa vurmak istemiyorlardı.

Hiroshi evde önceleri hiç bir şeyi sakın sakın anlatamıyacak kadar heyecanlı göründü. Önemsiz şeyler anlatıyor; örnekse, arkadaşlarından birinin gece yalnız başına ayakyoluna gitmekten korktuğu için, kendisini uyandırdığını, bu yüzden bütün gece uyuyamayıp, ertesi sabah kendini çok yorgun hissettiğini söylüyordu. Gelgelelim, gezip gördüğü tarihî yerler üzerine tek bir söz bile çıkmıyordu ağzından.

Hiroshi'nin, bu gezi sırasında derin bir etki altında kaldığı kesindi ama, sıra anlatmağa gelince, iki sözü bir araya getiremiyordu. Bir şey anlatmayı deneyince de, her seferinde tutup başka bir şeyden söz açıyordu. Gezi ile hiç ilgisi olmayan şu gülünç olayı anlatıyordu. Örneğin : Bir yıl önce, okulda koridorun bir yerine balmumu sürmüşler, bayan öğretmenlerden biri muma basıp yuvarlanınca, başlı başına olay olmuştu bu. Şimşek hızıyla üzerine doğru gelip yanından geçen gacırtılı tramvaylar, otomobiller, kuleler gibi yükselen yapılarla neon ışıkları, şaşkın şaşkın bakakaldığı bütün bu yenilikler... bütün bunlar neredeydi şimdi?

Evde ne varsa, geziye çıkmadan önceki gibi, bıraktığı gibiydi. Eski mutfak dolabı, duvar saati, Buda mihrabı, yemek masası, hepsi aynıydı.. yaslı anası da olduğu gibi duruyordu. Mutfak ocağı orada, eskimiş ot döşekler de buradaydı. Bütün bu eşya, hiç konuşmasa da, onu anlamağa hazırdı. Ama herkes, anası bile, yaptığı geziyi anlatsın diye neredeyse üstüne yürüyeceklerdi.

Shinji'nin balıktan eve döndüğü sırada Hiroshi bir dereceye kadar sakinleşmişti. Akşam yemeğinden sonra yol günlüğünü açıp, anası ile kardeşine başından geçenler üzerine kısa bir bilgi vermiş oldu. Artık annesi de kardeşi de tatmin olmuşlardı, yeni sorularla üzerine varmağa kalkışmadılar.

Hiroshi'nin yaz tatili sona eriyordu. Bundan ötürü de sabah yataktan kalkıp gece yatağa girinceye kadar, arkadaşlarıyla oynamak için her geçen günden yararlanınağa bakıyordu.

Hiroshi için artık her şey yeniden doğal duruma girmişti. Her şeyin anlaşılır olduğu, konuşmayı

gerektirmediği yaşıntısına dönmüştü artık. Mutfak dolabı, duvar satı, annesi, kardeşi; eski, istitmiş ocak, dalgaların hışırtısı... aralarında derin ve deliksiz uyku çekilebilen güvenilir kollar gi-biydi bütün bunlar.

Adada güzelim oyun yerleri vardı. Hiroshi ile arkadaşları, şimdiye dek yalnız adının edildiğini duydukları şu batı dünyasının filmlerini görmüşlerdi ya artık, bundan böyle en sevdikleri oyun «kovboy ve kızilderili» oyunuydu. Karşıdaki Shima Yarımadasının Motoura kesimindeki ormanlarında yakılan ateşten çıkan dumanın görünmesiyle, kafa-larının içinde hemen bir kızilderili bayramında yükselen işaret dumanları yer ediyordu.

Karabataklar, Uta-jima'nın göçmen kuşlarıydı. Bu mevsim gelip çattı mı, birbiri ardından yitip giderlerdi. Buna karşılık, şimdi bütün adayı bülbül sesleri dolduruyordu. Ortaokula inen ve bütün yön-lerden esen rüzgârlara açık dik patikaya, köyde Kırmızı Burun Sokağı denirdi. Kışın, buradan inen herkesin burnu kıpkırmızı kesilirdi de, ondan. Ama şu sırada, en soğuk günlerde bile esse, hafif meltemlerin kimsenin burnunu pembeleştirdiği bile görülmezdi.

Ada'nın güney ucundaki Benten Burnu, çocuk-ların kızilderili oyunları için biçilmiş kaftandı. Burun-batı yanı tamamen kireç taşıındandı. Burada, Uta-jima'nın en esrarlı yerlerinden biri sayılan bir mağaranın girişi vardı.

Mağaranın girişi, küçük, aşağı yukarı bir bu-çuk metre genişliğinde, altmış santim yüksekliğin-deydi. Ama içerilere doğru uzanan koridor, giderek genişleyip, sonunda üç bölümlü mağaraya ulaşıyor-

du. Giriş kapkaranlıktı, mağaranın içerisine gelince, orada garip, donuk bir ışık hüküm sürüyor, bütün burunun altından geçip, doğu tarafında görünmez bir kapiya ulaşan mağarayı oldukça aydınlatıyordu. Burada dalgaların köpükleri içeri sıçrar, kayaların içindeki bir çukura dökülürdü.

Çocuklar, ellerinde mumlarla, mağaradan içeri girmeyi göze alabiliyorlardı. Karanlık koridordan sürüne sürüne geçerken : «Dikkatli olun...» diye sesleniyorlardı birbirlerine. Her biri, diğerinin titreşen mum ışığında ve karanlıkta dalgalanır gibi olan yüzüne bakıyor, yine her biri, gençten bir belâlının koca bıyıklı yanaklarına sahip olsaydı bu ışık altında ne korkunç görünürdü kimbilir, diye düşünüyordu.

Bu çocuk grubu, Hiroshi, Sochan ve Katchan'dan oluşmuştu. Mağaranın en derin köşesinde saklı bir kızılderili definesini aramayı akıllarına koymuşlardı. Sochan başa geçmişti. Neden sonra, mağaranın ayakta durulabilecek bir yerine vardıklarında, Sochan'ın başı kalın örümcek ağlarıyla örtülmüştü.

— «Bana bak, neye benzediğinden haberin var mı?» diye bağırdı Hiroshi ile Katchan aynı anda. «Saçların süslenmiş bile. Sen pek âlâ kabile reisi olabilirsin.»

Ellerindeki üç mumu, çağlar önce, kim olduğu bilinmeyen birinin yosun kaplı duvarlardan birine oymuş olduğu sanskrit yazısının altına yerleştirdiler.

Mağaranın doğu bitimindeki çukurda yükselip alçalmakta olan deniz, kayalara çarptıkça, kükre-meyi andıran yabansı bir gürültü çıkarıyordu. Dışarıda alışkın oldukları sestten çok daha başka bir

sesti bu. Mağaranın, kireçli taşlardan oluşmuş dört duvarına çarpıp geri dönen ve çağılayan bir sestiydi. Bir yankıyı, ardından gelen bir başkası izliyor, sonunda bütün mağara bir tek gümbürtü ile sarsılıp, sallanmağa başlamış gibi oluyordu. Çocuklar korkuya kapılmışlardı. Altıncı ayın on altıncı ile on sekizinci günleri arasında tam yedi, bembeyaz köpek balığının burada hiç yoktan varolup, çukurdan geçerek denize açıldıkları üzerine anlatılanlar kafalarına takılmıştı.

Çocuklar, oynadıkları bu oyun süresince rollerini değiştirmeyi uygun buluyorlar, sıra ile, karşılıklı hem dost, hem de düşman oluyorlardı. Fışındaki örümcek ağından ötürü, Sochan kabile reisliğine getirilmişti. Öbür ikisi de bütün kızilderililerin amansız düşmanları sayılan iki sınır nöbetçisi olmuştu. Ama şu anda şeflerine, dalgaların çıkardığı yankının neden böylesine korkunç olduğunu sormak istediklerinden, öbür ikisi hemen şefin sadık adamları rolüne girmişti.

Sochan, oyunun uğradığı değişikliği çabucak kavradığı için, mum ışığı altındaki kayaların üzerine haşmetle kuruldu.

— «Ey şefimiz, kulaklarımıza gelen bu korkunç ses nedir?»

— «Bu ... çocuklarım», diye karşılık verdi Sochan heybetle, «Bu... bize öfkesini gösteren Tanrıdır.»

— «Tanrının öfkesini yumuşatmak için ne yapabiliriz?» diye sordu Hiroshi.

— «Bırakın düşüneyim... evet, yapabileceğimiz biricik şey, ona kurban verip dua etmektir.»

Böylece, annelerinden dilendikleri ya da aşır-

dıkları piring köfteleri ile fasulye ekmeklerini çıkartıp bir gazete kâğıdının üstüne koydular. Sonra bunu tantanayla, çukurun yukarısındaki bir kayanın üzerine yerleştirdiler.

Şef, iki bendesinin arasından geçip mihraba doğru yürüdü, orada, kendini kireçli taşlardan meydana gelmiş bir yere atıp, kollarını havaya kaldırarak garip, uydurma bir dinsel şarkı okumağa koyuldu. Sonra, belden yukarısını ileri geri eğerek, dua etmeğe başladı. Hiroshi ile Katchan da şeflerinin arkasında dize gelmişler, onun hareketlerine ayak uyduruyorlardı. Taşlardan yayılan soğuk, pantolonlarının arasından geçip dizlerine kadar yükseliyordu. Hiroshi ile arkadaşları, kendilerini tam bir kıızılderili filminin gerçek oyuncularını gibi hissediyorlardı. Pereket Tanrının öfkesi yumuşamış gibi görünüyordu. Dalgaların gümbürtüsü biraz hafiflemişti. Bir daire yapıp yere oturdular, piring köftesi ile fasulye ekmeğinden oluşmuş adak yemeğinin yemeğe koyuldular. Bu yemeği her zaman yediklerinden on kat daha lezzetli buluyorlardı. Ama tam bu sırada, daha korkunç bir gümbürtü koptu, çukurdan yükselen bir su hortumu yukarılara kadar sıçradı. Alaca karanlıkta köpükler beyaz bir hortlağı andırmıştı. Bütün mağara suların bu gürültüsüyle sallanıyordu sanki. Daire şeklinde taşların üzerine çömelmiş bu üç kıızılderiliyi yakalayıp derinliklerine sürüklemek için, deniz fırsat kolluyor gibiydi.

Hiroshi, Sochan ve Katchan, kendilerini cesur olmağa zorluyorlardı ama, aslında korku içindeydiler. Birdenbire, hiç yoktan bir rüzgâr çıktı, boşluktan geçip sanskrit yazısının altındaki mum alevlerini titretti, bir süre sonra da içlerinden birini

söndürdü. O zaman, çocukların korkusu daha da arttı. Gelgelelim, hâlâ korkmadıklarını göstermeğe çalışıyorlardı birbirlerine. Bütün çocuklarda görülen içgüdünün etkisiyle, oyunu sürdürüp, korkularını çarçabuk örtbas ettiler.

Hiroshi ile Katchan'dan, korkudan tir tir titreyen iki kızılderili meydana gelmişti.

— «Ah, ah, korkuyorum... Korkuyorum. Ey büyük şef, Tanrı gazaba geldi. Onu böylesine kızdıran nedir acaba?»

Sochan taştan tahtına kurulmuş, haşmetle titriyordu. Bu soruya bir karşılık ararken, son günlerde adada ağızdan ağıza dolaşan bir söylentiye hatırladı. Kötü bir niyet gütmeksizin, bu söylentiden yararlanmak istedi. Öksürüp konuşmağa başladı :

— «Tanrı kötü bir olaydan ötürü böylesine öfkeli. Yapılan bir haksızlıktan ötürü.»

— «Haksızlık mı?» diye sordu Hiroshi. «Ne demek istiyorsun?»

— «Senin haberin yok Hiroshi. Ağabeyin Shinji'nin Miyata'nın kızı Hatsue ile yaptığı şeyden ötürü öfkелendi demek istiyorum. Yani «omeko» demek istiyorum. İşte Tanrı ondan gazaba geldi.»

Hiroshi, ağabeyinin adını duyup da ardından kötü konuşulduğunu anlayınca, öfkeden kıpkırmızı kesilerek şefe döndü :

— «Ağabeyim Hatsue ile ne yapmış ki.. «omeko» diye söylemek istediğin ne?»

— «Daha onu bile bilmiyorsun demek; «omeko» diye bir delikanlı ile bir genç kızın beraber yatmalarına denir.»

Aslında Sochan da bu kavram üzerine söyle-

diğinden fazla bir şey bilmiyordu. Ne var ki, açıkladığı şeyi aşağılatıcı bir ses tonuyla söylemeyi başarmıştı. Hiroshi öfkelenerek Sochan'ın üzerine atıldı.

Sochan daha kendini toparlayamadan omuzlarından yakalandığını, yanağına bir yumruk indiğini duydu. Ne var ki, dalaşma şaşılacak bir hızla son buldu : Sochan sırtından duvara çarptığında, geri kalan iki mum da devrilip sönmüştü.

Şimdi mağaranın içinde, çocukların birbirinin yüzünü zar zor seçebildiği loş bir ışık vardı. Hiroshi ile Sochan hâlâ tıknefes, karşı karşıya duruyorlardı. Burada dalaşmakla kendilerini nasıl bir tehlikeye atmış oldukları yavaş yavaş kafalarına dank ediyordu.

— «Yeter artık...», diye bağırdı Katchan. «Buranın tehlikeli bir yer olduğunu görmüyor musunuz?»

Üçü de kibritlerini yakıp mumları yeniden buldular. Sonra, hiç ses etmeksizin dönüp, geçitten sürünerek mağaradan çıktılar.

Gün ışığında kayalıklara tırmanıp da burunun sırtına ulaştıklarında yine eskisi gibi candan dost olmuşlar, biraz önceki kavgayı tamamen unutmuşlardı. Dapdaracık sırt geçidinde yürüyüp şarkı söylüyorlardı :

*«Benten Hachijo'nun Beş-Mil Körfezi'nde,
Bahçe Körfezi boyunca...»*

Beş - Mil Körfezi, adanın en güzel kıyısıdır. Benten Burnu'nun batı kesimindeydi. Yarı yola varmadan kıyıda Hachijo Adası, koca bir kaya, tek katlı bir ev gibi denizden yükseliyordu. Şu sırada.

üç çocuk, adanın tepesindeki üzüm bağlarının arasındaki dört ya da beş neşeli çocuğun, onlara ellerini salladıklarını, bir şeyler bağırdıklarını duyuyorlardı. Üçü de, karşılık olsun diye ellerini sallayıp yürümeyi sürdürdüler. Şurada burada, yumuşacık otların arasından, kırmızı çiçek açmış yaban bitkiler fışkırmıştı.

— «Bakın bakın, tekneler ağ döküyor.» Kat-chan, burunun doğu kenarındaki deniz parçasını gösteriyordu.

Buradaki bahçeli kıyı, şu anda ağ döken üç teknenin hiç kıpırdamaksızın suyun üzerinde kayıp, suların yükselmesini beklediği sevimli, küçük bir körfez meydana getirmişti. Bu tekneler, daha büyük araçların deniz dibinden çektiği tirolleri yöneten teknelerdi.

Hiroshi de bağırdı : «İşte işte, şurada...» Arkadaşları ile birlikte, kamaşan gözlerini kısarak, sıcaktan tütüyormuş gibi görünen açık denize baktı. Ne var ki, Sochan'ın biraz önce söyledikleri hâlâ kafasında vardı ve zaman geçtikçe daha da ağırlık veriyordu içine.

Akşam üzeri Hiroshi, boş bir mideyle eve döndü. Shinji henüz gelmemişti. Annesi de mutfak ocağına çalı çırpı doldurmakla meşguldü. Odunlar çıtır çıtır ediyordu, ocaktaki ateş dışarıdaki rüzgâr gibi uluyordu. Dumanın paha biçilmez kokusu, ayak yolundan gelen pis kokuları ancak bu sırada yok ederdi..

Ot döşegine rahatça ilişen Hiroshi : «Anne...» diyerek söze başladı.

— «Ne var?»

— «Biri bana Shinji'nin Hatsue ile «omeko» yaptığını söyledi. Ne demek o?»

Daha Hiroshi ne olup bittiğini anlamadan, annesi ocuğun başından dönmüş, yanibaşında yere çömelmişti bile. Gözleri, yüzüne dökülmüş saçlarının arasından garip garip şimşekleniyordu. Korkulacak bir hâli vardı.

— «Hiroshi, sen nereden duydun bunu baka-yım? Sana bunu söyleyen kim?»

— «Sochan.»

— «Böyle bir şeyi sakın bir daha ağzına alayım deme. Ağabeyine bile söyleme. Söyleyecek olursan bütün gün yemek yüzü göremezsin, tamam mı?»

Anneleri, gençler arasındaki sevda ilişkileri konusunda geniş görüşlüydü. Dalma mevsiminde bütün kadınlar ateşin çevresine doluşup dedikodu yaparken, o ağzını tutmasını bilirdi. Ne var ki şimdi, kendi öz oğlunun davranışı kötü bir söylentiye konu olunca, analık görevini yerine getirmek zorunda kalıyordu.

O akşam Hiroshi uykuya dalınca, annesi Shinji'nin kulağına eğilip yavaşça sordu :

— «Milletin seninle Hatsue için çok kötü konuştuğundan haberin var mı?»

Shinji başını salladı ama, aynı zamanda da kıpkırmızı kesildi. Annesi de utanıyordu ama, dediği dedik bir kadın olduğundan, açıkça sordu :

— «Onunla yattın mı yoksa?»

Shinji yeniden başını salladı.

— «Öyleyse ötekinin berikinin dedikodu edeceği bir şey yapınadın demek. Doğru söylüyorsun değil mi?»

— «Evet, doğru söylüyorum.»

— «Peki öyleyse, artık söyleyeceğim bir şey yok. Ama dikkatli ol.. insanın dile düşmesi çok kolaydır.»

Ne var ki durum yine de düzelmedi. Ertesi akşam Shinji'nin anası, adadaki biricik kadınlar kulübü olan Maymunlar Tanrısı Kurumu'nun toplantısına gitti. Daha içeri adımını atar atmaz, herkes sus pus olup garip bir surat takındı. Dedikodu konusu kendisiydi de, ondan.

Bir akşam sonra da Shinji, Gençler Birliği'ne gidip, her zamanki delikanlı atılganlığıyla kapıyı açınca, çıplak bir ampulün ışığı altında, bir masanın başına doluşmuş, heyecanla tartışmakta olan bir takım gençler gördü. Shinji görünür görünmez, hep birden sustular. Birdenbire, tek bir insan bile yokmuş gibi görünen çıplak salonda duyulan biricik ses, ancak dalgaların sesiydi.

Shinji her zamanki gibi, yere oturdu, duvara yaslandı, kollarını dizlerine doladı ve ağzını bile açmadı. Ötekiler yeniden olağan ve gürültülü konuşmalarına başladılar, ne var ki şimdi başka konular üzerinde konuşuyorlardı. Bu gün her zamankinden erken gelmiş olan başkanları Yasuo, masanın üzerinden Shinji'yi göze batar bir teklifsizlikle ve başıyla selâmladı.

Shinji, Yasuo'nun selâmına saf bir gülümsemeyle karşılık verdi.

Birkaç gün sonra, «Taiheu-maru» nun üç gemicisi öğle yemeğinde otururlarken, Ryuji artık daha fazla duramıyacakmış gibi, birden konuşmağa başladı :

— «Shinji bilsen kan nasıl tepeme çıkıyor.. şu Yasuo'nun her gezip tozduğu yerde seni kötülemesi yok mu...»

— «Öyle mi yapıyormuş?» diye gülümsedi Shinji. Ama daha fazla bir şey sormadı.

Tekne ilkbahar salıntısı içinde yavaş yavaş ilerliyordu.

Şimdi, aslında hiç de konuşkan olmayan Jukichi de söze karışmıştı :

— «Bilirim, bilirim. Yasuo kiskancın biridir. Babası zengin diye burnu Kaf dağında. Suratsız, koca bir budaladan başka bir şey değildir bu oğlan. Ne gülünç... Demek bizim Shinji koca bir kadın avcısı oldu da Yasuo da kiskançlıktan kendini yiyip bitiriyor ha? Ne söylerse söylesin, hiç umursama Shinji. Bir dalaşma çıkacak olursa ben senin yanındayım.»

Böylece, Yasuo'nun yaydığı dedikodu yavaş yavaş köyün bütün evlerine bulaştı. Ne var ki, henüz Hatsue'nin babasının kulağına çalınmamıştı.

Derken bir akşam, bütün köyün bir ay süreyle dedikodusunu yaptığı bir olay baş gösterdi sokak hamamında.

Köydeki zengin evlerinin bile özel banyoları olmadığı için, o akşam Terukichi Miyata da her zamanki gibi sokak hamamına gitmişti. Başını gururla dik tutarak, girişteki perdeyi bir kenara itmiş, giysilerini tavuk yolarcasına sıyırıp bir kamış sepetin içine fırlatmıştı. İç gömleği ile kimonosunun kuşağı, hedefi bulamayıp yere düşünce, yüksek sesle dil şakırdatıp, yere düşen öte berisini ayak parmağıyla kaldırdı, yeniden sepete attı. Miyata'yı izleyenler için bu, korku salan bir görünümdü. İlerlemiş yaşına karşılık hâlâ güçlü kuvvetli olduğunu herkesin gözü önünde ispat etmek bakımından, Hatsue'nin babası ele geçmez bir fırsat yakalamış oluyordu.

Gerçekten de, bu yaşlı adamın çıplak vücudu görülecek şeydi. Bakır rengine çalan organları hâlâ gergin ve sinirliydi, gözleri keskin bakışlıydı, dik kafalılığını ortaya koyan oyuk alnına düşen ak saçları arslan yelesi gibi dalgalanıyordu. Vücudünün belden yukarısı, çok içmekten ileri gelen kuvvetli, kırmızımsı bir renge bürünmüştü. Ak saçlarıyla kuvvetli bir zıdlaşma içindeydi. Güçlü adaleleri, idman azlığından sertleşmişti. İnsan bu yaşlı adama baktı mı, ister istemez, dalgaların saldırısı altında daha da dik ve vakarla yükselen kayaları hatırlıyordu.

Terukichi, bütün Uta-Jima'nın kuvvet ve yükselme hırsıyla ilgili kararlılık ve kudret simgesiydi. Bir insan ömrü içinde bütün ailesini hiçten var edip, varlıklı bir hâle yükseltmiş bir adamın bükülmez kudretine sahipti. Yeteri kadar da kendini düşünen bir adam olduğundan, asla memur olmayı aklına koymamıştı... bu durum ona, köyün yöneticileri arasında daha da saygı kazandırmıştı. Havanın nasıl olacağını önceden kestirmekteki garip ve şaşmaz bilgisi, balıkçılık ve deniz ile ilgili her şeydeki eşsiz tecrübesi, adanın tarih ve geleceği konusundaki geniş bilgisi, kırılmaz inatçılığı, neredeyse gülünç denebilecek kendini beğenmişliği ve yaşı başıyla hiç uygun olmayan kavgacılığı ile garip bir karşıtlık meydana getiriyordu. Ama ne olursa olsun, bütün yaşantısı boyunca, kendi düşüncesine uygun dikilmiş bir bronz heykeli andıran ve bundan ötürü de gülünç denemiyecek bir adam olarak görünmüştü.

Miyata, giyinme odasından banyo bölümüne giden cam kapıyı açtı.

Banyo bölümü oldukça kalabalıktı. Buhar bulutları arasında kımıldanmakta olan adamlar, şöyle böyle görünüyordu. Tavandan, şırıldayan suların, takırdayan tahta tasların ve kahkaha seslerinin yankısı geliyordu. Günlük çalışmadan sonraki neşeli gevşeme havası, buhar içindeki odayı dolduruyordu.

Terukichi Miyata, havuza girmeden önce vücudunu çalkalamazdı. Her zamanki gibi, uzun, vakarlı adımlarla, kapıdan doğru havuza yürüdü ve hiç kimseye aldırmaksızın ayaklarını suya soktu. Suyun sıcaklık derecesi umursadığı bir şey değildi.

Yıkanmakta olanlar, Terukichi'yi tanır tanımaz, başlarını eğerek sular damlayan yüzlerini ondan yana çevirdiler. Terukichi, mağrur çenesine kadar suya daldı.

Havuzun yanında duran iki genç balıkçı, birbirlerini yıkamaktaydılar. Terukichi'nin gelişinden haberleri olmamıştı. Hiç kimseyi umursamaksızın, yüksek sesle konuşmayı sürdürdüler. Aralarındaki konuşmanın konusu Terukichi'ydi.

— «Teru Miyata amca artık yavaş yavaş ikinci çocukluk çağına giriyor herhalde. Kızının başına neler geldiğinden haberi bile yok.»

— «Öyle ya, şu Shinji Kubo yok mu, doğrusu topumuzu şapa oturttu bu oğlan. Yahu, derdik, daha çocuk bu Shinji, çocuktan başka bir şey değil, biz böyle derken sen git, Teru amcanın burnunun dibinden, elde etmek istediğin şeyi ele geçir.»

Havuzdaki bütün adamların huzuru kaçmıştı, bakışlarını Terukichi'den kaçırıyorlardı.

Terukichi, duyduğu öfkeden için için kaynıyordu ama, havuzdan çıktığı sırada yüzü sâkin ve

rahattı. İki eline birer küçük fıçı alıp, soğuk su dolu depoya gitti, fıçıları soğuk suyla doldurdu. Sonra, iki gence yaklaşıp, buz gibi suyu birdenbire başlarından aşağı boşalttı, sırtlarına da birer tekme savurdu.

Gözleri yarı yarıya sabun köpüğüne bulanmış olan gençler, öfkeyle fırlayıp, arkalarındakine vurmağa kalktılar. Ne var ki, karşılarındaki adamın Terukichi olduğunu görünce, çekingenlikleri tuttu.

Yaşlı adam, iki genci enselerinden yakalayıp, elinin altındaki sabunlu derilerinin parmaklarının arasından kaymasına rağmen, havuzun kenarına kadar çekti. Sonra, iki kafaya da korkunç birer darbe indirip, sıcak suya batırdı. Kuvvetli parmakları daha hâlâ enselerinde, iki kafayı suyun içinde birbirine vurdu.

Bu işi bitiren Terukichi, yıkanmaksızın, uzun adımlar atarak çıkıp gitti. Tam bu sırada ayağa fırlayıp dehşetle arkasından bakakalanlara, şöyle dönüp bir bakmadı bile.

ON BİRİNCİ BÖLÜM

«Taiheu-maru» nun balıkçıları ertesi gün öğle yemeğinde bir arada otururlarken, reis Jukichi, bütün kesesini açıp içinden katlanmış küçük bir kâğıt çıkardı. Ağzını yayan bir gülüşle sırtıp, kâğıdı Shinji'ye uzattı. Shinji kâğıda uzanırken Jukichi:

— «Şimdi beni dinle» dedi, «Bunu okuduktan sonra görevini savsaklamıyacağına söz veriyor musun?»

— «Ben öyle insan değilim» diye karşılık verdi Shinji kısa ve kesin yoldan.

— «Peki, buna adıyla sanıyla erkek sözü denir işte. Bu sabah Teru amcanın evi yanından geçerken, Hatsue kapıdan fırlayıp bunu elime tutuşturdu. Ardından da, hiç bir şey söylemeksizin içeri girdi yine. Eh, bu yaşta bile sevda mektupları alıyorum diye böbürlenecektim ama, bir de kâğıdı açınca ne göreyim, «Sevgili Shinji» diye başlamıyor mu mektup... Seni ihtiyar soytarı, dedim kendi kendime, sonra da kâğıdı yırtıp denize fırlatmak istedim. Ama içim götürmediği için sana getirdim işte.»

Jukichi ile Ryuji gülerlerken, Shinji mektubu aldı.

İnce kâğıdı dikkatle açarken, kalın, kemikli parmaklarıyla yırtmamağa çalışıyordu. Kâğıdın içinden eline tütün tozu döküldü. Hatsue ilk satırları bir dolma kalemle yazmıştı ama, sonra mürekkep tükenmiş olacak ki, yazıya ince bir kurşun kalemle devam etmişti. Çocuksu, çaresiz harflerle yazılmıştı mektup:

«...dün akşam hamamda babamın kulağına bizimle ilgili çok çirkin şeyler çalınmış, babam da fena hâlde kızmış. Seni bundan böyle hiç görmeyeceğimi söyledi. Ona her şeyi olduğu gibi anlatmağa çalıştım ama, babam bir kere bu hâle girdi mi artık hiç bir şey elvermez. Balıkçı tekneleri öğleden sonra gelip, ertesi sabah denize açılınca kadar evden dışarı adım atmayacağımı söyledi. Sıra bana geldikçe, suyumuzu da komşu kadının taşıyacağını bildirdi. Artık elimden hiç bir şey gelmez. Çok üzgünüm, öyle üzgünüm ki, buna dayanamayacağım. Üstelik teknelerin denize açılmadığı günlerde hep burada kalıp beni gözünden ayırmayacağını da söyledi.

Sevgili Shinji, şimdi seni yeniden görmeyi nasıl yoluna koyabilirim? Nasıl buluşabileceğimizi bir düşünüver, ne olur. Yaşlı posta müdürünün her şeyi öğreneceğinden korktuğum için, mektupları sana posta ile gönderemiyorum. Onun için sana her gün bir mektup yazıp, mutfak kapısının önündeki su fıçısının kapağı altına sıkıştıracağım. Karşılık verdiğin zaman sen de mektuplarını hep oraya koy. Yalnız, mektupları senin gelip alman tehlikeli olur. Güvendiğin bir arkadaşından dile de senin yerine o yapsın bu işi. Ben çoktandır adada değildim, onun için, gerçekten güvenebileceğim birini tanımıyorum.

Shinji, sabırlı olmanız gerek. Annemle kardeşimin anı levhaları önünde her gün, Shinji'nin başına bir felâket gelmesin diye dua edeceğim. Ne durumda olduğumu Buda muhakkak anlayacaktır.»

Shinji mektubu okurken, Hatsue'den ayrılmanın verdiği keder havası ile kızın kendisine duyduğu sevginin delilinden doğan sevinç havası, yüzünde, bir tarla üzerindeki güneş ve gölge gibi yer değiştirmekteydi.

Daha Shinji mektubu sonuna kadar okumamıştı ki, Jukichi, kâğıdı elinden kapıp, haberi getiren kendisi olduğu için hakkı varmış gibi, okumayı tamamlamaya koyuldu. Hem Ryuji'nin de duyması için, mektubu salt yüksek sesle okumakla kalmayıp, bir balad şarkıcısının kendine özgü stiliyle okuyordu. Shinji, Jukichi'nin gazeteyi bile bu ses tonuyla, şarkı söylercesine okuduğunu bildiği için, kötü niyetli olmadığından emindi. Ne var ki, sevdiği kızın ona yazdığı ciddi cümlelerin böyle alay konusu olmasından ötürü biraz kırgınlık da duyuyordu.

Mektupta yazılı şeyler Jukichi'ye gerçekten dokunmuştu. Okuma sırasında, bir an geliyor, derin derin içini çekmekten kendini alamıyordu. Mektubu bitirince, kendi fikrini, tıpkı balığın çevrilmesi sırasında emir verirken yükselttiği o kudretli sesle, şu anda yüz metrelik bir çevreyi dolduran ve durgun öğle denizinin üzerinde uzayıp giden bir sesle, açıkladı:

— «Gerçekten de yaradılıştan zekidir şu kadın milleti, değil mi?»

Şu teknedeki iki adamdan başka güvenebileceği kimse yoktu Shinji'nin, onun için, Jukichi'nin dayatmasına karşı komayıp, olup biteni anlattı. Olayları tekrarlarlarken, çaresiz bir hava içindeydi. Anlattığı şeyleri, yanlış bir sıra izleyerek de, önemli noktaları atlayarak da anlattığı oluyordu. Olup biteni kaba taslak anlatması bile çok zamana patlıyordu. Neden sonra can alıcı noktaya sıra geldi, şu fırtına günü, birbirlerinin kollarında çıplak durdukları hâlde, sevdanın hakkını tam veremediklerini anlattı.

Aslında güler yüzlü bir adam olmayan Jukichi, kendini tutamayıp, kahkahayla gülmekten kendini alamadı.

— «Ben olacaktım ki... Ah, ben olacaktım ki... Öyle bir şey kaçırdın ki elinden. Ama belki şimdiye dek hiç kadın görmedin de, ondan böyle oldu. Kız da geleneğe fazla bağlı olacak ki, yaklaşmayı göze alamadın. Ama yine de gülünç bir hikâye bu. Neyse, sen bekle hele, hele bir karın olsun da gör bak, günde on kere gösterirsin ona efendisi olduğunu.»

Shinji'den olsa olsa bir yaş küçük olan Ryuji,

bütün anlatılanları, nerdeyse yabancı değilmiş gibi bir bir suratla dinlemekteydi. Shinji'ye gelince, hayatında ilk defa sevdalanan kent çocukları gibi duygulu ve kolay alınır takımından değildi şu sırada. Yaşlı adamın alayları, daha çok, Shinji'nin sinirlerini yumuşatıyor, içini daha bir rahatlatıyordu. Teknenin hafif dalgalar arasında sallanması da bu havaya uyuyordu. Şimdi, bütün olan biteni anlattıktan sonra, Shinji kendini yine rahat ve mutlu hissediyordu. İş yeri onun için kavgasız gürültüsüz bir rahatlama alanıydı.

Kumsala gelirken her gün Terukichi'nin evi önünden geçen Ryuji, Hatsue'nin mektuplarını her sabah fıçı kapağının altından almayı kendine görev edineceğini söyledi.

Jukichi, çok seyrek duyulan şakalarından birini yaptı: «Demek yarın sabahtan başlayarak yeni bir posta müdürüne sahibiz.»

Günlük mektuplar, tekne de yenen öğle yemeklerinde başlıca konuşma konusu olmuştu artık. Üç kafadar, bu mektupların, içlerinde uyandırdığı üzüntü ve öfkeyi hep birlikte hissediyorlardı. Öncelikle ikinci mektup, içlerinde büyük öfke doğurdu. Hatsue bu mektubunda, gece yarısı Yasuo'nun kaynağın orada kendisine nasıl saldırdığını, nasıl tehditler savurduğunu, olduğu gibi anlatıyordu. Hatsue verdiği sözü tutup kimseye bir şey açmamış, Yasuo ise, Shinji ile Hatsue üzerine asılsız dedikoduyu bütün köye yayarak, kızıdan böyle öc almıştı. Babası Shinji'yi görmesini yasaklayınca, Hatsue her şeyi olduğu gibi anlatıp, babasına Yasuo'nun utanç duyulacak davranışını da açıklamış, ne var ki, babası bu konuda hiç bir şey yapınağa kalkışmayıp, Yasuo'

nun ailesi ile ilişkisini eskisi gibi dostluk havası içinde sürdürmüştü. Onları evine buyur edip, kendilerini de evlerinde yoklamaktan da geri kalmamıştı. Kendisine gelince, artık Yasuo'nun yüzünü bile görmek istemiyordu. Mektup, Yasuo'dan daima ve sonuna kadar uzak duracağına Shinji'nin güvenmesini diliyor ve rahat olması dilekleriyle sona eriyordu.

Ryuji, bu mektubu dinlerken öfkeden çileden çıkacaktı, Shinji'nin bile, her zaman dostça bakarak gözleri öfkeden alev alev kıvılcımlanmıştı.

— «Bütün bunların nedeni benim yoksul olmam», dedi Shinji.

Böyle bir yakınma şimdiye dek ağzından çıkmış değildi. Utanç yaşlarının gözlerini nasıl doldurduğunu tâ içinde duydu... Yoksul olduğundan ötürü değil de, bunun sözünü etmek durumunda kaldığı için... Bütün gücünü toplayıp, göz yaşlarının akmasına engel oldu. Ötekiler bir de ağladığını görmemeliydiler.

Jukichi bu sefer gülümsedi.

Jukichi tutkulu bir tütün tiryakisiydi, gün aşırı pipo ile sigara içmek alışkanlığında idi. Bugün sıra sigarada idi. Pipo içtiği zamanlar, eski, modası geçmiş pirinç piposunu teknenin küpeştesine vurarak boşaltırdı. Bundan ötürü teknenin belirli bir yerinde zamanla küçük, kara bir çöküntü belirmişti. Salt teknesine duyduğu sevgiden ötürü, ikinci gün pipo içmekten vazgeçip, onun yerine «Yeni Hayat» sigaralarından içmeğe karar vermişti. Bunun için de, bir mercan parçasından kendine bir ağızlık yapmıştı.

Jukichi, gözlerini iki gençten ayırıp, ağızlığı

dişlerinin arasında, İse Körfezi'nin puslu açıklarına doğru baktı. Chita Yarımadası'nın en dıştaki ucunda, Cape Moro şöyle böyle görünüyordu.

Jukichi Oyama'nın suratu, cilâlanmış kösele gibi parlıyordu. Gözleri keskin ve canlıydı ama, gençliğin verdiği aydınlıktan yoksundular artık. Onun yerine, bütün derisine de yayılmış olan o aynı kirli cam tabakasıyla kaplıydılar sanki. Bundan ötürü, gözlerini hiç kırpmaksızın en parlak ışığa bile bakabiliyordu.

Yıllar geçip gittikçe ve balık avındaki zengin tecrübesinden sonra, sâkin sâkin durup beklemeyi öğrenmişti. Konuşmağa koyuldu:

— «Şimdi ikinizin ne düşündüğünü biliyorum. Yasuo'ya şöyle esaslı bir sopa çekmeye can atıyorsunuz. Ama inanın ki, hiç yararı olmaz bunun. Soy-tarı ne de olsa yine soytarıdır, onu kendi haline bırakmalı ki ne hali varsa görsün. Shinji buna kolay kolay razı olamaz biliyorum, ama şimdi en önemli şey, sabır. Tıpkı balıktaki gibi. Her şeyin yoluna gireceğinden emin olun. Haklı olan, hakkını sessiz sedasız da kabul ettirir. Teru amca da budala değil ya... balığın tazesıyla bayatını avırdedemez mi sanırsınız? Onun için Yasuo'yu düşünüp de kafa yormayın. Haklı olan eninde sonunda daha güçlüdür.»

Gelen posta ile ve günlük öteberi gönderimi ile birlikte, bir gün gecikmeyle de olsa, köydeki dedikodu yukarı fener kulesine kadar ulaşmıştı. Terukichi'nin, kızına Shinji'yi bundan böyle görmeyi yasak ettiği haberi, Chiyoko'nun içini üzüntülü bir suçluluk duygusu ile doldurmuştu. Hoş kötü söylen-tiyi çıkaranın kim olduğunu Shinji'nin bilmediğini düşünüp, kendi kendisini yatıştırıyordu ama, günün

birinde Shinji balık getirip de üzgün bir tavır takınınca, Chiyoko Shinji'nin yüzüne bakmayı göze alamadı. Ve neler olup bittiğini sezemeyen iyi yürekli ana baba, Chiyoko'nun ezilmiş halinden tedirgin olmaktaydılar.

Chiyoko'nun bahar tatili sona eriyor, Tokyo'daki üniversiteye döneceği gün yaklaşıyordu. Yaptığı haksızlığı itiraf etmeğe pek yanaşmıyordu ama, öte yandan, Shinji'den özür dilemeden de Tokyo'ya dönemeyecekmiş gibi bir duyguya kapılıyordu. Suçlu olduğunu itiraf etmezse, Shinji'nin, ona kızmak için nedeni olamazdı, ama ne olursa olsun yine de özür dilemek istiyordu Shinji'den.

Böylece, Tokyo'ya hareketinden önceki akşam, geceyi evlerinde geçireceği posta müdürünün ailesine söyleyip, ertesi sabah gün doğmadan yalnız başına kumsala indi.

Yıldızlar altındaki kumsalda çoktan hareketli bir gün başlamıştı. Tekneler, haykırmalar arasında kızaklardan indiriliyor, suya atılıyordu. Göze görünen, sadece, adamların başlarına sarmış oldukları bezlerle atkılarının parıltısıydı.

Chiyoko, ayağındaki tahta sandallarla attığı her adımla, soğuk kumlara biraz daha gömülüyordu. Topuklarının arkasındaki kum yumuşacık kayıyordu.

Herkesin işi başından aşmıştı. Chiyoko'ya aldıran yoktu. Günlük ekmek savaşının tekdüze, ama herşeye egemen havasına kapılmış olan bütün bura insanların canlarını dişlerine takarak uğraştıklarını, içlerinden hiç birinin, onun gibi duygularına kapılmadığını, acılı bir utançla anladı.

Bununla birlikte, şu anda gözleriyle karanlığı

delmeğe çalışıyor, Shinji'yi bulmağa çalışıyordu. Bütün erkeklerin giyim kuşamı aynıydı. Alaca karanlıkta suratları da zor seçiliyordu.

Teknelerden biri artık suya atılmıştı, dalgaların üzerinde kendini kısıvrak yakalayan kayalar-
dan kurtulmuşçasına neşeyle sallanıyordu. Chiyoko, içgüdüsel bir hareketle bu tekneden yana dönüp, başına beyaz bir bez bağlamış olan gence seslendi.

Delikanlı henüz tekneye atlamıştı ki, olduğu yerde durup geri döndü. Gülümseyen yüzü, pırıl pırıl, bembeyaz dişlerini ortaya koyuyordu. Chiyoko, gencin gerçekten de Shinji olduğunu gördü.

— «Bugün Tokyo'ya dönüyorum. Sana hoşça kal demeğe geldim.»

— «Ya, öyle mi?» Bir an susan Shinji, biraz sonra, konuşmaktan utanıyormuş gibi, zorlanarak konuştu:

— «Güle güle git...»

Shinji'nin acelesi vardı. Bunu anlayan Chiyo-
ko, onun için büsbütün sıkıldı. Ağzından tek bir söz bile çıkmaz olmuştu. Gözlerini kapayıp içinden, Shinji sadece bir dakika daha burada kalsın diye dua etti. Ama aynı anda da, ondan özür dilemek isteğinin ardında, tatlı bir söz işitmek özleminin de saklı olduğunu anladı.

Çirkinliğine böylesine inanmış olan bir kızın nesini affedecekti Shinji? Chiyoko, elinde olmaya-
rak, kalbinin derinliklerinde saklamış olduğu soru-
yu ağzından kaçırdı. Öyle bir soru ki, belki de bu soruyu şimdiye dek tek bir insana bile yöneltme-
mişti.

— «Shinji, gerçekten çirkin miyim?»

— «Ne dedin?» diye soran delikanlı, şaşkın şaş-
kın baktı yüzüne.

— «Yüzüm çirkin mi gerçekten?»

Chiyoko, günün ağardığı şu sırada, alacakaranlığın yüzünü örteceğini, yüzüne hafif bir güzellik katacağını umuyordu. Ama ötelerde, doğuda, denizin üzerinden yükselen, günün aydınlığı değil miydi?

Shinji'nin verdiği karşılık çabuk ve kesin oldu. Acelesi olduğundan, elinde olmayarak uzayacak bir karşılık, kızı belki de inciteceğinden, durumu kurtarmış oldu.

— «Bu da nereden aklına geldi? Güzelsin sen...», dedi. Shinji'nin bir eli teknenin başındaydı, ayakta da içeri attı atacaktı. «Güzelsin...»

Shinji yok yere övecek adamlardan değildi, bunu bilmeyen yoktu. Ve şu anda, vaktin darlığından ötürü, kızın sorusuna en mutlu karşılığı bulmuştu.

Tekne kıyıdan ayrıldı. Shinji teknenin kenarında durmuş, sevinçle el sallıyordu hâlâ.

Ve böylece, kıyıda mutlu bir kız bırakmış oldu.

Bir kaç saat sonra. Chiyoko'nun ana babası, kızlarını bineceği gemiye kadar geçirmek üzere, fener kulesinden inip geldiler. Bu son görüşme sırasında, Chiyoko'nun yüzü sevinçten pırıl pırıldı. Ana baba, kızlarının Tokyo'ya dönmekten böylesine sevinç duymasına şaşılar.

Kamikaze-maru yolcu gemisi, rıhtımdan ayrıldı. Neden sonra Chiyoko sıcacık güvertede tek başına kalabilmişti. Bütün sabah içinden geçirdiği mutluluk duygusu, yapayalnız olduğu şu sırada tamamlanmıştı.

«Güzel olduğumu söyledi... Evet, güzel olduğumu söyledi...» Chiyoko, o dakikadan beri yüz-

lerce kere inirıldandığı bu cümleyi bir daha tekrarladı.

«Gerçekten de söyledi bunu... Bu bana yeter. Daha fazlasını beklemiyorum. Gerçekten söyledi bunu bana. Bununla yetinmeli, beni seviyor diye umutlanmamalıyım. Shinji... Shinji'nin bir kızı var, sevdiği bir kızı var... ona neden yaptım bunu? Onu kıskançlığımdan ötürü üzmemeli miydim? Oysa Shinji benim bu densizliğime, güzel olduğumu söyleyerek karşılık verdi. İşlediğim bu hatayı düzeltmeliyim... ona bundan ötürü teşekkür edebilmek için elimden geleni yapacağım.»

Chiyoko, daldığı düşlerden irkilerek sıyrıldı. Suyun üzerinden garip bir şarkı çalınıyordu kulağına. Denize bakınca, Irako-Kanal yönünden gelmekte olan, kırmızı flâmalarla donanmış bir sürü tekne gördü. Şarkı bu teknelerden yükseliyordu.

Güvertede bir halat kangalını dürmekte olan genç kaptan yardımcısına: «Bu da nesi?» diye sordu.

— «İse Tapınağına giden hacı tekneleri. Surlu Körfezindeki Enshu ve Yaizu bölgesi balıkçıları, ton balığına çıktıkları teknelerine ailelerini almış, Toba'ya yelken açmışlar. Kırmızı flâmalarda teknelerin adları var. Bütün yolculuk boyunca içer, şarkı söyler, kâğıt oynarlar.»

Kırmızı flâmalar giderek daha iyi seçilmekteydi. Son posta gemilerinin, Kamikaze-maru'nun yanından geçip gittikleri sırada, şarkıcıların rüzgâr tarafından iletilen sesleri, daha sert ve güçlü yankılanıyordu.

Chiyoko, cümleyi içinden gizli gizli tekrarladı: «Güzel olduğumu söyledi.»

ON İKİNCİ BÖLÜM

İlkbahar böyle sona erdi. Ağaçlar yavaş yavaş yeşermeye durdu. Adanın doğu kıyısındaki kayalıkları üzerinde, fundalar arasında yetişen kumsal pamuklarının çiçek açması için henüz erkendi ama, şurada burada, başka çayır çiçeklerinin çoktan renk renk açınağa başladığı görülüyordu. Çocuklar yeniden okula başladılar. Dalgıç kadınlardan bazıları da, bir tür deniz yosunu çıkarmak üzere soğuk sulara dalmağa koyulmuşlardı. Bundan ötürü, şimdi sürüyle ev bütün gün pencereleri açık, kapıları açık kalıyordu. Boş evlere arılar dadanıyor, odalarda vızıldayarak dolaşıyor, zaman zaman aynalara çarpıyorlardı.

Shinji plân kurmağa alışkın olmadığından, Hatsue ile nasıl karşılaşılabileceğini tasarlamamıştı. Önceleri az da buluşmuş olsalar, bekleyiş, gelecek buluşma için beslenen umuttan ötürü, çekilir olmuştu. Ne var ki şimdi, birbirlerini göremiyeceklerini bildiği için, duyduğu özlem hep daha acılı oluyordu. Yukichi'ye verdiği sözden ötürü de işten bir gün bile uzak kalamıyordu. İşte böylece, balıktan döndükten sonra sokaklar boşahncaya dek beklemekten, sonra da Hatsue'nin evi çevresinde dolanmaktan başka yapılacak bir şey kalmadı Shinji için.

Zaman zaman yukarıda bir pencere açılıyor, Hatsue dışarı bakıyordu. Ne var ki, ay ışığının pencereye düştüğü ender ve mutlu raslantılar dışında, Hatsue'nin yüzü hep gölgedeydi. Ama ay ısımasa da, Shinji keskin gözleriyle Hatsue'nin yanaklarından süzülen göz yaşlarını görebiliyordu. Komşular-

dan korktuğu için Hatsue'nin sesi soluğu çıkmıyordu. Küçük sebze bahçesinin taş duvarı ardında, evin arka cephesinde duran Shinji de, sesi soluğu kesilmiş, genç kızın yüzüne bakmakla yetiniyordu.

Ertesi gün Ryuji'nin getirdiği mektupta, Hatsue, böyle kaçamak bir buluşmanın içinde doğurduğu üzüntüyü iyiden iyiye anlatmaktaydı. Ve bu cümleleri okuyan Shinji, bir akşam önce gördüğü sesi soluğu kesik Hatsue birden canlanmış gibi, kızın, eti kanıyla karşısında durduğunu görüyordu.

Bu türden karşılaşmalar Shinji için de acı oluyor, zaman zaman, üzüntüden kurtulmak amacıyla, geceleri adanın gezilmeyen ıssız bölgelerinde yürüyüşe çıkıyordu. Zaman oluyor, Prens Deki'nin eski mezarının bulunduğu tepeye kadar yürüdüğü oluyor. Bu mezarlıklı tepenin sınırını tam olarak saptamak kolay değildi artık. En yüksek yerinde, yılanmış yedi çam ağacı yükseliyor, onların ortasında da, küçük bir «torii» ile bir de mihrap bulunuyordu.

Prens Deki'nin efsanesi ancak ana hatlarıyla bilinirdi. Daha, garibi adının bile nasıl, nereden geldiği bilinmiyordu. Gökteki ay takvimine göre, yeni yıl bayramında yapılan eski, saygıdeğer bir tören sırasında, rahip, mihrabın içinde duran garip bir kutuyu alır, açardı. Altmış yaşını aşmış evli çiftlerin, kutunun içine söyle kaçamak bir bakış atmağa hakları vardı. Kutuda, törenlerde kullanılan değnekleri andıran eski bir değnek göze çarpardı. Bu esrarlı, değerli değnekle Prens Deki arasında nasıl bir ilişki bulunduğunu hiç kimse bilmezdi. Otuz yıl öncesine kadar, adadaki çocuklar annelerini «eya» diye çağırırlardı. Bu deyim,

Prensin, karısını «heya», «oda» diye çağırmasıyla ilgili olarak, bir değişmeye uğrayıp bu günlere dek geldiği söylenir ve bu değişikliğin de, Prens oğlunun, babasının kullandığı bu deyiimi taklide özenerek, çocuk ağzıyla «eya» diye seslenmesinden ileri geldiği anlatılırdı.

Prens'e gelince, yine anlatıldığına göre, uzun uzun zamanlar önce, altından bir gemi ile uzak bir ülkeden gelip adaya yerleşmişti. Sonra, adadan bir kızı kendine eş olarak seçmiş, ölümünden sonra da böyle prenlere yakışacak bir mezara gömülmüştü. Prensin adadaki yaşantısı üzerine hiç bir şey bilinmiyordu. Öteden beri böyle efsane kahramanlarına yakıştırılan olağan trajik öyküler de anlatılmıyordu Prens üzerine. Bütün efsanenin gerçeğe dayandığı kabul edilecek olursa, o zaman, ağızdan ağıza gelmiş bilgi göz önünde tutularak, Prens Deki'nin Uta-Jima'da trajik bir öykünün gelişmesine sebep olmayacak mutlu ve olaysız bir yaşantı sürdürdüğüne inanılabilirdi.

Belki de Prens Deki, Tanrı'nın bir habercisi olarak yeryüzüne inmiş, insanlar gerçek kimliğini bilmeksizin, burada yıllarca yaşamıştı. Dilediğini yapmak özgürlüğüne sahip olmuş, mutluluk ve Tanrı'nın takdisi, üzerinden hiç eksik olmayıp, geçici kalıntısı, o güzelim Beş-Mil Körfezi ile Hachijo Adasının görüldüğü bu tepeye gömülmüştü.

Shinji'ye gelince, yorgunluktan dizlerinin bağı kesilinceye dek Tapınağın çevresinde dolanıyor, kendini, kalbinin en kuytu köşelerine kadar mutsuz hissediyordu. Başının içi bomboş, otların üzerine oturup dizlerini kaldırmıyor, ötelere, ay ışığı içindeki denize bakıp duruyordu. Ayın çevresinde bir halka-

nın belirdiğini görünce, ertesi sabah yağmur yağacağını anladı. Bir işaretti bu.

Ertesi sabah, Ryuji, günlük mektubu almak üzere Hatsue'nin evi önünde durdu. Mektup su fıçısının üzerindeki tahta kapağın altındaydı. Hatsue, mektup yağmurdan ıslanmasın diye, kapağın bu kenarına bir de maden parçası koymuştu.

Yağmur bütün gün kesilmek bilmedi ama, Shinji öğle yemeğinde, yağmurluğunun altında tuttuğu mektubu okumaktan da geri kalmadı.

Hatsue'nin yazısı bu sefer çok zor sökülüyordu. Bunu, mektubu sabah erkenden yatakta yazmış olmasına ve babasından korktuğu için, ışığı yakmamasına yoruyordu. Mektuplarını genellikle gündüzleri, göz altında olmadığı bir sırada yazıyor, balıkçı tekneleri sabah denize açılmadan da, aralarında kararlaştırdıkları yere koyuyordu. Bu sefer Shinji'ye özel bir şey anlatmak istediğinden, daha önce yazdığı uzun mektubu yırtmış, onun yerine yenisini yazmıştı.

Hatsue, mektubunda da belirttiği gibi, mutlu bir düş görmüştü. Gördüğü bu düş sırasında, bir Tanrı kendisine, Prens Deki'nin Shinji'nin kişiliğinde yeniden yaşamağa başladığını anlatmıştı. Sonra, evlenmişler, nur topu gibi bir de çocukları olmuştu.

Shinji, Hatsue'nin, bir gece önce Prens'in mezarını yokladığını bilemiyeceğinden emindi. Bu şaşılacak raslantıdan öylesine etkilenmişti ki, hemen bu akşam, eve döner dönmez, Hatsue'ye uzun bir mektup yazıp, gördüğü düşün derin bir anlamı olduğuna inandığını anlatacaktı.

Artık Shinji'nin işi ailesini geçindirneğe yet-

tiğinden, sular soğuk kaldığı sürece, annesinin dalması gerekmiyordu. Onun için annesi, ancak haziran'dan sonra dalmağa karar vermişti. Ne var ki, bütün hayatı boyunca ağır işe alışmış olduğundan, havalar da artık ısındığı için, ev işinden tatmin olmuyordu. Böyle işsiz güçsüz otururken, yararsız, kara düşüncelere kaptırıyordu kendini.

Oğlunun mutsuz olduğu, kafasından hiç çıkmıyordu. Shinji artık üç ay öncesine göre bambaşka bir insan olup çıkmıştı. Hoş, oldum olası konuşkan değildi ama, eskiden hiç konuşmasa da yüzünden fışkıran gençlik neşesi, şimdi enikonu bozulmuş gibiydi.

Bir gün, sabah sabah dikişini bitiren anası, sıkıcı bir ikindi vaktini karşılamağa durmuştu. Oğluna yardım edebilmek için ne yapabileceğini düşündü. Kendi evine güneş ışığı vurmuyordu ama, komşu sundurmanın damına doğru baktı mı, sevinçli bahar sonu göğünün bir parçasını görebiliyordu. Kararını verip, evden çıktı. Aşağı dalgakırana gidip, dalgakıranın dibinde çatlayan dalgaları seyre koyuldu. Bir şey düşüneceği zamanlar, o da tıpkı oğlu gibi, denizin yakınında olmak isterdi.

Yalı boyundaki kazıklar, ahtapot çanaklarına ait ve burada kurutulan iplerle örtülüydü. Ancak bir iki teknenin bulunduğu kumsalda da, kurusunlar diye güneşe serilmiş ağları gördü. Şu anda, serili ağlardan kazıklara doğru uçarak yaklaşan bir kelebeğe dikmişti gözlerini. Büyük, güzel bir kırlangıç kelebeği. Belki de burada, bu ipler, kum ve beton arasında, yeni, başka türden bir çiçek aramaktaydı bu kelebek. Balıkçı evlerinin bahçeleri böylesine bir çabayı hiç de hakedecek gibi değildi.

ler. Kenarlarına taşlar dizilmiş yollar boyunca uza-
yıp giden daracık tarhlardan başka bir şey değildi
bu bağçeler. Bu tarhlardaki cılız çiçeklerden düş
kırıklığına uğrayan kelebek, her halde soluğu kum-
salda almıştı.

Dalgakıranın öbür yanında deniz, dibine kadar
bulanık olurdu. Ve burada su, kirli, sarı yeşil bir
renge bürünürdü. Şu sırada Shinji'nin anası, kele-
beğin, kazıkların birinden nasıl havalandığını, son-
ra da, kirli suyun üzerine kadar nasıl indiğini gör-
dü. Yeniden havalara yükselmek üzere, orada biraz
dinlenecekmiş gibiydi kelebek.

«Ne de garip kelebek...» diye düşündü Shinji'-
nin anası. «Kendini martı mı sanıyor ne?» Kelebek
şimdi ne yapacak diye merakla izliyordu.

Görünüşe bakılırsa, kelebek adadan ayrılıp de-
niz rüzgârına karışmak niyetindeydi. Hoş rüzgâr
tatlı esiyor gibiydi ama, kelebeğin zarif uçuşunu
da kösteklemekteydi. Bununla beraber, kelebek ha-
valara yükselip ilerlemeyi başardı. Shinji'nin ana-
sı, hayvancık gözleri kamaştıran aydınlık gökte sa-
dece kara bir nokta haline girinceye dek, kelebeğin
ardından baktı durdu.

Kelebek bir süre, kadının görüş açısının dışın-
da, denemelerini yeniledi, sonra, yeniden aşağıya
doğru uçtu, deniz üzerinde bocalayarak vakit ge-
çirdi, daha sonra da, denizin pırıl pırıl enginliğin-
den ötürü, ya da bir ötedeki adaya uzanan çok kısa
sandığı, yolun çok uzun olmasından ötürü, umut-
suzluğa düşüp dalgakırana döndü. Kanatlarını ka-
patınca, halatların üzerindeki büyük düğümlerden
birinin gölgesiymiş gibi göründü.

Shinji'nin anası batıl inançlı değildi, kendini

bir takım görünümlerin etkisine kaptırmazdı. Ne var ki, kelebeğin boşuna çabaları ne de olsa keder salınıştı içine.

«Seni budala hayvan seni... Çekip gitmek istiyorsan kapağı bir gemiye atsana... O seni rahat rahat götürür...»

Bu arada, ada dışında hiç bir ilişkisi olmayan kendisi de, yıllardır posta gemisine adım atmamıştı.

Birden, yüreği durup dururken tasasız bir cesaretle doldu. Hızlı, sağlam adımlarla dalgakırandan ayrıldı. Yolda karşısına çıkıp onu selâmlayan bir dalgıç kadın, Shinji'nin anasının, selâmına karşılık vermeksizin düşünceli düşünceli geçip gitmesine şaştı.

Terukichi Miyata, köyün en varlıklı erkeklerindendi. Evine gelince, bütün öteki evlerden olsa olsa az bir şey daha yeniydi. Kiremitli damının komşu yapıların damlarından daha yüksek olduğu pek de ileri sürülemezdi. Evin ne dış kapısı, ne de taştan duvarı vardı. Öbür evlerden başkaca bir değişikliği de yoktu. Ana giriş kapısının solunda ayakyolu, sağda da mutfak penceresi. Ev bir yamaçta olduğundan, tepenin başladığı taraftaki sağlam, beton temel, eve belirli bir dayanıklılık kazandırıyordu. Bu temel katı, depo olarak kullanılırdı ve doğrudan doğruya dar bir sokağa açılan pencereleri vardı.

Mutfak kapısının yanında, içinde yetişkin bir insanın kolayca yıkanabileceği bir su batyası duruyordu. Hatsue'nin her sabah altına mektup sıkıştırdığı tahta kapak, suyu her türlü toz ve kirden koruyacakmış gibi görünüyordu. Ne var ki, yazları, kaşla göz arasına sivrisineklerle diğer küçük, kanatlı hayvanların boğulmasına engel olamıyordu.

Shinji'nin anası, evden içeri girmeden önce, bir an duraladı. Aslında dostluğu olmayan Miyata ailesini sadece yoklaması olayı bile, köydeki bütün boşboğazları harekete geçirebilirdi. Dikkatle dört bir yanına göz gezdirdi: Ortalıkta göze görünür kimse yoktu. Sadece bir kaç tavuk, küçük yolun üzerinde yem arıyor, komşu evin bahçesindeki cılız açalya tomurcuklarının arasından, aşağıda kalan denizin yukarılara yansıyan ışıltısı görünüyordu.

Shinji'nin anası elini saçına götürünce, deniz rüzgârının saçlarını karıştırmış olduğunu anladı, bir kaç dişi eksilmiş kırmızı bir selüloid tarağı cebinden çıkarıp, çabuk çabuk tarandı. Sirtında gündelik iş entarisi vardı. Pudra ya da rastık izi olmayan yüzünden aşağıda, güneş yanığı vücudunun bir parçası görünüyordu. Sonra, kimonoya benzer bir ceket, bir de örgü işi pantolon. Çıplak ayakları tahta sandallar içindeydi.

Ayak parmakları, dalgıç kadınların su yüzüne çıkmak için ayaklarını dibe vurdukları sırada aldıkları kesiklerden, yara berelerden sertleşmiş, yara izleriyle dolmuştu. Tırnakları kalın, kabaydı. Bacakları için hiç de güzel denemezdi ama, o bacaklarla attığı adımlar sağlam ve dengeliydi.

Kapıyı açıp sofaya girdi. Sıkı sıkı bastırılmış toprak döşeme üzerinde, sanki ayaklardan çabuk çabuk çıkarılıp savrulmuşçasına, birbirine karışmış bir kaç çift tahta ayakkabı duruyordu. Kırmızı bağlı bir çifti ile de, görünüşe bakılırsa, hemen kısa bir süre önce kumsalda dolaşılmıştı. Ayakkabılara ıslak bir kum tabakasının yapışmış olduğu görülüyordu.

Ev derin bir sessizlik içindeydi, ayakyolundan

gelen koku havada asılı kalmıştı sanki. Sofaya açılan odalar karanlıktı, ne var ki, evin arka cephesindeki pencerelerin birinden güneş ışığı geliyor, öteki odalardan birinin döşemesine, safran rengi havluyu andıran açık bir renk atıyordu.

— «Günaydın...», diye seslendi Shinji'nin anası.

Bir süre bekledi. Bir karşılık çıkmayınca, yeniden seslendi.

Derken, sofanın bir kenarındaki, taşınabilir merdivenleri andıran bir merdivenden, Hatsue'nin indiği görüldü.

— «Oh, teyze...», diye bağırdı Hatsue. Bacaklarında koyu renkli bir iş pantolonu vardı, saçları sarı bir kurdele ile tutturulmuştu.

— «Ne güzel kurdele bu...», dedi Shinji'nin anası candan bir sesle. Bu arada, oğlunu sevda hastası eden bu kızı şöyle bir gözden geçirdi.

Belki de ona öyle geliyordu ama, Hatsue'nin yüzü biraz bozulmuş, solmuş gibi görünüyordu. Bundan ötürü de, koyu renkli, parlak gözleri daha bir ortaya çıkmıştı şimdi.

Yaşlıca kadın tarafından tepeden tırnağa incelendiğini gören Hatsue, kızardı.

Shinji'nin anası, işe girişmeğe kesin kararlıydı. Terukichi ile görüşüp, oğlunun suçsuzluğunu savunacak, kendi görüşünü ortaya koyup, Terukichi'yi, gençlerin evlenmesine razı olması için harekete geçirecekti. Şu sıradaki durum için tek bir çözüm yolu vardı: İki gencin ana babası açıkça konuşmalıydılar.

— «Baban evde mi?»

— «Evet.»

— «Kendisiyle konuşacağım bir şey var. Haber ver lütfen.»

— «Olur.»

Hatsue, yüzünde bir tedirginlik, merdivenden yukarı çıktı.

Shinji'nin anası, sofadan asıl eve giden basamağa oturdu. Uzun süre bekleyeceğini düşündüğünden, keşke sigara alsaydım yanıma diye geçirdi içinden. Burada, böyle oturmuş beklerken, cesareti kırılmağa yüz tuttu. Buraya gelmekle ne budalalık ettiğini anlıyordu şimdi.

Basamaklar hafiften çıtırdadı, Hatsue göründü. Merdiveni sonuna dek inmeyip, yarı yolda durdu, biraz öne eğildi. Merdiven gölgede olduğundan, Shinji'nin anası kızın yüzünü iyi seçemiyordu.

— «Şey, babam seni görmek istemiyormuş.»

— «Beni görmek istemiyor muymuş?»

— «Evet...»

Haber kadının cesaretini büsbütün kırınıştı ama, aynı zamanda da, kalbi kırıldığı için, öfkeye kapılmıştı. Birden, o uzun, didinmelerle dolu hayatı ve dul bir kadın olarak katlanmak zorunda kaldığı üzüntüler, gözlerinde canlandı. Ayağa kalkıp dışarı çıktı, ne var ki, tam kapının altında durup arkasına dönerek, ötede suratına tükürmek istediği biri varmış gibi, tiz bir sesle bağırdı:

— «Peki, öyle olsun... Yaşlı, dul bir kadını görmek istemiyorsun demek. Kapının eşikinden bir daha adım atmamı istemiyorsun, öyle mi? Güzel, şimdi sana söyleyeceğim şu sözü iyi dinle, sen de babana anlat. Dinle, işte söylüyorum, bir daha hayatım boyunca bu eşikten içeri adım atmayacağım.»

Shinji'nin anası, bu boşa giden teşebbüsten oğluna söz açmayı göze alamadı. Suçu yükleyecek

birini aradığından, bütün öfkesi Hatsue'ye yöneldi ve kızı öylesine çirkin bir şekilde diline doladı ki, sonunda oğlu ile kavgaya bile tutuştular.

Bütün öbür gün süresince konuşmayan ana oğul, sonra yeniden barıştılar. Anası, oğlunun sevgisinden olmak istemiyordu, eninde sonunda oğluna Terukichi'nin evindeki boşa giden teşebbüsten söz açmak zorunda kaldı. Shinji ise Hatsue'nin mektubundan olayı çoktan öğrenmişti.

Anası günah çıkartırken, kırıcı şeyler söylediği son sahneyi elbette anlatmadan geçmişti. Shinji'nin duygularını incitmek istemeyen Hatsue de mektubunda bundan hiç söz açmamıştı. Böylece, Shinji'nin içinde sadece, Terukichi'nin, anasını evinden kovup, anasının da bu alçalmayı içine sindirmek zorunda kaldığından ötürü bir acı yer etti. Bu âna kadar Shinji, Hatsue için beslediği duyguları anasından gizlemeğe kalkışmamıştı. Ama bundan böyle, Yukichi ile Ryuji'den başkasına güvenmemeğe karar verdi. Anasına duyduğu saygı onu böyle bir karar almağa zorlamıştı.

İyi bir şey yapmağa kalkışıp da bunu başaramayan anne, bundan böyle, eskisine göre daha bir yalnızlaştı.

Bereket tekneler artık her gün balığa çıkıyordu. Bir gün bile boş kalacak olsa, Hatsue'yi görmeksizin adada saatlerce boş oturmak zorunda kalacağından ötürü, Shinji muhakkak dertlenirdi. Böylece, Mayıs ayı geldi çattı, iki genç hâlâ buluşamıyorlardı. Derken, günün birinde Ryuji'nin getirdiği bir mektup, Shinji'nin içini yeniden sevinçle doldurdu:

«...yarın akşam babamın konukları var. Geceyi

bizde geçirmek üzere Tsu'dan gelen bir kaç yüksek memur. Evde konuk oldu mu, babam öyle içiyor ki, erkenden yatmak zorunda kalıyor. Onun için saat on bire doğru evden sıvılabileceğimi umuyorum. Beni Yashiro Tapınağında bekle...»

O gün balıktan eve dönen Shinji, sırtına yeni bir gömlek geçirdi. Hiç bir açıklamada bulunmadığı anası, Shinji'yi huzursuz bakışlarla gözden geçirmektedir. Oğlu yine o geçen fırtınalı gündeki gibiydi.

Shinji, beklemek acısını şu son günlerde yeteri kadar tatmıştı. Onun için, bu sefer kızı bekletmenin doğru ve kolay olacağı kanısındaydı. Ne var ki, bunu yapmayı başaramadı. Annesi ile Hiroshi yatar yatmaz, evden çıktı. Daha iki saat vardı on bire...

Bekleme süresini kısaltmak için, Gençler Birliği'nin aşağıdaki barakasına yollandı. Barakanın pencerelerinden kumsala ışık vuruyor, dışarıdan, barakada geceleleyen çocukların sesleri işitiliyordu. Shinji birden, içerdekilerin ondan söz açtıkları duygusuna kapılıp geri döndü, oradan uzaklaştı.

Dalgakırana ulaşınca, yüzünü denizden esen rüzgâra çevirdi. Derken, Yukichi'den Hatsue'nin kim olduğunu öğrendiği akşam güneş batarken, ufuktaki bulutların arasından geçip giden beyaz posta gemisi takıldı aklına. O sırada gemiye ne garip bir duyguyla bakmış olduğunu düşündü. Beyaz posta gemisi Shinji için «bilinmeyen şeyler» demekti. Tanımadığı dünyaya ancak uzaktan baktığı sürece içi rahat, yüreği huzur doluydu. Ne var ki, pupa yelken bilinmeyene doğru yol almağa başla-

yınca, içini de huzursuzluk ile umutsuzluk, şaşkınlık ile üzüntü dolduruyordu.

Aslında şu sırada, sevinçten yerinden fırlaması gereken yüreğinin neden böyle baskı altında ve üzüntülü olduğunu bilmiyor değildi. Bu gece buluşmayı istediği kız, belki de içinde bulunduğu sorun'un bir an önce çözümlenmesi için zorlayacaktı onu. Kaçmak mı? Ama denizin ortasında bir adada yaşamaktaydılar... kaçmak için önce bir tekne gerekliydi. Shinji'nin kendi teknesi olmadığı gibi, daha önemlisi, parası da yoktu. Birlikte intihar mı etmek? Bu adada bile, bu son çözüm yoluna başvurmuş sevdalı çiftler görülmüştü. Gelgelelim, genç balıkçının sağlıklı ruhu, böyle bir düşünceyi geriye itmekteydi. Bu yola baş vuran insanlar bencil, yalnız kendilerini düşünen insanlardı. Şimdiye dek kendi eliyle ölüme atılmak hiç aklından bile geçmemişti. Anasına, kardeşine karşı sorumluluğu vardı.

Böyle, burada düşünüp dururken, vakit şaşılacak bir hızla geçti. Düşünmeye alışkın olmayan Shinji, şaşılacak bir karara vardı: Düşünmek zamanı geçirmeğe yarar. Böyle olmakla beraber, şimdi kesin kararlı olarak, bütün ileriki düşünceleri bir kenara itti. Bu yeni alışkanlığın çok iyi yanları olsa bile, her şeyden önce kötü bir yanını da bulmuştu.

Shinji'nin saati yoktu, saata gereklilik duymazdı. Saatin kaç olduğunu içgüdüleriyle anlardı. Bu konuda olağanüstü bir yeteneğe sahipti.

Salt başını göğsüne kaldırıp şöyle bir bakması yetiyordu. Yıldızların hareketini tamı tamına ölçebilecek kadar bilgili olmamakla beraber, gün ile ge-

cenin nasıl çark ettiğini vücudunun içinde duyuyordu. Doğanın sırlarına öylesine yakındı ki, doğa sistemi içinde oluşan her şeyi kendiliğinden kavrayıveriyordu.

Yashiro Tapınağının yönetim bölümündeki girişinde, basamaklarda otururken, bir saatin bir kere çaldığını duymuştu. Artık hiç kuşkusu kalmamıştı, saat on buçuktu. Rahip ile ailesi derin uykudaydılar. Şu anda Shinji, kulağım pencere pancurlarına dayamış, içerdeki duvar saatinin, odada yankılar yaparak, on bir kere vuruşuna kulak kabartmaktaydı.

Ayağa kalkıp çam dallarının arasındaki koyu gölgelikte yürüdü, köye inen en yukardaki taş basamakların üzerinde durdu. Ay ışığı yoktu. Sadece şurada burada, göğü kaplamış incecik bulutların arasında, bir kaç yıldız parıldıyordu. Kireçli taştan basamaklar, zayıf gece ışığının son parıltısını bile içlerine sindirmiş görünüyor, Shinji'nin durduğu yerden aşağıdaki derinliğe doğru bembeyaz akıp giden koca. haşmetli bir şelâleyi andırıyorlardı.

Bütün Ise Körfezi karanlığa gömülmüştü, ne var ki uzak kıyılarda ışıklar parıldamaktaydı. Chita ve Atsumi Yarımadaalarında tek tek aydınlık noktalar, ama Uji-Yamada kentinin orada, büyük, apaydınlık ışıyan lekeler.

Shinji yeni gömleğinden gurur duymaktaydı. İki yüz basamaklık merdivenin en alt basamağından bile, gömleğinin göz kamaştıran beyazlığı göze çarpabilirdi. Aşağı yukarı yarı yükseklikte, iki yandan merdiven basamaklarına sarkmış çam dallarının kara gölgesi yayılıyordu.

Tam bu sırada, çok aşağıda, küçücük görünen

bir insan gölgesi belirdi. Shinji'nin yüreği sevinçten daha hızlı atmağa başladı. Basamaklardan yukarı azimle tırmanan tahta sandallardan çıkan takırtı öylesine kuvvetliydi ki, bu sesi çıkaran kişinin küçüklüğü ile hiç de orantılı değildi. Öyle bir takırtı ki, sanki hiç dinmeyecek, yorulmak ne bilmeyecekti.

Shinji, basamaklardan aşağı koşmamak için zor tuttu kendini. Artık çoktandır beklediği bu yerde rahat rahat durmalıydı. Hatsue'ye, yüzünü görebileceği kadar yaklaşıp da adını çağırmadan bunu yapabilecek miydi? Bunun tek bir çaresi vardı, ona doğru koşmak... Ama yüzünü apaçık ne zaman görebilecekti acaba? Yüzüncü basamaktan sonra mı? Peki o zaman ne olacaktı?

Tam bu sırada, Shinji garip, öfkeli bir ses işitti. Biri, Hatsue, diye bağıırıyordu.

Bu arada Hatsue, öbür basamaklardan bir az daha geniş olan yüzüncü basamağa ulaşmıştı. Birden, olduğu yerde kaldı. Göğsünün nasıl inip kalktığını Shinji olduğu gibi görüyordu.

Derken, gölgenin içinden, hanidir oraya gizlenmiş olan, Hatsue'nin babası çıkıverdi. Kızı bileğinden yakaladı. Aralarında yüksek sesle bir şeyler konuştuklarını duyan Shinji, en yukarı basamakta, bağlanmış gibi, kıpırdamaksızın duruyordu. Gelgelim, Terukichi'nin yukarıdaki Shinji'ye bakıp aldırdığı falan yoktu. Dönüp, kızını ardından sürükleyerek, basamaklardan aşağı inmeğe koyuldu.

Genç balıkçı hâlâ, bir nöbetçi gibi, merdivenin başında kıpırdamaksızın duruyordu. Ne yapacağını bilemiyordu, kafası yarı yarıya felce uğramıştı sanki.

Bu arada, baba ile kız merdivenin dibine varmışlar, sola dönüp, Shinji'nin görüş açısından çıkmışlardı bile.

ON ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Adanın genç kızları, dalma mevsimi yaklaştıkça, kentteki gençliğin okuldaki bitirme sınavları yaklaşırken kapıldığı korkuya kapılırlardı. Öğrenimin ilk yıllarında bu kızlar, kıyı yakınlarında deniz dibinden çakıl taşı çıkarmayı denerlerdi. Böyle bir oyunla işe koyulur, dalma sanatında ilk adımı atarlardı, tutkularının ölçüsü oranında da bu işin ustası olurlardı. Geçim parası için dalmaya başlanıp da neden sonra gelişi güzel bir oyundan ciddî bir iş yaratılınca, istisnasız bütün kızlar bu işi korkuyla yapmağa başlarlardı. Bundan böyle ilkbahar demek korkulu yazın yaklaşması demek olurdu.

Suyun dibindeki soğuğu, işkenceli nefes darlığını, suyun, koruyucu gözlüklerin kenarlarına baskı yapmasından doğan anlatılamıyacak acıyı, bazı bazı, parmakların bir süngere değmesiyle bütün vücudu kaplayan o âni korkuyu düşünürlerdi. Her türden yaralanmaları, yeniden su yüzüne çıkmak üzere ayaklarını deniz dibindeki keskin kenarlı midyelere vurunca, ayak parmaklarının acıyla nasıl kanadığını, düşünürlerdi. Güçleri kesilinceye dek hep daha derine, daha derine dalmağa zorlanıp, uğradıkları kurşun ağırlığındaki yorgunluğu, düşünürlerdi.

Bütün bunlar anılarında daha da korkunçlaşır, bütün bunlar hep yeniden ve sık sık akıllarına geldikçe, duydukları korku da hep daha büyük olurdu. Hiç bir düşün katılmadığı en derin uykularda bile, kızların birdenbire irkilip uyanmaları, olağandı. O zaman terden sırılsıklam olmuş yumruklarını sıkarlardı, huzur içindeki döşeklerini dört bir yanından sarmış karanlığa, gözlerini dikerlerdi.

Daha yaşı dalgıçlarda, evli kadınlarda, durum başkaydı. Onlar sudan çıktıklarında şarkılar söyler, güler, yüksek sesle şakalaşırlardı. Onlar için iş, neredeyse, yeniden bir oyun hâline girmiş gibi görünürdü. Genç kızlar, bu kadınlara kıskanç gözlerle bakar, asla onlar gibi olamayacaklarını ileri sürerlerdi. Ama yıl yılın ardından geçip giderken, bir de günün birinde hayretle görürlerdi ki, kendileri de hiç farkına varmaksızın o korkuyu atlatmışlar da şimdi neşeli dalgıç öncülerinden sayılıyorlar.

Haziran ile temmuz, dalına mevsiminin en önemli aylarıydı. Dalgıç kadınlar özellikle Benten Burnunun doğusundaki Bahçe Körfezinde çalışırlardı.

Yağmur mevsiminin başlamasından bir önceki gün, körfez öylesine parlak bir öğle güneşi altındaydı ki, artık yazın başlangıcından söz edilemezdi. Kadınlar, kurumak için ateş yakmışlardı, güneyden esen hafif bir meltem, dumanları Prens Deki'nin tepedeki mezarına doğru sürüyordu. Bahçe Körfezinde küçük bir sarkıt mağarası vardı. Bu mağaranın ardında da Pasifik Okyanusu, bütün enginliği ile yayılıyordu. Açık denizin yukarılarında yaz bulutları kümelenmekteydi.

Niwa-hama, Bahçe Körfezi, adını gerçekten de yadsı mıyordu, küçük bir kır parkından farkı yoktu da, ondan. Körfezi çevirmiş kireçli kayalar, çocuklar aralarında saklanıp kovboy-kızılderili oyunu oynarken tabancalarıyla ateş etsinler diye, bile bile böyle sıralanmışlardı sanki. Kayaların üzerleri dümdüzdü. Parmak büyüklüğündeki deliklerde yengeçlerle diğer küçük deniz hayvanları saklanıyordu. Kayalıklar arasındaki kum, göz kamaştıran bir beyazlık-

taydı. En tepelerinde, çiçek açmış kumsal pamukları göze çarpıyordu. Mevsim sonuna doğru bu çiçekler, uykudan saçları karmakarışık uyanmış insanları andırırdı. Şu sırada ise, şehvet içindeki yapraklarını, lekesiz ve bembeyaz, kobalt mavisi göğe doğru uzatmışlardı.

Kadınlar öğle paydosundaydı. Ateşin başına çepeçevre oturmuş, gevezelik ediyor, birbirleriyle şakalaşırken attıkları kahkahalar, suyun üzerinde uzaklara kadar cınlıyordu. Kum henüz, tabanlarını ateş gibi saracak kadar kızgın değildi, su da henüz soğuktu ama, dalgıç kadınların sudan çıkar çıkmaz hemen pamuklu giysilerin içine girip ateşin önüne çömecekleri kadar da soğuk değildi.

Kahkahayla gülen dalgıç kadınlar, vücutlarının belden yukarısını öne doğru geriyor, memelerini gururla gözler önüne seriyorlardı. Hattâ içlerinden biri memelerini eliyle kaldırmaktaydı.

— «Yok yok, o sayılmaz. Ellerini yardıma çağırırsan hile yapıp yapmadığın anlaşılmaz ki.»

— «Sana mı kaldıydı bunu söylemek? Ellerini yardıma da çağırırsan senin memelerinin artık hile kaldıracak hâli yok.»

Çepeçevre neşeli kahkahalar ortalığı cınlatıyordu. Kadınlar, en güzel memeye kimin sahip olduğunu bulmağa çalışıyorlardı.

Bütün memeler güneş yanığı esmerdi. Şu esrar dolu beyaz renge sahip olmadıkları gibi, damarları ortaya koyan saydam cilde de sahip değildiler. Yalnız cilde göre karar verilecek olursa, şehvet duygusu ile ilişkisi olan bir görünüm yok gibiydi. Ne var ki, sağlıklı yüzey altında, güneş, parlak, yarı saydam, bal sarısı bir renk meydana getirmişti. Meme

tepelerinin çevresindeki koyu renkli halkalar, parça parça esrarlı kara bir leke gibi değil de, bal sarısı çevrenin daha koyulaşmış bir gölgesi gibi görünüyordu.

Buradaki ateşin dört bir yanında gözler önüne serilen bütün memeler içinde, bir kaç tane pörsümüş, sarkınışı bulunduğu gibi, tepeleri kuru, kütür kütür üzümleri andıranlar da vardı. Hoş çoğu kadınların, memelerini sağlam, geniş bedenlerinde oldukça dik tutup, kendi ağırlıkları altında sarkmalarına engel olan iyi gelişmiş adaleleri vardı. Görünüşlerine bakılırsa, tıpkı olgunlaşan yemişler gibi, her Tanrının günü korkusuz ve güneş altında, kendi kendilerini geliştirmekteydiler.

Genç kızlardan biri, memelerinden birinin ötekinden daha küçük olduğundan yakınıyor, yaşlıca bir kadın da onu candan sözlerle teselli ediyordu.

— «Onun için üzülme sakın. Günün birinde yakışıklı, gençten bir sevdalı çıkıp da onları elleyince bak nasıl biçime girerler.»

Ötekiler yeniden güldüler, ama kız hâlâ üzüntülüydü.

— «Gerçekten öyle midir, Oma Ohara?» diye sordu kız.

— «Hiç kuşku yok. Tıpkı senin durumunda bir kız tanırdım. Bir sevdalı bulur bulmaz göğüsleri birbirine eşit olmuştu.»

Shinji'nin anası, memelerinin hâlâ dikkati çekecek kadar diri olmasından gurur duyuyordu. Yaşıtı bütün evlenmiş kadınlar içinde en taze memelere o sahipti. Hiç sevda açlığı çekmemiş ya da yaşadığı sürece hiç üzüntü çekmemiş gibi, memeleri bü-

tün yaz boyunca, yorulmak bilmez kudretini cömertçe gönderen güneşe çevrilmiş dururdu.

Genç kız memeleri ruhunda asla kıskançlık uyandırmazdı. Ama bir çift meme vardı ki, yalnız Shinji'nin anasının değil, bütün oradakilerin hayranlığını uyandırıyordu: Hatsue'nin memeleri...

Shinji'nin anası dalmaya ilk bu gün gelmişti. Hatsue'yi rahat rahat gözden geçirmek için ilk fırsat çıkmış oluyordu demek. Bir süre önce evlerinden ayrılırken Hatsue'ye hakaret etmişti ama, karşılaştıklarında yine birbirlerini selâmlamaktan geri kalmamışlardı. Hatsue yaradılıştan konuşkan değildi. Üstelik bu gün yapılacak çok işleri de olduğundan görüşecek vakitleri olmamıştı. Memeler arasında bir yarışma yapıldığı şu sırada, söz sahibi olanlar çoğunlukla yaşlı kadınlardı. Hatsue'ye karşı hâlâ bir az çekingenlik duyan Shinji'nin anası, Hatsue ile konuşmaya bilerek meydan vermemişti.

Şimdi Hatsue'nin memelerine bakarken, Shinji ile Hatsue üzerine yapılan dedikoduların bir süredir neden kesilmiş olduğunu anlıyordu. Bu memeleri gören hiç bir kadın şüphelenmeğe kalkamazdı. Bunlar, henüz hiç bir erkeğin yaklaşmadığı bir kızın memeleriydi, daha ilk gelişme çağındaydılar ve günü gelip de gelişmeleri tamamlanınca, ne kadar güzelleşecekleri şimdiden anlaşılıyordu.

Pembe tomurcuklu iki küçük tepe arasında, güneşten adamakıllı esmerleşmiş olmakla beraber, henüz duyarlıklarını, pürüzsüzlüklerini ve cildin damar damar serinliğini yitirmemiş bir vâdi, insana baharın ilk günlerini hatırlatan bir vâdi, vardı. Hatsue'nin vücuduna göre memeleri az gelişmiş sayılmazdı. Ne var ki, çocuksu bir hava içindeki yuvar-

laklar daha yeni uyanmış gibiydiler. Onları uyandırmak için gereken, sadece bir kuş tüyünün dokunuşu, sadece hafifçecik okşayacak bir meltemin soluğuydu sanki.

Yaşlı kadın bir deneme yapmaktan kendini alamadı. Ancak bir bâkirede rastlanacak derecede sağlıklı, aynı zamanda da böylesine büyüleyici görünen bu memelerin tepelerinden elini geçirdi. Sert elin dokunuşunu memesinin üzerinde hisseden Hatsue, birden, ürkererek irkildi.

Kadınlar gülüştüler.

— «Ee, Oma Ohara, bir erkeğin ne hissedebileceğini anladın mı şimdi?» diye sordu içlerinden biri.

Yaşlı kadın, iki elini kendi sarkık memelerinin üzerinden geçirip tiz bir sesle karşılık verdi:

— «Ne demek istiyorsun? Bunlar henüz olmamış şeftaliler, ama bunlar.. benimkiler, eski, salamura ya yatırılmış yemişler. Onların da, içlerinde paha biçilmez usare taşıdıkları zaman oldu, inan bana...»

Hatsue gülüp saçlarını salladı. Göz kamaştıran beyaz kumun üzerine bir parçacık saydam, yeşil yosun düştü.

Kadınlar, beraberlerinde getirdikleri öğle yemeklerini yerken, hepsinin tanıdığı ve ortaya çıkmak için en uygun zamanı beklemiş olan yaşlı bir adam, kayaların arasından çıkageldi.

Kadınlar bilerek kızmış gibi tiz sesler çıkarak, yemeklerini bambu kabuklarının üzerine koydular, memelerini sakladılar. Aslında hiç de korkmuş değildiler. Yeni gelen, adadan her yıl bir kaç kere geçen yaşlı bir gezgin satıcıydı. Kadınlar utanmış

gibi yaparak, geçkin yaşından ötürü adamlarla alay etmek istiyorlardı.

Yaşlı adamın bacağında eski püskü bir pantolon, sırtında da yakası açık beyaz bir gömlek vardı. Omuzunda taşıyarak getirdiğİ bir beze sarılmış den- gi, bir kayanın üzerine koydu, sonra, yüzündeki teri sildi.

— «Fena halde korkuttum sizleri değİl mi? Belki de böyle paldır küldür gelmem doğru olmadı. Gideyim mi ha?»

Ama gezgin satıcı, kadınların kendisini gönder- meyeceğinden öylesine emindi ki... Dalgıç kadınlara alışveriş hırslarını kamılamak için, satılık mal- larını burada kumsala yaymaktan daha çekici bir şey yapamazdı. Bu kadınlar deniz kenarında hep da- ha hovarda oluyorlardı. Yaşlı adam, istedikleri mal- ları seçmelerini bekliyor, sonra akşam olunca, evle- rine gidip malı teslim ederek parasını alıyordu. Alış- verişin böylesi kadınların da işine geliyordu. Çünkü güneş ışığında kumaşların rengini daha iyi gözden geirebiliyorlardı.

Yaşlı satıcı, mallarını kayanın gölgesine yaydı, denk bu kayanın üzerindeydi. Artık son lokmalarını da ağızlarına atmakta olan kadınlar, satıcının ev- resine doluştular.

Yazlık kimonolar için renk renk, desenli pamuk- lular, hafif urbalar, ocuk giysileri. Astarsız atkı- lar, klotlar, eteklikler, atkı kurdeleleri. Bütün bun- lar ortalığın saçılmıştı.

Satıcı yassı, tahta bir kutunun kapağın kaldı- rınca, bütün kadınlar heyecanla haykırdılar. Kutu baştan aşağı güzelim şeylerle doluydu: Para, cüzdan- ları, sandal bağları, plastik çantalar, kurdeleler,

broşlar ve renkli bir kargaşalık içinde daha bir sürü çekici eşya.

— «Vay vay», dedi gençten bir dalgıç kadın, «Bunların içinde istemediğim şey yok doğrusu.»

Sürüyle güneş yanığı kadın parmakları, şimşek hızıyla ileri atıldı. Mallar dikkatle incelenip, denendi. Eğlenceli bir pazarlıktır başladı. Belirli bir kumaşın alıcıya yakışıp yakışmıyacağı üzerine ciddî konuşmalara girişildi. Sonunda gezgin satıcı, her biri aşağı yukarı bin yen tutarında iki kimonoluk renkli kumaş, karışık desenli astarsız bir atkı, bir kaç da ufak tefek eşya sattı. Shinji'nin anası, iki yüz yene plastik bir alışveriş çantası, Hatsue de, beyaz fon üzerine Asaga çiçeği desenli, genç işi kimonoluk bir pamuklu aldı.

Yaşlı satıcı, bu beklenmedik ve yolunda giden işten sevinçliydi. Sıska bir adam olan satıcının güneş yanığı göğsünde, bütün kaburgası görölüyordu. Akçıl saçları kısa kesilmişti, geçen yıllar, yanağıyla şakaklarında koyu renkli lekeler bırakmıştı. Ağzında topu topu bir kaç seyrek, o da nikotinden karar-mış, diş vardı. Ne dediği, özellikle sesini yükselttiği zaman, kolay kolay anlaşılmıyordu. Yanaklarını titreten gülüşünden, aşırı hareketlerinden, kadınlar satıcının 'kâr hırsıyla ilişkisi olmayan' her hangi büyük, şaşırtıcı bir şey yapacağını anlamışlardı.

Kibar bir tavırla —iki elinin serçe parmağındaki tırnakları uzatmıştı— tahta kutuya uzanan satıcı, kutudan üç plastik çanta çıkardı.

— «Buyurunuz... Mavisi genç bayanlar, kahverengi olanı orta yaşlılar, karası da yaşını başını almışlar için.»

— «Ben genç bayanlara ayrılmış olanını alıyo-

rum» diye atıldı Oma Ohara. Bütün kadınlar yeniden gülüşünce, satıcı titrek sesini yükseltmek zorunda kaldı.

— «Son moda plastik el çantaları, pazarlıksız sekiz yüz yen...»

— «Yo, bu kadarı da pahalı artık...»

— «Elbette, fiyatı yükseltti işte.»

— «Hayır, hayır, zamsız sekiz yüz yen... Bayanlar, bu güzel çantalardan birini de, sizlere şükran borcumu ödemek üzere, içinizden birine takdim edeceğim. Armağan olarak, parasız...»

Avuçları açılmış düzinelerle el, satıcıya doğru uzandı. Ne var ki yaşlı adam, kurumlu bir hareketle bir kenara itti bu elleri.

— «Bir kişiye vereceğim dedim. Sadece bir kişi... Omiya ödülüdür bu, firmamın çiçekli Uta-jima adası şerefine verdiği bir tür saygı ölüdür... Bir yarışma açacağız, yarışınayı kazanan bayan bu çantalardan birini alacak. Yarışma birincisi bir genç kızsaa, mavi çantayı, orta yaşlı bir bayansa, kahverengi çantayı...»

Dalgıç kadınlar, soluklarını kesmiş, gözlerini adama dikmişlerdi. İçlerinden her biri, sekiz yüz yenlik bir çantayı kazanmak konusunda kendini oldukça şanslı buluyordu.

Satıcı eskiden ilkokul müdürlüğü yapmış, bir sevda ilişkisinden ötürü işinden olmuştu. O zamandan beri, şimdiki bir az düşük işinden üzüntüye kapıldığı anlar olmuştu. Ama bu gün, dalgıç kadınların hayretler içinde sessiz durmalarından ötürü, insanların kalbini kazanmak konusunda becerikli olduğunda inanıyordu yine. Birdenbire, belki de satı-

cılığı bırakıp bir spor kulübüne başkan olurum, diye umuda kapılmıştı.

— «Dinleyin öyleyse... Şimdi bir yarışma açacağımıza göre, bu, Uta-jima'yı yücelten bir şey olmalı. Bir sünger çıkarma yarışmasına ne dersiniz? Önümüzdeki bir saat içinde en iyi avı yapan, ödülü alsın.»

Başka bir kayanın gölgesine tantanalı bir tavırla bir bez yayıp, üç el çantasını bezin üzerine yerleştirdi. Aslında çantaların hiç biri beş yüz yenden fazla etmezdi. Ama öyle çekiciydiler ki, gerçekten sekiz yüz yen eder gibi görünüyorlardı. Genç kızlar için ayrılmış olanı gök mavisiydi ve sepet biçimindeydi. Yeni boyanmış bir kayığın rengini andıran parlak kobalt mavisi, altın suyuna batmış pırıl pırıl fermuarla zevkli bir tezat içindeydi. Orta yaşlı kadınlara ayrılan kahverengi çanta da bavul biçimindeydi. Ve deseni öylesine ustalıkla basılmıştı ki, ilk bakışta çantanın gerçek deriden olup olmadığı anlaşılmıyordu. Salt yaşlı kadınlara ayrılmış olan kara çanta başka bir biçimdeydi. Ne var ki, uzun, ince, altın suyuna batmış tokası ile tokenin altındaki dar, kayık biçimindeki torbası, çantaya seçkin, can atılacak bir eşya havası veriyor, göz alıyordu.

Kahverengi çantayı kazanmak isteyen Shinji'nin anası, yarışmaya katılmaya hazır olduğunu söyleyen ilk kadın oldu.

Adını söyleyen ikinci kadın da, Hatsue'ydi.

Yarışmaya katılacak sekiz dalgıç kadını alan bir tekne, kıyıdan ayrıldı. Kırk yaşlarında görünen ve dalmak istemeyen şişmanca bir kadın küreklere geçti. Hatsue tekne de biricik genç kızdı. Öbür genç kızlar, kendilerinden yaşlı kadınlarla boy ölçüşemiye-

ceklerini bildiklerinden, yarışmaya katılmamışlardı. Şimdi Hatsue'nin ardından bağırıp, onu kızıştırıyorlardı. Kıyıda kalan öbür kadınlar da cesaret vermek için kendi tuttukları yarışmacının adını çağırıyorlardı.

Tekne körfez boyunca güneye doğru yol alıp, adanın doğu tarafında gözden yitti.

Kıyıda kalan kadınlar, yaşlı satıcının çevresine doluşup bir şarkıdır tutturdular.

Körfezdeki su aydınlık ve maviydi, deniz durgunken, kırmızı yosunlarla kaplı ve deniz yüzüne doğru yüzmek istiyormuş gibi görünen yuvarlak kayalar, dipte olduğu gibi görünüyordu. Aslında çok derindeydi bu kayalar. Bütün genişlikleri ile yüklenen dalgalar buraya ulaşınca, deniz dibindeki kayaların üzerinde gölgeleri ve kırılarak köpüren kıvrımları görünürdü. Dalgalar en yükseğe çıktıktan sonra kırılır, kumsalda çatlayıp durulurlardı. O zaman bütün körfezi derin, iniltiyi andıran bir ses doldurur, kadınların şarkısını bastırırdı.

Eir saat sonra, tekne adanın doğu kesiminden döndü. Sekiz dalgıç kadın, bu yarışmadan ötürü her zamankinden daha da yorgundular. Sus pus olmuş oturuyorlardı tekne de, çıplak vücutları birbirine yaslanmış, içlerinden her biri başka bir yöne dikmişti gözlerini. Düşünceliydiler. Islak, karmakarışık saçları, bir yanında oturan komşusunun saçlarına karışmış olduğundan, kimin saçı kime ait, anlaşılamıyordu. Kadınlardan ikisi ısınmak için birbirine sarılmışlardı. Memelerinin derisi diken diken olmuştu, parlak, aşırı aydınlık güneşin altında esmer vücutları birden sararmış gibi görünüyor, kadınlar, grup halinde boğulmuş insanları andırıyorlardı.

Kıyıdaki gürültülü patırtılı karşılama, hemen hemen hiç gürültü etmeksizin ilerleyen teknedeki sessizlik ile garip bir tezat içindeydi. Sekiz kadın kıyıya çıkar çıkmaz, ateşin dört bir yanına doluşup kumun üzerine çöktüler, tek bir söz edemiyecek kadar yorgundular.

Satıcı, dalgıç kadınlardan topladığı sepetleri yokladı. Ardından sonucu açıkladı:

— «Yirmi parça süngerle Hatsue-san birinci... Bayan Kubo da ikinci oldu, on sekiz parça süngerle...»

Yarışmanın birincisi ile ikincisi, Hatsue ile Shinji'nin anası, yorgun, kan oturmuş gözlerle birbirine baktılar. Adanın en tecrübeli dalgıcı, sanatını başka bir adanın dalgıçlarından öğrenmiş bu genç kız tarafından yenilgiye uğratılmıştı.

Hatsue bir şey söylemeksizin ayağa kalkıp, ödülünü almak üzere kayaların arkasına gitti. Geri döndüğünde, beraberinde getirdiği ödül, orta yaşlı kadınlar için ayrılmış olan kahverengi çantaydı. Hatsue, çantayı Shinji'nin anasının eline tutuşturdu.

Shinji'nin anası ossaat sevinçten kıpkırmızı kesildi.

— «Nasıl?... Benim mi?»

— «Babam çok kötü davrandığı için hanidir özür dilemek istiyordum senden.»

— «İşte efendi bir kız...», diye bağırdı satıcı. Bütün oradakiler hep bir ağızdan Hatsue'yi övüp, Shinji'nin anasını ödülü kabul etmeğe zorlayınca, bayan Kubo kahverengi çantayı alıp dikkatle bir kâğıda sardı. çıplak kolunun altına ilıştırıp sâkin bir sesle, önemsiz bir şeymiş gibi, konuştu:

— «Peki öyleyse, teşekkür derim.»

Shinji'nin temiz yürekli anası, kızın bu davranışında nasıl bir alçak gönüllülük ve saygı duygusunun saklı olduğunu hemen anlamıştı. Hatsue gülümsedi. Shinji'nin anası, nişanlısını seçerken, oğlunun bilge bir insan gibi hareket ettiğini kabul etmek zorunda kaldı. Böyle olmalıydı işte, eskiden beri adada gözetilen bir şeydi bu.

ON DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yağmur mevsimi Shinji'ye acılı günler getirdi. Artık Hatsue'nin mektupları bile kesilmişti. Yashiro mihrabında buluştukları sırada üzerlerine gelen babası, kızın mektup yazmasını yasaklamış olacaktı, bu buluşmayı da Hatsue'nin mektubundan öğrenmiş olsa gerekti.

Yağmur mevsiminin sonuna doğru bir gün, Utajima-maru'nun kaptanı adaya geldi. Utajima-maru, Terukichi Miyata'ya ait iki kıyı şilebinin büyüğüydü. Şu sırada Toba'da demirli duruyordu.

Kaptan önce Terukichi'ye, sonra da Yasuo'ya gitti. Aynı akşam, Shinji'nin reisi Jukichi'yi de yoklayıp, en sonunda da Shinji'nin evine uğradı.

Kaptan kırkının üstünde, üç çocuk sahibiydi. Uzun boylu, güçlü kuvvetli olmasından ötürü içtenlikle gurur duyan bir adamdı. Nichiren mezhebinin tutkulu taraftarlarından. Fener alayı bayramında bir raslantıyla adadaysa, meslekten olmayan bir rahip gibi, ölmüşlerin ruhu için 'sutra' okurdu. Çoğu limanlarda karıları vardı. Emrindeki gemiciler bu kadınlardan 'Yokohama Teyze', 'Moji Teyze' diye söz açarlardı. Gemi bu limanlardan birine uğradıkça,

kaptan gemi adamlarından gençlerini yanına katıp, karısının evine kafa çekmeğe götürürdü. «Teyze»lerin hepsi de çok kapalı giyinirler, genç gemicilerle son derece dostça konuşturlardı.

Kaptanın dazlak kafasını aşırı yaramazlıklarına yoran ve bunun söylentisini yayan çok insan vardı. Bundan ötürü, kendini saydırsın diye, sırma şeritli bir kasket giyerdi hep.

Kaptan evden içeri girer girmez, Shinji'nin anası ile Shinji'nin önünde, dilediği şeyi hemen açıklamaya girişti.

Ada gençleri on yedi, on sekiz yaşlarına basınca, genellikle gemicilik mesleğine atılıyorlardı. Shinji de artık bu yaşlardaydı, kaptan kendisine, Utajima-maru'da gemicilik isteyip istemediğini sordu.

Anası bu işe karışmadığı için, Shinji, buna ancak reisi Jukichi ile görüştükten sonra karşılık verebileceğini söyledi. Bunun üzerine kaptan, Jukichi'nin rızasını aldığını açıkladı.

İşin içinde bir iş olduğu kesindi. Utajima-maru'nun sahibi Terukichi idi. Hoşlanmadığı Shinji'nin kendi gemisinde göre almasını hoş karşılamayacağı muhakkaktı.

— «Yok canım, Teru amca senin iyi bir gemici olacağın kanısında. Daha senin adını anar anmaz kabul etti. Hadi gel de göster neler yapabileceğini...»

Yüzde yüz emin olmak isteyen Shinji, kaptanı Jukichi'nin evine götürdü. Jukichi, işi hemen kabul etmesini söyledi. Shinji gidince, Taiheu-maru'nun yönetilmesi elbette güçleşecekti, ne var ki çocuğun geleceğine de engel olmak istemiyordu. Böylece, Shinji de işe girmeyi kabul etti.

Ertesi gün, Shinji, Yasuo'nun da Utajima-maru' da çalışacağını hayretler içinde kalarak öğrendi. Yasuo, bir gemide muço olarak işe başlamayı pek de gururuna yedirememişti ama, Teru amca, Hatsue ile nişanlanmayı düşünüyorsa önce bir gemide çalışması gerektiğini söyleyince, içi rahatlamıştı.

Shinji bunu duyunca, içi aynı zamanda hem korku, hem üzüntü, ama hem de umutla doldu.

Shinji anası ile birlikte, kazasız belâsız bir sefer için dua edeceği Yashiro Tapınağına gitti. Dua ettikten sonra bir de muska aldı.

Sefere çıkılacak gün gelip çatmıştı. Kaptan, Shinji ve Yasuo, kendilerini Toba'ya götürecek olan Kamikaze-maru yolcu gemisine yollandılar. Bir takım insanlar Yasuo'yu iskeleye kadar geçirdiler. Hatsue de gelmişti ama, Terukichi görünürde yoktu. Shinji'yi de sadece anası ile Hiroshi geçirdi.

Hatsue, Shinji'ye hiç bakmadı. Ama gemi tam kalkarken, Shinji'nin anasına bir şey fısıldayan Hatsue, kadının eline küçücük bir paket tutuşturdu. Anası da paketi Shinji'nin cebine koydu.

Kaptan ile Yasuo yanında olduğundan, Shinji paketi gemide açmağa fırsat bulamadı.

Yavaş yavaş gerilerde kalan Uta-jima dolaylarını gözden geçiriyordu.

Adada doğup büyümüşü. Adasını dünyadaki her şeyden daha fazla seviyordu ama, şu anda buradan ayrıldığı için de sevinmekteydi. Kaptanın tek-lifini kabul etmesinin başlıca nedeni, adadan ayrılmak isteydi.

Ada gözden yiter yitmez, Shinji, bütün içini nasıl bir huzur duygusunun kapladığını hissetti. Yepyeni bir duygu vardı içinde, öyle bir duygu ki, gün-

lük balık avında hiç tatmamı tı böylesi bir duyguyu.  zg rd , bu ak am adaya dönmeyecekti artık.

« zg r m », diye bağırdı kendi kendine. Çok garip bir özgürlük duygusuydu bu, böyle bir şeyi ilk defa hissediyordu.

İnceden inceye çiseleyen yağmur altında, Kami-kaze-maru ilerliyordu. Yasuo ile kaptan, uyumak için yolcu kamarasındaki d  eklere uzanmı lardı. Gemiye ayak basalı, Yasuo, Shinji ile tek kelime bile konu mamı tı.

Shinji yüzünü yağmur damlalarının akıp gittiği yuvarlak bir lumboza dayayıp, lumbozdan giren ışık altında, Hatsue'nin, annesine verdiği küçük paketi açtı. Bir Yashiro muskası, Hatsue'nin bir resmi, bir de mektup vardı paketin içinde.

Mektup şöyle ba lıyordu:

«Bu günden sonra her gün Yashiro Tapına ına gidip, senin için dua edeceğim. Kalbim senindir. Sağlam ve sağlıklı d nmeni diliyorum. Seninle birlikte bu sefere katılmış olayım diye bir de resmimi koyuyorum. Daio Burnunda çekilmiş bir resimdir. Sizin  ıktı ınız sefere gelince ... babam bana bundan hiç söz açmadı ama, seni Yasuo ile birlikte aynı zamanda gemiye aldığına göre, özel bir neden g d yordur sanırım. İkimiz için bir umut ı ı ı görebiliriz gibi geliyor bana. Ne olursun, sakın umudunu kesme ve metin ol.»

Mektup Shinji'ye yeniden cesaret vermişti. Kollarını alabildiğine uzattı, hayatın ya anınaya değer olduğu duygusu bütün vücudunu kaplamı tı.

Yasuo hâlâ uyuyordu. Lumbozdan giren soluk ışık altında, Shinji, Hatsue'nin resmini gözden ge-

çirdi. Kız resimde Daio Burnundaki ulu çam ağaçlarından birine yaslanmıştı. Denizden esen rüzgâr eteklerine üfürüp, geçen yıl giydiği yazlık entarisini şişirmişti, çıplak derisini okşamaktaydı. Rüzgârın bu resimde yaptığını kendisinin de bir kere yapmış olduğu düşüncesiyle cesareti daha da arttı.

Shinji, lumbozun bir kenarına iliştirdiği resimden gözlerini ayıramıyordu. Geminin sancak tarafındaki lumbozun arkasında, Toshi adası yağmur altında yavaş yavaş ortaya çıkarken, Shinji hep resime bakmaktaydı.

Shinji'ye bir süre önce mutluluk veren huzur duygusu yeniden yok olmuştu içinden. Sevda bir insanın göğsünü acılı bir özlemle doldurduğunda ne duyulur, Shinji çoktandır farkındaydı bunun.

Toba'ya vardıklarında yağmur dinmişti. Bulutların arasındaki yarıklardan koyu gümüş parıltılı ışınlar düşüyordu yeryüzüne.

Toba limanındaki sürüyle küçük balıkçı teknesinin arasında, Utajima-maru, ilk bakışta göze çarpıyordu. Üç erkek, yağmurdan sonraki güneş ışınları altında parıldayan güverteye fırladılar. Beyaza boyanmış direklerden pırıl pırıl yağmur damlaları damlamaktaydı. Koca bumbalar, lombar deliklerinin üzerine uzanmıştı.

Gemiciler henüz izinden dönmemişlerdi. Kaptan, iki genci, kaptan kamarasının yanında ve hemen kuzine ile yemekhanenin üzerindeki sekiz kişilik gemici kamarasına götürdü. İnce ot döşeklerle kaplı crtadaki ufak bir yer dışında, sağ tarafta iki katlı ranzalar, sol tarafta da yine iki katlı bir sıra ranza vardı. Birinci makinist için de tek bir kamara görünüyordu. Tavana sürüyle film yıldızının resimleri muska gibi yapıştırılmıştı.

Shinji ile Yasuo'ya sağ taraftaki ranzalar gösterildi. Başçarkçı, birinci ve ikinci serdümen, lostromo, gemiciler ve ateşçiler, hepsi, bu küçük kamarada yatıyordu. Durmadan vardiya değiştirdiklerinden, yatacak yerler yetiyordu.

Kaptan iki gence kaptan köprüsünü, kaptan kamarasını, ambarları, yemekhaneyi gösterdikten sonra, ikisini tekrar gemiciler kamarasına gönderdi.

şimdi yalnız kalmış olan iki genç, karşılıklı birbirini s z yordu. Yasuo biraz yılgın hissediyordu kendini, söze başlamağa karar verdi.

— «Eh işte, ikimiz beraberiz artık. şu son günlerde adada bir sürü şey oldu ama, şimdi olan biteni unutup dost olalım.»

Shinji, kabul anlamında homurdanarak gülümsedi.

Akşama doğru gemi adamları gemiye döndüler. Gemicilerin  oğu Uta-jima'lıydı. Shinji ile Yasuo'yu tanıyorlardı. Hâlâ alkol kokan bu adamlar, candan şakalar yaparak yeni arkadaşlarını sel mladılar. Sonra, iki gence görevleri gösterildi.

Gemi sabahın dokuzunda kalkacaktı. Shinji'ye ertesi sabah gün doğarken direktteki feneri söndürmek görevi verildi. Direktteki fener, evlerdeki pancurları andıran bir şeydi, söndürülmesi geminin uyandığına işaretti.

Shinji bütün gece gözünü yummadı ve ertesi sabah, daha güneş doğmadan, feneri söndürmek üzere ayağa dikildi. Ufukta ilk gri aydınlık görünür görünmez kalkmıştı. Sabah, sisli bir yağnura bürünmüş gibiydi. Toba'nın sokak fenerleri iki düz sıra halinde limandan istasyona doğru uzanıyordu. İstasyondan bir marşandiz'in kısık sesi duyuldu.

Shinji, çıplak direğin yanında dürülmüş duran yelkenin üzerinden direğe tırmanmağa koyuldu. Islak odun soğuktu, geminin iki yanını yalayan dalgaların doğurduğu sallantıdan ötürü direk de sallanıyordu. Sabah güneşinin ıslak sis arasından sızan ilk ışınları içinde, fenerin ışığı süt beyazı bir parlıtı yaymaktaydı. Shinji bir elini çengele uzattı. Fenerin ışığı söndürülmek istemiyormuş gibi, fener öte yana kaydı. Yağmurdan ıslanmış cainin içindeki alev yalazlandı, bir kaç su damlası, yüzünü yukarı çevirmiş olan gencin alnına damlayıverdi.

Shinji, acaba bir daha sefere fener ışığını söndürdüğümde hangi limanda olacağız, diye düşündü.

Yamagawa Nakliyat Şirketi'nce kiralanmış olan Utajima-maru, Okinawa'ya kereste götürecekt, altı hafta sonra da yeniden Kobe'ye dönecekti. Gemi Kobe'de kısa bir süre kaldıktan sonra, rotasını batıya çevirmiş, iç denizden geçip Moji'de karantina muayenesini yaptırmıştı. Sonra, doğu kıyısı boyunca Kyushu'dan güneye doğru yol alıp, gümrük kontrolü yapılan Nichinan limanından sefer kâğıtlarını almıştı.

Utajima-maru, ondan sonra da Fukushima limanına uğrayıp bin dört yüz küp kereste yükü almıştı. Fukushima'dan ayrıldıktan sonra, tam bir açık deniz gemisine benzemişti. İki ya da iki buçuk gün içinde artık Okinawa'ya varması gerekiyordu.

Gemiciler, yükleme boşaltma ile ilişkileri olmadığı zamanlar, olağan dinlenme saatlarında, kamara-larının ortasındaki ince ot döşeklere uzanıp, bir gramofondan yükselen seslere kulak kabartıyorlardı. Fazla plakları yoktu, çoğu da çalına çalına öyle eskimişti ki, paslı iğnenin gıcirtısını bastırsa bastırsa

tek tük melodi kırıntıları bastırabiliyordu. İstisnasız hepsi de duygulu baladlardı bunlar. Limanlardan, gemicilerden, sisten, kadınlarla ilgili anılardan, alkolden ya da kara sevda çekenlerden söz açıyorlardı. Başçarkçı müzikten öylesine habersizdi ki, bütün çabasını ortaya koyup da bir sefer boyunca öğrenebildiği biricik melodinin büyük bölümünü, bir dahaki sefere çıkıncaya kadar unutuyordu bile. Geminin her sallanışında iğne plâğın üzerinden kayıyor, ardında bir çizik bırakıyordu.

Bütün gemiciler gece geç vakitlere kadar bir arada oturuyor, en ipe sapa gelmez şeyler üzerine bile tartışmaya girişiyorlardı. Aşk ve arkadaşlık, aşk ve evlilik gibi sorunlar, ya da insan vücuduna yemeklik tuz şırınga edilecek olsa, acaba buna, şekerli su şırınga edilmiş gibi dayanabilir mi sorusu saatlerce meşgul edebiliyordu onları. Çoğu zaman, kendi görüşünü inatla savunabilen, tartışmadan şampiyon olarak çıkıyordu. Ne var ki, adada Gençler Birliği'nin başkanlığını yapmış olan Yasuo, öyle mantıklı delilleri ileri sürüyordu ki, yaşlı gemi adamlarının bile dikkatini çekiyordu. Buna karşılık Shinji, dizleri yukarı dikilmiş, sus pus olmuş oturuyor, gülümseyerek başkalarının anlattıklarını dinliyordu.

— «Kesin olan bir şey varsa, o da bu gencin aptal olduğudur», dedi günün birinde başmakiniist kaptana.

Gemideki yaşantı, beraberinde enikonu da iş getirmişti. Yeni gelenler sabah karanlığı ayağa dikilir dikilmez, güverteyi yıkamaya ya da yapılması gereken sürüyle işten birini yapmaya memur ediliyorlardı.

Yavaş yavaş bütün gemiciler Yasuo'nun tembel

olduğunu anlamışlardı. Yasuo'nun görüşünce, görevini yerine getiriyormuş gibi görünmek, yeterliydi. Shinji'ye gelince, çoğu zaman Yasuo'nun yerine de işe koşuyor, onun görevinin bir bölümünü yerine getirmekten geri kalmıyordu. Bundan ötürüdür ki, Yasuo'nun tembelliği önceleri üstlerinin gözüne batmamıştı.

Derken bir sabah lostromo, helâya gitmek bahanesiyle güverteyi yıkamaktan kaçınan Yasuo'yu gemicilere ait kamarada tembel tembel otururken buldu, sabrı tükenip bağırmağa başladı.

Yasuo, lostromoya çok yersiz ve düşüncesiz bir karşılık verdi:

— «Ne oluyor yahu?» dedi, «Hele seferin sonu bir gelsin de bak, Teru amcanın damadıyım... O zaman bu gemi de benim olacak.»

Lostromo çok öfkelenmişti ama, belki Yasuo'nun iddiası doğru çıkar diye dilini tutmak akıllılığını gösterdi. Bundan böyle Yasuo'yu azarlamaya kalkışmadı. Ne var ki ötekiler, kafasının dikine giden genç gemicinin ne söylediğini, çok geçmeden lostromodan duydular, sonuç da Yasuo'nun yararına olmadı pek.

Shinji öylesine çalışkandı ki, ancak yatmağa gitmeden önce, ya da vardiyadayken, Hatsue'nin resmine şöyle kaçamak bir göz atabiliyordu. Ne var ki, resmi başka hiç kimseye de göstermiyordu. Günün birinde Yasuo, Hatsue ile evlenmek, Terukichi'nin damadı olmakla övünürken, Shinji umulmadık bir şey yaptı: Bir bakıma öç almış oldu Yasuo'dan. Yasuo'ya, Hatsue'nin bir resmine sahip olup olmadığını sordu.

— «Elbette», diye karşılık verdi Yasuo.

Bunun yalan olduğunu bilen Shinji sevindi.

Bir kaç saniye sonra, Yasuo hiç üzerinde durmuyormuş gibi sordu:

— «Peki sende var mı?»

— «Ne var mı?»

— «Hatsue'nin resmi?»

— «Hayır, bende yok.»

Belki de bu, Shinji'nin hayatında bile bile söylediği ilk yalandı.

Utajima-maru, Naha'ya yaklaşmıştı. Karantina muayenesini yaptırdıktan sonra limana girip yükünü boşalttı. Sonra bir kaç gün, Unten adlı kapalı limana girmek üzere izin alıncaya kadar, demirleyip beklemesi gerekiyordu. Unten'den Japonya için hurda demir yükleyecekti. Unten, Okinawa'nın kuzey ucunda, Amerikan Silâhlı Kuvvetlerinn ilk çıkarma yaptıkları yerdeydi.

Gemicilere izin verilmediği için, hepsi de güverteden kurak, verimsiz tepelere bakınakla vakit geçiriyorlardı. Mayından korktukları için, Amerikalılar, çıkarma yaptıkları sırada tepelerdeki bütün ağaçları yakmışlardı.

Kore Savaşı bir süredir son bulmuştu ama, gemicilerin gözünde bu ada hâlâ tatsız bir görünüm içindeydi. Gökyüzü, burada eğitim gören savaş uçaklarının bombalarından ötürü, sabahtan akşama kadar gümbürdeyip duruyordu. Bir tropikal yazının güneşi altında parıldayan sayısız araç, liman boyunca ilerleyen geniş beton cadde üzerinde aralıksız gidip gelmekteydi. Caddenin hemen yanında, Amerikan erleri ile subayları için kurulmuş taze çimento rengindeki evler parıldıyordu. Bu arada, teneke damlı yıkık yerli evleri de çirkin lekeler gibiydiler ortalıkta.

Bir acente göndermesi için, Yamawaga Nakliyat Şirketine haber vermek üzere karaya çıkan, sadece süvari oldu.

Neden sonra, Unten limanına girme izni çıktı. Utajima-maru, rıhtıma yanaşıp hurda demir yükünü aldı. Yüklemeyi ancak bitirmiştilerdi ki, Okinawa'ya yaklaşmakta olan bir tayfunun yol üzerinde bulunduğu haberi alındı. Bir an önce hareket edip, tayfunun etki alanından kurtulmak umuduyla, ertesi gün sabah erkenden limandan çıktılar. Artık gemi Japonya'ya kadar düz bir rota izleyecekti.

O sabah hafif bir yağmur yağdı. Dalgalar yükseliyor, rüzgâr güney batıdan esiyordu.

Unten'in tepeleri arkalarında çabucak yok oldu, ve Utajima-maru zayıf bir görüşle, altı saat süresince pusulaya göre seyretti. Barometre durmadan düşüyor, deniz gittikçe daha huzursuz oluyordu. Hava basıncı anormal bir şekilde alçaldı.

Kaptan bu durum karşısında Unten'e geri dönmeğe karar vermişti. Yağmur, kırbaç etkisi yapan rüzgârdan ötürü, sisten farksızdı. Onun içindir ki, hiç bir şey görünmüyor, limana kadar gidecekleri altı saatlik yol, çok tehlikeli bir hal almış oluyordu.

Neden sonra, Unten'in tepeleri yeniden göründü. Bu sulara alışkın olan lostromo, geminin başüstünde durmuş, çevresini gözlüyordu. Liman, iki millik bir çevre içinde mercan kayalıklarıyla çevriliydi, ve daracık girişi de şamandıralarla işaretlenmişti.

— «Stop... tornavit... stop... tornavit...»

İkide birde duran, çok yavaş ve dikkatli manevra yapan gemi, mercan kayalıkları arasındaki dar geçitten geçti. Saat bu arada akşamın altısı olmuştu.

Ton balığına çıkmış küçük bir balıkçı gemisi,

mercan kayalıklarının arasında sığınacak yer aramıştı. İki gemi bir kaç halatla birbirine bağlanıp, yan yana Unten limamna girdiler.

Liman içinde dalgalar henüz fazla yükselmiyordu ama, rüzgâr giderek sertleşmekteydi. Hâlâ yan yana duran Utajima-maru ile balıkçı gemisinin her biri, saldıkları dörder halatı büyük bir şamandıraya bağladılar. Artık fırtınaya göğüs germeğe hazırdılar.

Utajima-maru'da telsiz gereci yoktu, pusulaya göre yol alırdı. Onun için şimdi balıkçı gemisinin telsizi, tayfunun gelişmesiyle ilgili haberleri onlara da ulaştırıyordu.

Gece inince, balıkçı gemisi güverteye dört kişilik bir vardiya koydu. Utajima-maru'nun süvarisi de, güverte vardiyası için üç kişi seçti. Bu adamların görevi, halatları aralıksız göz altında bulundurmaktı, içlerinden biri kopabilirdi de, ondan.

Bütün gemidekiler, şamandıra belki de deniz dibine sağlam demirlenmemiştir korkusu içindeydiler, ama halatlardan birinin kopması ihtimali daha da büyüktü.

Vardiyadakiler, rüzgâr ve dalgalarla savaşıp halatları tuzlu suyla ıslatırken, kendilerini büyük tehlikeye atmış oluyorlardı. Rüzgârın halatları fazla kurutması halinde halatların birbirine sürtünerek kopacağından korkuyorlardı.

Akşam saat dokuza doğru, iki gemi saatte doksan kilometre hızla esen bir fırtınaya yakalandı.

Geceyarısından bir saat önce, Shinji, Yasuo, bir de gençten bir gemici, vardiyaya geçtiler. Daha güverteye çıkar çıkmaz, geminin küpeşte parmaklıklarına savruldu. Fırtına yanaklarını iğneler gibi kamçılıyordu.

Önlerinde bir duvar gibi yükselen güvertede ayak üstü durmak başarılacak şey değildi. Gemideki bütün tahta kaplamalar gacırdayıp çatırdıyordu. Limandaki dalgalar henüz güverteyi basacak yükseklikte değildiler, ne var ki, rüzgârın savurduğu köpükler ince sis haline girip görüşlerini daraltıyordu. Güvertede dikkatli dikkatli sürünüp, sonunda üçü birden geminin burnuna vardılar. Gemiye şamandıraya bağlayan iki halatın geçirilmiş olduğu babaya sarıldılar.

Aşağı yukarı yirmi beş metre kadar ötede, beyaz boyası karanlıkta şöyle böyle parıldayan şamandırayı belli belirsiz gördüler. Halatlar gacırdıyor, haykırıyorlarmış gibi sesler çıkarıyorlardı. Kuvvetli bir bora yüklenip de gemiyi havalara kaldırınca, şamandıra dalgaların karanlığı içine gömülüyor, gide-rek küçülüyormuş gibi oluyordu.

Babaya sıkı sıkı sarılmış olan üç kişi birbirinin yüzüne bakıyor, ama hiç konuşmuyorlardı. Kafalarını aralıksız kırbaçlayan tuzlu sular, üçünü de gözlerini açık tutmaktan hemen hemen yoksun bırakıyordu. İşin garibi, rüzgârın uğultulu saldırıları ile denizin kükremesi, çevrelerindeki gecenin enginliğine şaşılacak bir sükûnet havası veriyordu.

Üçünün görevi, Utajima-maru'yu şamandıraya bağlayan halatları gözetmektir. Adamakıllı gerilen halatlar, fırtınanın kudurmuşluğu içinde ne var ne yok her şey bir o yana bir bu yana sallanıp dururken, bu tablonun biricik değişmez ve düz hattı olarak kalıyordu. Bütün bunlara gözlerini diktikleri sırada, içlerinde güvene benzer bir duygu kökleşmekteydi.

Ara sıra rüzgâr birden kesilecekmiş gibi olu-

yor, ne var ki, böyle anlar üç gencin içine daha fazla korku salıyordu. Hemen bunun üzerine, fırtına bütün ağırlığıyla çatırdayarak üzerlerine çöküyor, havayı korkunç bir gürültüyle baskısı altına alıyordu. Üç genç, seslerini çıkarmaksızın halatların başında nöbet tutuyorlardı. Halatların hiç durmadan kulak yırtan gacırtıları nerdeyse fırtınanın kükremesini bastıracaktı.

— «Şuraya bakın...» diye bağırdı Shinji hafif bir sesle.

Babaya sarılı halatların birinde felâket doğuracak bir gacırtı baş göstermişti. Halat biraz yana kayıyormuş gibi görünüyordu. Baba, üçünün tam gözlerinin önündeydi. Halatların babaya sarılışında önemsiz gibi görünen, ama korkulacak bir değişiklik meydana gelmişti.

Tam bu sırada, karanlıktan bir halat hızla fırlayıp bir kırbaç gibi vınlayarak üzerlerinden geçti, şakırdayarak babaya çarptı. Bereket tam zamanında kaçınmışlardı, yoksa etlerini kemiklerinden ayıracak kadar güçlü olan kopuk halat, az kalsın çarpacaktı. Bir ölüm dirim savaşına girmiş canlı bir yaratıkmış gibi, şakırtılı sesler çıkaran halat, gecenin karanlığında güvertede eğrilip bükülüyordu. Neden sonra bir yarım çember şekline girip, sâkinleşti.

Artık durumu kavramış olan üç genç sapsarı kesildiler. Demek gemiyi şamandıraya bağlayan dört halattan biri çözülmüştü. Bir az sonra öbür üç halatın da kopmayacağını kim garanti edebilirdi?

— «Kaptana haber verelim», diyen Yasuo, babayı bıraktı. İki büküm, eğilip kalkarak, sallanarak, öteye beriye tutuna tutuna ilerleyerek, kaptan köprüsüne kadar gitti, durumu kaptana bildirdi.

İriyarı bir adam olan kaptan, kılı kıpırdamak-sızın durdu, ya da hiç değilse korktuğunu göstermedi.

— «Öyleyse bir cankurtaran halatı atmamız şart. Tayfun gece saat birde en yüksek noktasına ulaştı, onun için artık tehlike yok, bir cankurtaran halatı atabiliriz. İçinizden biri şamandıraya kadar yüzüp halatı bağlasın...»

Kaptan, kumandayı kaptan köprüsündeki ikinci serdümene bırakıp, birinci serdümenle Yasuo'yu izledi, geminin burnuna kadar gitti. Bir pirinç köftesini sürükleyen fareler gibi, cankurtaran halatı ile yeni bir bağ ipini arkalarından çekiyor, aynı zamanda da adım adım, kaptan köprüsünden geminin burnundaki babaya giden yolu, canları dişlerine takılı, alnağa çalışıyorlardı.

Shinji ile öteki genç gemici, soran gözlerle adamlara bakıyorlardı. Kaptan onlara doğru eğilip yüksek sesle bağırdı:

— «Delikanlılar, bu cankurtaran halatıyla şamandıraya kadar yüzmeyi hanginiz göze alıyor?»

Sessizlik. Güverte üzerinden geçen, sadece rüzgârın ıslığı...

— «İçinizde yürekli biri yok mu?» diye bağırdı Kaptan yeniden.

Yasuo'nun dudakları titriyordu. Kafasını omuzlarının arasına çekmişti.

— «Ben yüzerim», diye bağırان Shinji'nin neşeli sesi duyuldu birden. Bu cümleyi söylediği sırada, beyaz, güzel dişleri karanlıkta parıldamış, gülümsediği görülmüştü.

— «Peki öyleyse, hadi bakalım.»

Shinji ayağa kalktı. Hanidir yerlerde çömeliş

kalmış olmaktan ötürü utanç duyuyordu. Gecenin karanlık derinliklerinden üzerine yüklenen rüzgâr bütün ağırlığıyla vücuduna abanıyordu. Ne var ki, Shinji küçük balıkçı teknesinde de kötü havalarla karşılaşmıştı zaman zaman. Ayaklarının üzerinde sapasağlam duruyordu. Altında yükselip alçalmakta olan güverte, Shinji'ye, dengesini az buçuk yitirmiş bir kara parçası gibi geliyordu.

Kulak kabarttı.

Tepesinde tayfun kıyameti koparıyordu. Yağmurluğunun altında ter, küçük dereler halinde üzerinden akıp gidiyordu. Göğsüyle sırtı sırılsıklamdı. Yağmurluğunu çıkartıp bir kenara fırlattı. Şimdi beyaz gömleğinin içindeki vücudu, çıplak ayakları karanlıkta parlamaktaydı.

Kaptanın emri üzerine dört kişi cankurtaran halatının bir ucunu babaya bağladılar, öbür ucuna da bağ ipini düğümlediler. Fırtına altında iş çok yavaş yürüyordu.

Halatlar sağlama alındıktan sonra, Kaptan Shinji'ye bağ ipinin serbest ucunu verip, kulağına seslendi:

— «Bunu beline bağlayıp beraber yüz... Şamandıraya varınca, cankurtaran halatını çekip bağlarsın.»

Shinji bağ ipini kemerinin üzerinden iki kere vücuduna doladı. Sonra, geminin burnuna iyice yaklaşıp aşağıdaki denize baktı. Aşağıda, geminin burnuna çarpıp çatlayan dalgalarla köpüklerin altında, dansediyormuş gibi dönüp durmakta olan kapkara, göze görünmeyen bir deniz vardı. Bu denizin, ne olduğu anlaşılmaz, salt tehlikeli bir tutkuya boyun eğiyormuş gibi görünen hareketleri tamamen dü-

zensizdi. Yuvarlanarak yaklaşan her dalganın, yükselmesiyle gerilemesi bir oluyor, sonra, döne döne dibe doğru inen bir girdap haline giriyordu.

Shinji, gemicilerin kamarasında asılı ceketinin cebindeki Hatsue'nin resmini düşündü. Ama hemen ardından, rüzgâr bu düşünceyi kafasından silip götürdü. Shinji, geminin burnundan aşağı atladı.

Şamandıra aşağı yukarı gemiden yirmi beş metre kadar uzaktaydı. Shinji'nin kolları, kendi yaşitlarıyla baş edebilecek kadar güçlü, kendisi de Utajima'nın çevresini beş kere dolaşabilecek kadar iyi bir yüzücü olmakla beraber, gücü bu yirmi beş metreyi yüzmeğe yetecek gibi görünmüyordu.

Genç balıkçının kollarında uğursuz bir baskı vardı. Kolları göze görünmez bir sopayla dövülüyormuş gibiydi. Kendisine dalgalar arasından yol açmağa uğraşırken bu durumdaydı. Vücudü dalgalar tarafından öteye beriye atılıyor, suyun gücüne karşı koymaya, onunla güreşmeye uğraşırken, bütün çabası boşa gidiyordu.

Sık sık, şamandırayı yakalayacak kadar yaklaştığını sanıyor, ama bir dalga vâdisinin ortasında ortaya çıktığının her seferinde, ve yeniden bakınca, şamandıra kendisine yine eskisi gibi uzakta görünüyordu.

Genç balıkçı, bütün gücünü kullanarak yüzüyor, suyun direncini santim be santim ancak zorlayabiliyordu. Bir matkap sert bir kayada kendine yol açmağa uğraşıyordu sanki.

Eli şamandıraya ilk değdiği sırada, şamandıra hemen kaydı elinden, sular onu yeniden geri çekti. Ama bir süre sonra, elverişli bir dalga onu yeniden ileri fırlattı. Göğsünden şamandıraya çarpacakmış

gibi olduğu sırada, dalga Shinji'yi hafif bir sallantıyla yukarı kaldırıp şamandıranın üzerine oturttu.

Shinji, derin bir soluk aldı. Rüzgârın, ağzına burnuna doldurduğu havadan neredeyse boğulacaktı. Bir an için soluk alamayacakmış gibi olunca, üzerine aldığı görevi bile unuttu.

Şamandıra, kapkara deniz tarafından yukarı aşağı itilip duruyor, dalgalar hiç ara vermeksizin çarpıp çarpıp köpüğe boğuyorlardı.

Fırtınaya kapılıp sürüklenmesin diye, Shinji yüzünü şamandıranın altına dayadı, vücuduna sarılmış olan halatı çözmeğe koyuldu. Düğüm ıslanmış olduğu için çok zor çözülüyordu.

Bu işi başardıktan sonra, bağ ipini çekmeğe başladı. Bu arada dönüp, gemiye bir baktı. Burundaki babaya sarılmış dört adamın gölgelerini görüyordu. Balıkçı gemisinin başüstünde, vardiyada olan adamlar da gözlerini ona dikmişlerdi. Bütün bunlar olsa olsa yirmi beş metre uzakta olmakla beraber, gözüne çok uzak göründü. Birbirine bağlı duran gemilerin gölgeleri yan yana havalara yükseliyor, sonra yeniden, dalgalara gömülüyordu.

İnce bağ ipinin rüzgâra karşı çok zayıf bir direnci vardı. Bundan ötürü oldukça kolay geliyordu, ne var ki sonuna doğru Shinji bir ağırlıktır duydu. Şimdi asılıp çektiği, on iki santimetrelık cankurtaran halatıydı.

Rüzgâr bütün gücüyle cankurtaran halatına karşı koyuyordu ama, sonunda Shinji bir ucunu yakalamayı başardı. Halat öylesine kalındı ki, kocaman elleriyle bile tamıtamına saramıyordu.

Shinji umutsuzluk içinde uğraşıp duruyordu. Halatı daha kolay çekmek için en iyisi ayaklarını da kullanmaktı, ama fırtına göz açtırmıyordu. Bü-

tün gücünü halata harcayınca, denizin dibine çekilmemek için dikkat etmesi gerekiyordu. Suya batmış vücudu ateş nöbetiyle yanıyor gibiydi, yanakları yanıyor, kan şakaklarında zonklayıp durmaktaydı.

Neden sonra cankurtaran halatını şamandıraya bir kere dolamayı başardı, ondan sonra da iş kolaylaştı artık. Halat bir tür dayanak olmuştu ona, şimdi vücudunun bütün ağırlığıyla halata abanabiliyordu.

Halatı şamandıraya bir daha dolayıp dikkatle sağlama aldı. Sonra, çabasının başarılı olduğunu göstermek için, gemiye el salladı.

Gemideki dört adamın, selâmına nasıl karşılık verdiklerini iyice gördü. Bir an içinde, ne kadar yorgun olduğunu unutuverdi. Yaradılışındaki yaşama sevinci yeniden dirildi, iliklerinde taze güç dolaştı. Yüzünü fırtınadan ters dönüp derin bir soluk aldı ve geriye yüzmek üzere yeniden dalgalara atıldı.

Adamlar güverteden bir halat atıp Shinji'yi yukarı çektiler. Genç balıkçı, güverteye çıkar çıkmaz, kaptan kocaman eliyle omuzuna bir şaplak indirdi. Shinji öyle halsizdi ki, neredeyse bayılacaktı, ne var ki, erkekçe gücü yine ayakta tuttu onu.

Kaptanın emri üzerine Yasuo, vardiyası olmayan iki gemicinin kurutuncaya kadar ovdukları Shinji'yi gemiciler kamarasına götürdü. Ranzasına uzanır uzanmaz, derin bir uykuya daldı Shinji. Fırtına kükrese de, kudursa da, Shinji'yi derin uykusundan uyandıramazdı.

Ertesi sabah gözlerini açtığı anda, güneş ışınları yastığına düşmekteydi. Yuvarlak lumbozdan dışarı bakınca, çoğu zaman tayfunun ardından izleyen kristal aydınlığında mavi bir gök, tropikal güneşinin altında çıplak tepeler ve dümdüz bir deniz üzerinde de ışıltılı suyu gördü.

ON BEŞİNCİ BÖLÜM

Umulduğundan ancak bir kaç gün sonra, Uta-jima-maru Kobe'ye dönebildi. Ağustos'un ortalarından önce, Fener Alayı Bayramı'nda orada bulunmak isteyen kaptan, Yasuo ve Shinji'nin adaya vardıkları sırada bayram eğlenceleri çoktan sona ermişti. Kamikaze-maru yolcu gemisinde, adada en son olup bitenleri öğrendiler. Fener Alayı Bayramı'ndan bir kaç gün önce, Beş-Mil-Körfezi'nde koca bir deniz kaplumbağası karaya vurmuş, hemen öldürülmüştü. İçinden çıkan bir sepet dolusu yumurta, tanesi iki yen'e satılmıştı.

Shinji, önce Tanrılara şükran borcunu ödemek üzere, Yashiro Tapınağına gitti. Hemen ardından da Jukichi tarafından öğle yemeğine buyur edildi. Aslında içki ile başı pek hoş olmayan Shinji, birbirinin ardından, saki çanaklarını boşaltınağa koyuldu.

İki gün sonra, Jukichi ile yeniden balığa çıktı. Shinji yaptığı seferle ilgili iyi kötü hiç bir şey anlatmamıştı ama, Jukichi bütün ayrıntıları kaptandan öğrenmişti.

— «İşinin ehli olduğunu ortaya koymuşsun.»

— «Yok canım...» Biraz kızaran Shinji, ne söyleyeceğini bilemedi. Onu tanımayanlar, şu sıradaki davranışına bakarak, son bir iki ay içinde hiç bir şey yapmayıp, pineklediğini sanırlardı.

Jukichi bir süre sustu. Sonra, hiç bir şeyden haberi yokmuşçasına sordu:

— «Teru amcadan bir haber aldın mı?»

— «Hayır.»

— «Yaa...»

Hiç biri kalkıp da Hatsue'nin adını anmadı, ama Shinji bundan ötürü üzülmüş de değildi. Tekne, ya-

ızın en sıcak günlerinde sert denizde bocalarken, Shinji her zamanki işinin başına geçti. Eli, üzerine tıpatıp uyan bir giysi kadar yatkındı işine. Kafasının içinde üzüntüye yer yoktu.

Bu kendine özgü kendi kendisine yeterlik duygusu, bütün gün boyu sürdü. Karanlık basarken, açık denizde süzülüp gitmekte olan bir gemi gözüne ilişti. Geminin bu seferki geçişi, Shinji'nin içinde, eski günlerdekinden çok farklı bir duygu uyandırdı, yepyeni bir duyguydu bu...

«Bu geminin nereye gitmek üzere yola çıktığını biliyorum ben» diye düşündü. «O gemideki hayatın ne mene bir şey olduğunu, beraberinde nasıl güçlük ve dert getirdiğini de biliyorum. Bu gemi üzerine bilmediğim yok.»

Bu beyaz gemi, artık Shinji için bilinmez bir dünyanın çağrısı değildi. Ne var ki, ileri yazın kararan bir gününde uzun dumanını savurarak ilerleyen bu beyaz gemi, eskiden görüp de tanımadığı geminin uyandırdığından daha büyük bir heyecan uyandırıyordu içinde. Son bir kuvvet denemesiyle çekmiş olduğu cankurtaran halatının ağırlığını ellerinde yeniden duydu. Bir kereliğine de olsa, eskiden sadece uzaktan gözlediği o ne olduğu bilinmez dünyaya, bu kuvvetli ellerle gerçekten dokunmuştu. Şimdi ona öyle geliyordu ki, ellerini şöyle bir uzatacak olsa, uzaktaki şu beyaz gemiye dokunmuş olacak.

Çocuksu bir içtepiye uyarak, kaba eklemli beş parmağını, doğaya, üzerinde daha şimdiden akşam bulutlarının toplanmaya durduğu açık denize uzattı...

Yaz tatili çoktan yarıyı bulmuştu, ama Chiyo-ko henüz evine dönmemişti. Fener bekçisi ile karı-

sı, her Tanrının günü kızlarının gelmesini bekliyorlardı. Anne dokunaklı bir de mektup yazmıştı ama, karşılık gelmemişti mektuba. Yeniden yazdı. On gün sonra soğuk bir haber aldı. Chiyoko, bir neden göstermeksizin, bu tatil adaya gelmeyeceği haberini veriyordu.

Annesi, kızının kalbini yumuşatmak amacıyla son bir çareye başvurup, Chiyoko'ya on sayfalık acele bir mektup gönderdi, özlem içinde olduğundan söz açıp, Chiyoko'dan eve gelmesini diledi.

Tatilin bitmesine birkaç gün kalmış, Shinji'nin seferden dönüşü üzerinden bir hafta geçmişti ki, karşılık geldi. Bu mektuptaki hiç beklenmedik haber, anneyi şaşkına döndürdü.

Chiyoko mektubunda, fırtına günü Shinji ile Hatsue'nin taş merdivenden indiklerini nasıl gördüğünü, sonra, Yasuo'ya haber verip onları nasıl güç bir duruma soktuğunu, anlatıyordu. Chiyoko, o günden beri suçluluk duygusuyla kıvrandığını, bundan ötürü, Shinji ile Hatsue birleşip mutluluğa kavuşmadıkça, adaya dönemiyeceğini yazıyordu. Annesi arabulucu rolünü oynamalı, Terukichi'yi bu evliliğe razı etmeliydi. Adaya dönmesinin koşulu işte buydu.

Bu umutsuz, üzüntülü dileği içeren mektup, annenin iyilik dolu yüreğini korkudan dondurmuştu. Şimdi gereken adımı atmayacak olursa, kızının, çektiği vicdan azabına dayanamayıp kendini öldürmesi tehlikesi baş gösterebilirdi. Okumuş olduğu bir sürü kitapta, genç, evlenme çağındaki kızların, tıpkı böyle önemsiz nedenlerden ötürü, canlarına kıydıkları trajik olaylara rastladığını hatırlıyordu.

Mektubu kocasına göstermek istemedi. Kızının eve dönebileceği kadar çabuk dönmesi için bir şeyler yapmasının artık bir gün meselesi olduğunu dü-

şünüyordu.

En iyi kıyafetini, beyaz basma entarisini sırtına geçirince, bir yüksek dereceli kız okulunda öğretmenmiş de, güç bir sorunu görüşmek üzere, bir kız öğrencinin ana babasını aramaya gidiyormuş gibi geldi kendi kendisine.

Köye inen yoldaki evlerin önlerine, üzerlerinde susam, barbunya, fasulye, soya fasulyesi kurutulan ot yaygılar serilmişti. Son yaz güneşiyle olgunlaşmaya durmuş yeşil susam tohumları, yeni boyanmış yaygıların üzerine gölgeler atıyordu.

Buradan deniz tabak gibi görünürdü. Bu gün dalgalar yükselmiyordu.

Chiyoko'nun annesi, köyün anayolunu meydana getiren beton basamakları inerken, beyaz sandallarının topukları taşların üzerinde hafiften takırdamaktaydı. Şu sırada, neşeli kahkahalar arasında dövülen ıslak çamaşırlardan çıkan gürültüyü de duyuyordu.

Daha da yaklaşıncaya, yol kenarından geçen dere kıyısında altı yedi kadının çamaşır yıkadığını gördü. Shinji'nin anası da aralarındaydı.

Fener Alayı Bayramı geçtikten sonra, bundan böyle ara sıra, o da ancak yemeklik yosun için daldıklarından, dalgıç kadınların vakti oluyordu. Onun içindir ki şimdi hepsi, toplayabildikleri bütün kirli çamaşırları önlerine koymuşlar, esaslı bir temizliğe girişmişlerdi. Bu arada hemen hiç sabun kullanmıyor, kirli çamaşırları dümdüz taşların üzerine yayıp, ayaklarıyla üzerlerinde tepiniyorlardı.

— «Hayrola hanım kadın, ne tarafa böyle?»

Kadınlar onu böyle selâmlayıp, önünde saygıyla eğiliyorlardı. Yukarı sıyrılmış entarilerinin altında, sudan çıkan ışığın yansıdığı esmer baldırları görü-

nüyordu.

— «Şöyle Terukichi Miyata'ya bir uğrayayım dedim de...»

Bu karşılığı henüz vermişti ki, burada Shinji'nin anasına rastlamasına rağmen ona hiç bir şey açmaksızın oğlunun nişanı için uğraşmanın çok garip olacağı aklına geldi. Onun için, geri döndü, dik, kaygan, yosunlu basamakları inmeğe koyuldu. Ayağındaki sandallar aşağı inmesini daha da güçleştiriyordu. Onun için sırtını dereye çevirip, ara sıra arkasına bir göz atarak, taş basamaklarda kendini ikide bir sağlama almayı da ihmal etmeyerek, yavaş yavaş inmeyi sürdürdü. Derenin ortasındaki kadınlardan biri, yardım için elini uzattı.

Fener bekçisinin karısı kıyıya ulaşınca sandallarını ayaklarından çıkardı, derenin içinde yürümeğe başladı.

Karşı yakadaki kadınlar durmuş, kadının bu gözü pek davranışını hayretle izliyorlardı.

Shinji'nin anasını kolundan tutup, oradakilerin duyabilecekleri bir sesle fısıldayarak, özel bir görüşme denemesine girişti beceriksizce.

— «Belki de burası uygun bir yer değil ama, Shinji-san ile Hatsue-san arasındaki ilişkinin ne olduğunu soracaktım sana.»

Bu şaşırtıcı soru karşısında gözlerini yusuvarlak açan Shinji'nin anası, karşılık vermedi.

— «Shinji-san, Hatsue-san'ı seviyor değil mi?»

— «Evet, ama...»

— «Evet ama, Terukichi-san karşı koyuyor, değil mi?»

— «Evet, işin kötü tarafı da bu, ama...»

— «Peki Hatsue-san ne düşünüyor bu konuda?»

Artık bütün konuşulanları duyan öbür dalgıç

kadınlar da işe karışmakta gecikmediler. Gezgin satıcı yarışmayı yapalı beri, o günden bu yana, Hatsue'nin adı geçtikçe, bütün kadınlar kızı tutuyorlardı. Bundan başka, Hatsue'nin ağzından bütün olan biteni de duymuşlardı, Terukichi'ye karşı cephe alıyorlardı.

— «Hatsue mi? O da adamakıllı abayı yakmış Shinji'ye. Gerçek bu işte. Ama bir göz önüne getir hele, Teru amcanın niyeti kızı, şu işe yaramaz Yasuo ile evermek. Böyle saçma şey duydun mu hiç?»

— «İşin hoş yanı da bu ya aslında...» diyen fener bekçisinin karısı, bütün kadınlara, bir sınıf dolusu öğrenciye bakıyormuş gibi baktı. «Tokyo'daki kızımdan mektup aldım bugün. Ne pahasına olursa olsun iki gence yardım etmeliymişim diye yazıyor. Onun için, Terukichi-san'a gidip bir görüşeyim dedim. Ama önce Shinji-san'ın anası ne düşünüyor bu konuda bakayım, onu öğrenmek istiyorum.»

Shinji'nin anası eğildi, çiğneyerek yıkadığı oğluna ait kimonoyu kaldırdı. Düşünecek vakit kazansın diye, kimonoyu yavaş yavaş sıkmağa başladı. Sonra, fener bekçisinin karısına dönüp, önünde eğildi.

— «Teşekkür ederim, sen nasıl istersen öyle olsun.» dedi.

Aynı anda da diğer kadınlar arasında, yardıma hazır olduklarını belirten bir dalgalanma oldu. Bir ırmak kıyısındaki su kuşları gibi bir araya toplanıp, gürültülü bir konuşmaya daldılar. Köyün bütün kadınları adına elçi olarak Terukichi'ye giderlerse iyi bir etki yapacakları kanısına vardılar. Fener bekçisinin karısı bunu kabul ettiğini açıklayınca, kadınlardan beşi çamaşırlarını bir acele topladılar. Terukichi'nin evine giden sokağın başında buluşacaklar-

dı. Shinji'nin anası onlara katılmadı.

Fener bekçisinin karısı, evin loş girişinde duruyordu.

«Günaydın...», diye seslendi henüz gençlik taşan güçlü sesiyle.

Bir karşılık çıkmadı.

Öbür beş kadın kapının önünde kalmışlardı. Güneş yanığı yüzlerini, kaktüs yaprakları gibi ileri uzatmışlar, heyecandan parıldayan gözlerini içerdeki karanlığa dikmişlerdi.

Fener bekçisinin karısı bir daha bağırdı. Sesi evin içinde yankılandı.

Biraz sonra, gıcırdayan merdivende Terukichi göründü. Sirtında ev kimonosu vardı. Görünüşe bakılırsa Hatsue evde değildi.

— «Hayrola Bayan Fener Bekçisi...», diye mırıldandı Terukichi. Koca vücuduyle kapının eşiğinde durup kalmıştı.

Bu eve gelen çoğu ziyaretçiler, birdenbire karşılarında yaşlı adamın pek de davetkâr olmayan bakışlarını, kabarık beyaz yelesini görünce, kaçmanın yolunu ararlardı. Eski bayan öğretmen de ürktü biraz ama, cesaretini hemen toplayıp konuşmayı sürdürdü:

— «Bir şey görüşmek istiyordum.»

— «Öyle mi? İçeri gel öyleyse.»

Terukichi dönüp yeniden çıktı merdiveni. Kadın onu izleyince, öbür beş kadın da parmaklarının ucuna basarak ardından içeri süzüldüler.

Terukichi, fener bekçisinin karısını birinci kattaki oturma odasına götürdü, kendi de öyle pek üzerinde durmıyarak odanın saygı köşesindeki yerine kuruldu. Bu arada ziyaretçilerin sayısının altıya yükselmesinden pek şaşırmaşa benzemiyordu. Konuk-

ları hiç görmüyormuş gibi yapıp, açık pencereden dışarı baktı. Elleri, Toba'daki bir şekerleme dükkânının reklâm armağanı olan güzel bir kadın resmiyle oynamaktaydı.

Pencerelerden bakıldı mı, adanın limanı görünürdü. Rıhtımda tek bir gemi, sendikanın teknesi, duruyordu. Uzaklarda, Ise Körfezinin üzerinden yaz bulutları geçmekteydi.

Güneş ışığı dışarıda öylesine aydınlıktı ki, oda karanlık görünüyordu. Oturma köşesinin duvarında, özellikle iyi bir hattat olan Mie-İli'nin, bir önceki il başkanının yazmış olduğu bir yazma asılıydı. Onun altında da, bir horoz ile tavuklarını gösteren süslü bir tahta işi oyma görünüyordu. Hayvanların vücudu bir ağacın budaklı kökünden, kuyrukları ve ibikleri ise ince dallardan oyulmuştu.

Fener bekçisinin karısı, çıplak tahta masanın başına geçip oturdu. Cesaretleri çoktan kırılmış olan öbür beş dalgıç kadın da, kimono defilesine çıkmışlar gibi, girişteki bambu perdenin önünde, korkulu ve çekingen, oturuyorlardı.

Terukichi hâlâ susup pencereden bakmaktaydı.

Hepsinin üzerine bir yaz ikindisinin ezici sessizliği sinmişti. Duyulan sadece, odada dolaşıp duran büyük sineklerin vızıltısıydı.

Fener bekçisinin karısı, alnındaki teri bir kaç kere sildi. Ama sonunda ağzını açıp konuşmağa koyuldu:

— «Evet, seninle görüşmek istediğim şey, senin Hatsue-san ve Kubo ailesinden Shinji-san ile ilgili.»

Terukichi hâlâ pencereden dışarı bakmaktaydı. Uzun süren bir aradan sonra, sert bir sesle sordu:

— «Hatsue ile Shinji mi?»

— «Evet.»

Şimdi, Terukichi yüzünü ilk defadır ki, kadından yana döndürüyordu. Konuşmağa koyulduğu sırada yüzünde en ufak bir gülümseme bile yoktu.

— «Benimle görüşmek istediğin sadece buysa ... ou sorun çoktan çözümlendi. Shinji'yi Hatsue'ye eş olarak kabul edeceğim.»

Kadınlar heyecanla yerlerinden sıçradılar. Bir su bendi parçalanmıştı sanki. Ne var ki Terukichi, sözlerinin kadınları nasıl etkilediğine hiç aldırmaksızın, sakın sakın konuşmayı sürdürdü.

— «Ama çocuk daha çok genç, onun için önce, bir süre nişanlı kalmalarına karar verdim. Shinji uygun yaşa basınca düğün yapılacak. Duyduğuma göre, anasının hali vakti pek yerinde değilmiş. Onun için, Shinji'nin anası ile kardeşini yanıma almağ? niyetliyim, ya da daha işlerine geliyorsa, her ay bir miktar para yardımına hazırım. Ne var ki şu ana kadar bu konuda hiç kimse ile konuşmuş değilim. Önce çok kızmıştım bu işe. Ama Hatsue'ye Shinji'yi görmeyi yasaklayınca, bir de baktım ki kız çok üzüldü. Böyle sürüp gitmeyeceğini anladım. O zaman bir plan tasarladım. Shinji ile Yasuo'yu gemime aldım. Kaptana da, her ikisini deneyip hangisinin daha yetenekli olduğunu anlamasını söyledim. Kaptan gizli gizli Jukichi'ye anlatacaktı kurduğum planı. Jukichi'nin şu ana kadar çocuğa bundan söz açtığını sanmam. Kısacası, kaptan Shinji'yi öyle beğenmiş ki, Hatsue için daha iyi bir eş bulamıyacağımı söyledi bana. Shinji de Okinawa'da işinin ehli olduğunu ortaya koyunca, fikir değiştirip, kızım ile evlenmesine karar verdim. Önemli olan biricik şey...»

Terukichi bu sırada sesini yükseltti. Sözleri odada yüce, haşmetli bir ses çıkarıyordu:

«Önemli olan biricik şey, bir erkeğin sahip ol-

duğu kudrettir. Bu kudrete sahipse, o zaman tam bir erkek sayılır. Bizlere, bu Uta-jima'da böyle erkekler gerek. Soysop, servet ikinci derecede şeylerdir. Sen-ce de öyle değil mi Bayan Fener Bekçisi? Shinji'ye gelince, başarılı bir adam olduğunu göstermiştir.»

ON ALTINCI BÖLÜM

Shinji artık açıktan açığa ve bir engelle karşılaşmaksızın, Miyata'ların evine gelebilirdi. Balıktan döndüğü bir akşam, kapının önünde durup Hatsue'ye seslendi. Ayağında yeni yıkanmış bir pantolon, sırtında da, yeni, beyaz bir spor gömlek vardı. Her iki elinde birer tuzlu su sazanı tutuyordu.

Hatsue çoktan beklemekteydi Shinji'yi. Birlikte Yashiro Tapınağına çıkacaklar, sonra da fener kulesine kadar uzanıp nişan haberini verecekler, dua edeceklerdi.

Hatsue'nin loş sofada birdenbire görünen vücudu ışık gibiydi. Beyaz fon üzerinde büyük Asagao çiçekli, açık renk, yazlık bir kimono vardı sırtında. Gezgin satıcıdan aldığı kumaştan yapmıştı bunu. Karanlıkta bembeyaz, taze bir ışıltı içindeydi.

Shinji kapıya yaslanmış duruyordu ama, Hatsue çıkagelince birden yere baktı, ezmek istediğı bir böcek varmış gibi, ayağına bir ileri bir geri sürttü, sonra, mırıldandı:

— «Şu sivrisinekler berbat...»

— «Evet, öyle.»

Yashiro Tapınağına giden taş merdiveni tırmanmağa başladılar. İkisi için de bir koşuda yukarı tırmanmak isten değildi ama, öylesine mutlu, öylesine sevinçliydiler ki, her adımın tadını çıkarmak istencesine, yavaş yavaş yürüyorlardı. Yüzüncü basama-

ğa varınca, içlerini sevinçle dolduran bu yürüyüşü bitirmek istemiyorlarmış gibi, çekingen, durdular. Shinji, Hatsue'nin elinden tutmağa can atıyordu ama, yanına aldığı tuzlu su sazanları engeldi buna.

Doğa bile yüzlerine gülümsüyordu sanki. Sen basamağa varınca, arkalarına dönüp Ise Körfezine baktılar. Gökte sürüyle yıldız ışıldıyordu. Yalnız Chita Yarımadası yönünde, ufukta alçak bir bulut kümesi görülüyor, bu bulut kümesinin ardında, zaman zaman çakan bir şimşegin ışığı parıltıyordu. Dalgaların sesi yukardan çok hafif işitiliyordu. Deniz, uykuya dalmış gibi, rahat ve sakin soluk alıyordu.

Çamlık korudan geçip tapınağa gittiler, dua etmek için bir süre orada kaldılar. Delikanlı, dine bağlılığını gösteren ve kuvvetle yansıyan el çırpmasından gurur duydu. Ellerini bir daha vurdu birbirine.

Hatsue de başını eğip, dua etmeğe koyuldu. Kimono yakasının arkasındaki kumaşın beyazlığından ötürü, güneş yanığı ensesi daha da esmer görünüyordu. Ama bu görünüş öylesine büyülüyordu ki Shinji'yi, bütün kız enseleri içinde en beyazını da görmüş olsa, böylesine etkilenmezdi.

Şu sırada haklı olarak, kendisine en büyük mutluluğun tanındığını hissediyordu. Ne için dua ettiyse, hepsini vermişti ona Tanrılar.

Uzun süre dua ettiler. Tanrıların her şeyi önceden gördüğünden asla şüphe etmemişlerdi. En ufak olaylarda bile, tanrısal iyiliğin bağışlayan kudretini görüyorlardı.

Rahibin evi aydınlıktı. Shinji seslenince, rahip pencereyi açıp baktı.

Shinji konuşmağa koyuldu ama, söylenmesi ge-

reken sözleri kolay kolay bulamadığı için, rahip ikisinin ne istediğini önce anlayamadı.

Ama sonra, durumu kavrayınca, Shinji, Tanrılar için adak olarak, tuzlu su sazanlarından büyüğünü rahibe uzattı. Rahip, denizden gelen bu değerli armağanı aldı, çok geçmeden, evlenme törenini yöneteceğini de anlayıp, ikisine içten gelen sözlerle mutluluk diledi.

İki genç, mihrabın ardındaki çamlık korudan geçip yukarı çıkarken, serin akşam havasını zevkle içlerine çekiyorlardı. Güneş artık çoktan batmıştı. Dört bir yandan cırcır böceklerinin sesleri geliyordu. Shinji'nin bir eli artık boştu, dikkatle tuttuğu Hatsue'yi, son, sarp geçitten fener kulesine doğru geçirdi.

— «Biliyor musun», dedi, «Yirmi yaşıma basar basmaz birinci serdümen ehliyetini alıyorum.»

— «Oh, ne güzel olur.»

— «Ehliyeti aldım mı, artık evlenebiliriz diye düşünüyorum.»

Hatsue karşılık vermeyip, çekingen, gülümsedi.

Kadınlar Yamacı'nı dönüp fener bekçisinin evinin ışığına yaklaştılar. Shinji, her zamanki gibi camlı kapının önünde durup içerdekileri selâmladı. İçerde, akşam yemeğinin hazırlığıyla uğraşan kadının gölgesi görünüyordu.

Kadın kapıyı açınca, karanlıkta bekleyen Shinji ile genç nişanlısının gölgelerini seçti.

— «Oo, demek beraber geldiniz...» diye bağırdı yüksek sesle. Shinji'nin uzattığı koca sazanı iki eliyle yakaladı, sonra eve doğru döndü.

— «Baba, Shinji-san geldi, bir de güzel balık getirmiş bize.»

Oturma odasındaki dinlenme köşesinde tembel

tembel oturan Fener Bekçisi, ayağa kalkmadan seslendi:

— «Her zamanki gibi desene. Çok teşekkür ederiz. Mutluluk dileklerim de beraber. İçeri girin. İçeri girin.»

— «Öyle ya, ne olur içeri girin artık», diye ekledi karısı da. «Hem yarın Chiyoko da geliyor.»

Delikanlı, Chiyoko'nun içinde ne cins duygular uyandırmış olduğunu bilmiyordu bile, kızın, kendisi yüzünden uğradığı üzüntüden de haberi yoktu. Onun için, anasının sözlerine kulak asmadı.

İki genç, akşam yemeğini birlikte yemek korusunda, Fener Bekçisi ile karısına uzun süre ısrar ettirip durdular, ama yemekten sonra bir saat daha kaldılar. Eve dönmeden önce, yaşlı adam fener kulesini onlara bir kere daha göstermek teklifinde bulundu.

Fener bekçisi, önce ikisini nöbet odasına götürdü. Kadının, sabah turp diktiği sebze bahçesinin yanından geçtiler, üzerinde fener kulesinin yükseldiği beton merdivene vardılar. Nöbet odası, denize dik inen kayaların en dışında, kule de az daha gerideydi.

Kuleden çıkan, ve parlak bir sis sütununu andıran ışık, nöbet odasının çatısından geçip sağdan sola doğru kayıyordu. Fener bekçisi kapıyı açıp içeri girdi, elektrik düğmesini çevirdi. Duvarda asılı gönyeleri, üzerinde gemilerin seyir jurnalı duran son derece düzenli çalışma masasını, pencerelerin önündeki üç ayaklı bir sehpanın üzerinde de dürbünü gördüler.

Fener bekçisi bir pencere açıp dürbünü çevirdi, Hatsue'nin bakış düzeyine ininceye kadar alçalttı.

Dürbünün içinden bir bakıp geri çekilen Hat-

sue, kimonosuyla adeseleri silip yeniden baktı. Sonra birden, heyecanla haykırdı:

— «Aman ne güzel...»

Hatsue, çeşitli yönlerde gördüğü ışık noktalarını belirtti. Shinji de, olağanüstü keskin gözleriyle bu noktaları dürbünsüz tanımağa çalışıp, hepsini birer birer Hatsue'ye anlatıyordu.

Hatsue, güney doğuda denize serpilmiş sürüyle küçük noktayı gösterdi.

— «Onlar mı? Onlar tirolle balık avlayan teknelerin ışıkları. Ötelerdeki Aichi yöresinden geliyorlar.»

Açık denizdeki sürüyle ışıktan her birinin, baştan başa yıldızlarla dolu göğün herhangi bir yerinde karşıtları var gibiydi. Tam karşıda, Irako Burnunun üzerindeki deniz fenerinin ışığı, onun ardında da kent ışıkları görünüyordu.

Soldaki Shino Adasının ışıkları ise şöyle böyle ayırdediliyordu.

Tam solda, en dışta, Chita Yarımadasındaki Noma Burnu fener kulesini görebiliyorlardı. Onun sağında da, Toyohama limanındaki ışıklar parıltıyordu. Ve ortadaki kırmızı ışık da rıhtımdaki fenerdi. Daha sağda, Oyama'nın tepesinde, uçaklara yol göstermek için konmuş işaret feneri ışıldamaktaydı.

Hatsue yeniden heyecanla haykırdı. Dürbünün görüş alanına koca bir transatlantik girmişti. Gemi çıplak gözle zor tanınırdı. Ama teleskopla bakılınca, yolunda gösterişle ilerleyen geminin hali öyle çekiciydi ki, sıra ile bakan Shinji ile Hatsue, dürbünün başından ayrılamıyorlardı.

Gemi hem yük, hem de yolcu taşıyan bir gemi olsa gerekti, Gezinti güvertesinin ardındaki bir salonda, beyaz örtülü masalar ve sürüyle sandalyeyi

olduğu gibi görüyorlardı. Henüz hiç kimsenin oturmadığı bomboş bir yemek salonu olsa gerekti. Kar gibi beyaz duvarlara şaşkın şaşkın bakadururlarken, birden sağ taraftan beyaz giyimli bir kamarot çıktı, pencerelerin ardında yok oldu.

Gemi artık baş tarafı ile kıç tarafındaki yeşil ışıklarla dürbünün görüş alanından çıkmış, Irakö Kanalından geçip Pasifik Okyanusu yönünde uzaklaşmıştı.

Bu sefer de, yaşlı adam onları fener kulesine götürdü. Alt kattaki elektrik jeneratöründen takırtılı bir gürültü geliyordu. Havada yağ kokusu vardı ... yağ lambaları, yağ bidonları, yağ fıçıları burada dururdu. Daracık bir döner merdiveni tırmanınca, küçük, yalnız başına bırakılmış daire şeklindeki bir odada, fener kulesinin tek başına bir hayat yaşayan ışık kaynağını fark ettiler.

Pencereden bakınca, sağdan sola doğru, Irakö Kanalı'nın karanlık, uğultulu dalgalarını tarayarak geçen geniş ışık kuşağını gördüler.

Fener kulesinin bekçisi, döner merdivenden yumuşak bir hareketle aşağı inip, iki genci yalnız bıraktı.

Fener kulesinin tepesindeki küçük, yuvarlak oda, cilâlı tahta ile döşenmişti. Piring mobilya pırıl pırıldı, kalın cam adeseler beş yüz vatlık bir ampulün çevresinde haşmetle dönüyor, bu ışık kaynağını, altmış beş bin mum gücünde bir aydınlığa yükselterek güçlendiriyordu.

Adeselerin, hafif gıcırtilı bir sesle dönmesi, geçen yüzyılda yapılmış bütün fener kulelerinin ayırıcı niteliğiydi ve yuvarlak, tahta kaplı duvarlarda bir sıra sonu gelmeyen, parıldayan ışık şeritleri meydana

na getiriyordu. Aynı yansımalar, yüzlerini pencere camına yapıştırmış olan delikanlı ile genç kızın sırtlarında da oynaşmaktaydı.

Shinji ile Hatsue öylesine yakın duruyorlardı ki, yüzleri nerdeyse birbirine değiyor, her biri, bir ötekinin yanağındaki alev alev sıcaklığı duyuyordu. Dışarıda, tam önlerinde, fenerden çıkan ışık kuşağının hep aynı, geniş, çevresel hareketle taradığı karanlık vardı.

Aslında düşünmeğe alışkın olmayan Shinji, şu anda bir kere daha, düşüncelere dalmıştı. Bütün direnmelere karşılık bu işi başarmış olmaları ne güzel, diye düşündü. Burada geçerli olan ahlâk kuralları içinde, özgür ve güven dolu bir durumları vardı. Tanrı da onları kayırmaktan hiç kaçınmamıştı. Evet, aslında ikisinin mutluluğunu koruyan ve sevgilerini gerçekleştiren, şu anda karanlığa gömülmüş bu küçük adaydı.

Hatsue birden Shinji'ye dönüp gülümsedi. Kimonosunun yeninden küçük, şeftali renginde bir midye çıkarıp Shinji'ye gösterdi.

— «Bunu hatırlıyor musun?»

— «Hatırlıyorum.»

Shinji, güzel, beyaz dişlerini ısıldatarak gülümsedi. Sonra, gömleğinin göğüs cebinden Hatsue'nin küçük resmini çıkarıp nişanlısına gösterdi.

Hatsue, elini hafifçe üzerinden geçirdiği resmi Shinji'ye geri verdi. Gözleri gururla parlıyordu. Shinji'yi koruyan kuvvetin kendi resmi olduğunu düşündü.

Aynı anda genç balıkçı da düşünceye daldı. Onun düşündüğü şey başkaydı: O gecenin tehlikelerini altetmeyi kendi gücüyle başarmıştı.